

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLIV. št. 173 (13.111)

Trst, sredo, 10. avgusta 1988

Na prekinitev ognja še ni pristalo Savimbijevo gibanje UNITA Končno sporazum o prekinitvi ognja v Angoli in umiku tujih vojakov

Južnoafriške sile se bodo umaknile do 1. septembra, ko se bodo začeli umikati tudi Kubanci - 1. junija 1989 prve svobodne volitve v Namibiji

Zadovoljstvo Italije ob vesti o premirju

RIM — Napoved premirja med Irakom in Iranom ter v Angoli je naletela tudi na izredno ugoden sprejem v krogih Farnesine. V sporočilu, ki so ga ob tej priliki izdali, lahko preberemo, da je Italija stalno spremljala razvoj dogodkov v zalivski vojni in aktivno sodelovala pri prizadevanjih OZN za mirno rešitev spopada, ki je obema vojskujočima narodom prinesel mnogo gorja.

Po mnenju Farnesine predstavlja prenehanje sovražnosti tudi izreden uspeh Združenih narodov. S tem je tudi ponovno potrjena odločilna vloga, ki jo lahko ima ta mednarodna organizacija v reševanju spopadov med posameznimi državami. Istočasno s tem je italijansko zunanje ministrstvo tudi izrazilo željo, da na tem področju čim prej zavlada trajen in pravičen mir, ki naj bi obema državam omogočil razvoj in napredek. Z enakim zadovoljstvom pa je Italija sprejela tudi vest o pozitivnem poteku pogovorov v Ženevi o politični rešitvi namibijsko-angolskega vprašanja. Tudi ta dolgoletna kriza naj bi se končala v skladu z resolucijo OZN št. 435, ki predvideva neodvisnost Namibije in ponovno vzpostavitev miru na tem nemirnem področju Afrike.

LUANDA — Angola, Kuba in Južna Afrika so razglasile prekinitev ognja v Angoli, ki velja od včeraj ob treh popoldne po greenwiškem času. Hkrati je angolsko uporniško gibanje Unita sporočilo, da zanj prekinitev ognja ne velja in da bo nadaljevalo z boji proti vladnim silam, dokler vlada v Luandi ne bo sprejela načel za vključitev Unite v pogajalski mirovni proces na jugozahodu Afrike. Južnoafriški zunanji minister Roelof Bot-ha je poslal generalnemu sekretarju OZN Perezu De Cuellarju povabilo za obisk v Južni Afriki in ga pozval, naj OZN začne uresničevati resolucijo številka 435 o neodvisnosti Namibije.

Prekinitev ognja, sporazum o umiku južnoafriških čet iz Angole in Namibije in umiku kubanskih čet iz Angole, vse to je rezultat štiridnevni četverni pogajanj prejšnji teden v Ženevi, pri čemer je rečeno, da naj bi se približno čez štirinajst dni (ali še prej) začel nov krog pogajanj (s posredovanjem ameriške diplomacije in udeležbo delegacij iz Angole, Kube in Južne Afrike). Po vsem tem se zdi, da so v pogajanjih za rešitev krize na jugozahodu Afrike storili velik korak naprej, čeprav se ne gre prenašati z optimističnimi ocenami, kar se je v pogajalskih procesih na jugu Afrike nekajkrat že masčevalo.

V Pretoriji poudarjajo, da bodo že jutri začeli z umikom južnoafriških čet z juga Angole, kjer naj bi jih bilo po njihovih trditvah okrog 3.000, medtem ko v Luandi trdijo, da jih je precej več.

Njihove ocene so se gibale med 6.000 in 9.000, kar večina vojaških strokovnjakov pripisuje propagandni vojni, ki je v vseh trinajstih letih angolskega konflikta potekala poleg spopadov na bojiščih. Po pretorijskih navedbah naj bi bil umik njihovih čet iz Angole končan že do 1. septembra, kar naj bi bil tudi začetni datum kubanskega umika iz Angole (zahodni vojaški krogi ocenjujejo, da je tam sedaj več kot 50.000 kubanskih vojakov).

Zdi se, da naj bi se tudi umik južnoafriških čet iz Namibije končal pozno jeseni, oziroma do 1. novembra, kar so v Pretoriji objavili že pred dnevi. Po tem datumu naj bi se v Namibiji na široko odprla vrata procesa neodvisnosti po 70 letih južnoafriške kolonialne uprave nad to bivšo nemško kolonijo. Napovedi iz Pretorie pravijo, da bo odločilni datum 1. junij prihodnjega leta, ko naj bi v Namibiji z nekaj manj kot milijon in četrť prebivalci (od tega je okrog 80.000 belcev) pod pokroviteljstvom OZN razpisali splošne in svobodne volitve.

Vendar pa velja tudi glede namibijskega problema ohraniti določeno mero previdnosti, saj vsaj za zdaj ni znano, kakšno vlogo naj bi v namibijskem mirovnem procesu odigralo vojaško krilo osvobodilnega gibanja SWAPO (ljudske organizacije jugozahodne Afrike). Prav tako vsaj za zdaj ni jasno, ali prekinitev ognja velja tudi za

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Vlada bo danes odločala o davčni reformi

RIM — Danes se vlada sestane na zadnji seji pred počitnicami, ki bodo sorazmeroma kratke, saj bodo trajale le kakih deset dni. Na dnevnem redu današnje seje je nekaj nadvse pomembnih ukrepov predvsem z davčnega področja. Gre za dva ukrepa, ki jih je predložil finančni minister Colombo. Prvi zadeva novi način obdavčevanja prostih poklicev in malih podjetnikov, osnovan na določitvi minimalnega standarda, to je minimalnih dohodkov za vsako kategorijo. Ta predlog je že izzval kritike stanovskih organizacij, oporeka pa mu tudi republikanska stranka, ki nasprotuje novemu davčnemu odpuštu, ki ga predlaga Colombo. Zato je zelo verjetno, da bodo sklep o morebitnem odpuštu odložili na jesen. Drugi zakonski osnutek pa zadeva reformo davčne službe. Colombo med drugim predlaga finančne spodbude najučinkovitejšim uradom in uslužbencem, temu predlogu pa odločno nasprotujeta ministra za javne uprave Cirino Pomicino in za zaklad Amato, češ da bi predstavljal presežek izdatkov za osebe in sprožil val zahtev v drugih sektorjih javnih uslužbencev.

Na današnji seji bodo govorili tudi o pokojninah in bodo sklepali o povišku socialnih pokojnin za 50 tisoč lir mesečno, kar bo državo stalo 1.000 milijard lir. Na dnevnem redu je še vrsta manj pomembnih vprašanj.

Bombardirali palestinsko taborišče pri Sidonu Izraelski letalski napad na palestinski radio

Nad pogoriščem palestinskega taborišča pri Sidonu se dviga gost oblak dima, posledica bombardiranja izraelskih phantomov, ki so se znesli nad radijsko postajo PLO in jo povsem uničili. Pri letalskem napadu so bile ubite tri osebe, lovski bombniki z Davidovo zvezdo pa so se vrnili nepoškodovani domov, saj niso naleteli na nikakršen odpor (Telefoto AP)

NA 2. STRANI

De Cuellar bo vodil ženevska pogajanja med Iranom in Irakom Tridnevno praznovanje v Iraku Nared tudi mirovna misija OZN

NEW YORK — V Stekleni palači se je včeraj ponovno sestel varnostni svet OZN. Na dnevnem redu je bilo še vedno vprašanje premirja med Irakom in Iranom, vendar je bilo vzdušje, ki je vladalo v sejni dvorani, odločno v soglasju s pomenom diplomatskega uspeha generalnega tajnika De Cuellarja. Varnostni svet je namreč soglasno glasoval za De Cuellarov načrt o sestavi mednarodne mirovne skupine, ki bi jo sestavljali vojaški opazovalci in bi morala jamčiti za spoštovanje premirja v Zalivu.

Skupino bodo imenovali UNII-MOG (Skupina vojaških opazovalcev Združenih narodov za Iran in Irak), sestavljala pa jo bo 350 opazovalcev iz 25 držav, med katerimi so se že javile Italija, Jugoslavija, Japonska, Turčija, Avstrija, Norveška, Švedska, Danska, Nigerija, Kenija, Gana, Senegal in Avstralija. Skupine vojaških opazovalcev bi morale, na željo samega De Cuellarja, pričeti svoje izredno delo tri dni pred 20. avgustom, ko bo stopilo v veljavo premirje. Opazovalci OZN bodo tokrat prvič razpolagali tudi z manjšo floto, s katero bodo lahko preverjali spoštovanje premirja v zalivskih vodah.

Mirovna misija bo vsekakor izredno bremenila OZN, če ne drugega zaradi denarja, ki bi ga morali Združeni narodi vložiti v načrt. Po prvih proračunih bo delovanje UNII-MOG stalo 74 milijonov dolarjev, od katerih 47 že v začetni fazi, Združeni narodi pa so v hudi finančni krizi, saj jih vse mirovne misije modrih čelad stanejo približno 1.500 milijonov dolarjev.

Generalni tajnik OZN Perez De Cuellar je bil deležen tudi dodatnega osebnega uspeha, saj je varnostni svet Združenih narodov sprejel njegovo zamisel, da kar sam vodi ženevska pogajanja med Iranom in Irakom. Kot je bilo že najavljeno, bi se morala pogajanja začeti 25. avgusta.

Daleč od newyorške diplomatske arene je najavljeni konec zalivske vojne povzročil vrsto navdušenih reakcij tako v Iraku kot v Iranu. Prav iz Teherana je prišla nepričakovana vest, da je predsednik parlamenta in novoimenovani šef iranskega generalštaba Rafsandžani proglasil enostransko prekinitev ognja, ki je stopilo v veljavo že včeraj.

Na iraški strani Zaliva pa se je včeraj tridnevno ljudsko praznovanje zmage nad Iranom (tudi Iranci sicer trdijo, da so vojno zmagali). V Bagdadu je množica preplavila mestne ulice in v znak neizmernega veselja streljala v zrak tudi z avtomatskimi puškami. Prav zaradi tega so nekaj ur zaprli celo letališče, ker je obstajala resna nevarnost, da bi kdo pretiral in izstrelil kako raketo.

Iraška tiskovna agencija INA je posredovala celo »komunike komunikejev«
- s katerim je menda zaključila niz 3.288 vojnih komunikejev - s podrobnim opisom »sreče in ljubezni«
ob zmagi, radio in televizija pa sta še pozno v noč predvajali patriotsko glasbo.

Zadovoljstvo je zavladalo tudi v Iranu, vendar tu ni bilo nočnega dirandaja, plesov na ulicah in vzklíkanja vojaškim uspehom. V državi ajatulahov so se že oglasili mudžahedini, ki so sporočili, da bodo svojo osebno vojno z iransko vlado nadaljevali kljub premirju.

Gladina Save rekordno nizka

SREMSKA MITROVICA — Včeraj so na Savi pri Sremski Mitrovici izmerili najnižjo gladino najdaljše jugoslovanske reke v minulih štirih desetletjih. Globoka je bila vsega 23 centimetrov. Sava je bila nižja samo leta 1946, ko je »presahnila«. Podobna slika bi se lahko ponovila letos, če se bo nadaljevalo dolgotrajno sušno obdobje.

Že dober mesec med Beogradom in Siskom ni mogoča tranzitna plovba. Mogoča je le lokalna plovba, prevoz peska in lesa na krajših razdaljah. Toda že zdaj je vprašanje, koliko časa bodo še »gledali to plovbo«, pravi kapitan Radoslav Kovačević iz kapetanije v Sremski Mitrovici.

O tem, kako občutno se je znižala gladina Save najzgovorneje govori podatek, da je že zdaj na nekaterih delih mogoče peš čez reko. Takšne prizore je videti blizu Šabca in Bosanskega Šamca, kjer Sava ni globoka niti meter. (dd)

Novosti v zadevi Calabresi Sofri o odnosih z Marinom

MILAN — Preiskovalci, ki raziskujejo umor komisarja Calabresija, so včeraj zaslíšali nekaj prič, ki ne izhajajo iz nekdanjih krogov gibanja Lotta Continua, javni tožilec Pomarici pa je preiskovalnemu sodniku Lombardiju tudi izročil mnenje o zahtevi branilcev Sofrija, Pietrostefanija in Bompressija, da se osumljencem odobri hišni pripor. Sodnik Lombardi ima pet dni časa za dokončno odločitev.

Toda včeraj se je tudi izvedelo, da je Adriano Sofri 5. avgusta zahteval razgovor s sodnikom Lombardijem, da bi mu predstavil nekakšen memorandum o o Sofrijevih odnosih s skesanecem in glavno obremenilno pričó Leonardom Marinom. Preiskovalni sodnik ni pristal na razgovor brez prisotnosti Sofrijevega zagovornika, Sofri pa se je nato odločil, da memorandum odstopi tedniku Panorama, ki ga bo objavil v svoji naslednji številki.

Kot se je izvedelo, Sofri opisuje Marina kot tovariša, ki je bil v stalnih ekonomskih težavah in je večkrat iskal pomoč. Del dokumenta je namenjen tudi opisu Marinove žene, ki naj bi Sofriju pisala več pisem, v katerih ga izredno hvali. Zaradi tega je Adriano Sofri Marinovo ženo ocenil kot nekoliko neuravnovešeno osebo. Kopijo dokumenta je Sofrijev branilec Gentili včeraj jutraj izročil tudi preiskovalnim sodnikom.

Senator zelenih in nekdanji pripadnik gibanja Lotta Continua Marco Boato pa je novinarjem izročil dokument o preiskavi, ki so jo o zadevi Calabresi opravili nekdanji pripadniki tega skrajnega levičarskega gibanja. Dokument zavrača vse obtožbe Leonarda Marina kot neosnovane, do njih pa naj bi prišlo po krivdi Marinove žene, ki naj bi imela izreden vpliv na moža. Boato se je zato še enkrat zavzel, da vse tri osumljence izpustijo.

Uničena palestinska radijska postaja Izraelski letalski napad na položaje PLO v Libanonu

BEJRUT — Izraelska letala so včeraj bombardirala palestinske položaje v predmestju libanonskega Sidona. Kot so poročale lokalne radijske postaje je do najnovejšega izraelskega napada prišlo okoli 10. ure dopoldan po lokalnem času (9.00 v Italiji).

Bombardirali sta dve letali, ki sta trikrat napadli območje Miyeh-Miyeh, ki je manjše izmed dveh palestinskih taborišč v okolici Sidona. Drugo je Ein el Helwieh.

Napad je potrdila tudi libanonska policija, ki je sporočila, da so bile ob taborišču prizadete tudi vasi Sairubieh, Ain el Dilb in Djinsnaia. Bombe sta metala dva »phantoma«, napadalca pa so krili štirje vojaški lovci.

Verjetno je bilo med zadetimi cilji napada tudi palestinsko skladišče orožja. Po radijskih poročilih je bilo na bombardiranem območju videti visoke ognjene zublje in večje število reševalnih vozil.

Zaenkrat po še nepotrjenih vesteh je bila med letalskim napadom uničena tudi radijska postaja Palestinske osvobodilne organizacije.

Po prvih podatkih, ki jih je posredovala radijska postaja »Glas naroda«, so umrle tri, ranjenih pa je bilo 12 oseb.

Letalski napad je v Jeruzalemu potrdil tudi uradni glasnik izraelske armade. Letala so po njegovih besedah napadla in uničila vojaško bazo palestinske gverilske organizacije »Al Fatah« na jugovzhodu Sidona v južnem Libanonu. Vsa letala, ki so sodelovala v vojaški operaciji, so se nepoškodovana vrnila na matično letališče.

Arafat o palestinski vladi v izgnanstvu

KAIRO — »Na dnevnem redu prihodnjega sestanka Palestinskega narodnega sveta bo ustanovitev palestinske vlade v izgnanstvu,« je včeraj v intervjuju za saudski časopis povedal predsednik izvršnega komiteja Palestinske osvobodilne organizacije Jaser Arafat.

Za ustanovitev palestinske vlade v izgnanstvu se je zavzel tudi vodja Ljudske fronte za osvoboditev Palestine (FPLP) George Habaš, ki ima svoj sedež v Damasku. S tem v zvezi so začeli Palestinci pravo diplomatsko ofenzivo. Visoka delegacija PLO potuje danes v Aman, da bi proučila posledice odločitve kralja Huseina, da Jordanija umakne svojo upravo s Cisjordanije, ki je pod izraelsko okupacijo. Govorilo se je tudi, naj bi se palestinski novinar Hanna Siniara sestal s pomočnikom ameriškega državnega tajnika Richardom Murphyjem. A po najnovejših vesteh govorice niso bile resnične.

Na zasedenih arabskih ozemljih pa je bila včeraj splošna stavka. Ubita je bila ena, ranjenih pa več oseb.

Predstavitelj novega šefa letkečega urada v Palermu La Barbere »Naprej po načrtanem tiru«

PALERMO — »Sklenil sem, da sprejemam to nalogo, ker sem pač državni uslužbenec, pa tudi zato, ker mislim, da si bom tu v Palermu nabral novih izkušenj.« Tako se je na včerajšnji tiskovni konferenci v Palermu predstavil Arnaldo La Barbera, novi načelnik letkečega oddelka palermske kvesture. Sicer pa La Barbera številnim časnikarjem ni povedal prav nobene bistvene novosti. Zaustavil se je pri nekaterih znanih vprašanjih in pohvalno se je izrazil o svojih sodelavcih. Palermski letkeči oddelki, je dejal La Barbera, je »drago plačal« svoj boj proti mafiji. »Tir tega boja pa je že načrtan in po tem tiru je treba nadaljevati. Upam, da bom dosegel dobre rezultate, Seveda, stvarnost v Palermu je drugačna od stanja v Benetkah, postopek za policijske preiskave pa je enak v vseh mestih,« je še dejal La Barbera, ki je takoj po tiskovni konferenci odšel v sodno palačo na predstavitveni obisk h glavnemu državnemu tožilcu Salvatoreju Curtiju Giardini.

Na sliki (Telefoto AP) La Barbera (desno) prihaja na palermsko kvesturo.

Predsedstvo SFRJ še ni odgovorilo

LJUBLJANA — Inicijativni odbor za ustanovitev sveta za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin pri slovenski socialistični zvezi, se je seznanil z reakcijami na svoje sporočilo v primeru Toma Bogataja (slovenski vojak, ki ga je sarajevsko vojaško sodišče obsodilo na leto dni zapora), ki so se pojavile v delu jugoslovanskega tiska. Odbor je v zvezi s tem včeraj sporočil, da na take neutemeljene in neokusne politične in moralne diskvalifikacije ne bo odgovarjal. In drugo: od predsedstva SFRJ kot najvišjega organa vedenja in poveljevanja oboroženim silam SFRJ v vojni in miru, na katerega je odbor 7. julija letos na podlagi določil jugoslovanske ustave naslovil pobudo za varstvo ustavnosti in zakonitosti, ki se nanaša na delovanje organov vojaške varnostne službe in vojaškega pravosodja, še naprej pričakuje odgovor. (dd)

Umrl prof. dr. Jože Koruza

LJUBLJANA — Prof. dr. Jože Koruza, priljubljen učitelj številnih rodov slovenskih literarnih zgodovinarjev, je umrl tik pred praznovanjem svojega 53. rojstnega dne. Z njim je s slovenske znanstvene scene odšel strokovnjak za starejšo slovensko književnost in angažiran avtor številnih študij o slovenski slovstveni zgodovini, predvsem pa predan posredovalec svojega neizčrpnega znanja.

Med procesom priznal ugrabitev letala TWA

BONN — Mohammad Ali Hammadi, Libanonec, ki so ga lani aretirali v ZRN, je priznal, da je 1985. leta sodeloval pri ugrabitvi letala ameriške družbe TWA, ki je letelo iz Aten v Rim. Še vedno pa zanika, da bi on ubil ameriškega vojaka, katerega truplo je bilo vrženo iz letala na stezo.

Med včerajšnjim zaslišanjem na procesu, ki se je proti njemu začel pred mesecem dni v Frankfurtu, je Hammadi potrdil, da je bil namen ugrabitve protestirati proti politiki ZDA na Bližnjem vzhodu in doseči izpustitev določenega števila zaprtih Arabcev iz Izraela.

»Napadli smo ameriško letalo zato, ker so ZDA glavni zaveznik Izraela, toda imeli smo navodilo, naj ne uporabljamo orožja,« zatrjuje mladi Libanonec, ki priznava samo soudeležbo pri ugrabitvi. Ameriškega vojaka Roberta Stethema naj bi po pričanju Hammadija ubil komandos, ki je prevzel nadzor nad letalom po pristanku v Beirutu.

Hammadi pravi, da ni terorist. Njegov brat Abul Hadi je znan predstavnik Hezbolaha, libanonske proiranske šiitske organizacije. Drugi brat, Abbas Ali je bil pred kratkim obsojen na 13-letno zaporno kazen zaradi sodelovanja pri ugrabitvi nemškega državljana Rudolfa Cordesa, ki je še vedno v rokah Hezbolaha nekje v Beirutu. Cordesa so ugrabili januarja lani.

Eno izmed dejstev, ki jih mora frankfurtsko sodišče še ugotoviti, pa je tudi natančna starost obtoženega Hammadija. Če bo ugotovilo, da je bil v času izvršitve kaznivega dejanja že polnoleten, mu grozi dosmrtna ječa. Zaenkrat mladenci pravi, da ima »približno 24 let«.

● Sporazum v Angoli

NADALJEVANJE S 1. STRANI

nasprotujoče si strani v Namibiji (južnoafriško vojsko in gverilce SWAPO). Eden vodilnih članov tako imenovane prehodne vlade v Windhoeku Dirk Muge je sicer zatrdil, da prekinitve ognja velja tudi za Namibijo, čeprav je videti, da bodo morali pogajalci iz štirih držav na prihodnjih pogajanjih še marsikaj razčistiti, med drugim tudi to, v kakšnem tempu naj bi potekal umik kubanskih vojakov iz Angole in kdaj naj bi se končal.

Gotovo je, da je prekinitve ognja v Angoli kljub zatrdilom iz Luande, Pretorie in Havane na precej trhljih nogah, ker je Savimbijevo gibanje Unita izjavilo, da ga ne bo spoštovalo. V Angoli torej lahko pride do paradoksalne situacije, da bodo boji potekali še naprej, čeprav velja de facto prekinitve ognja. Dokaj verjetno je, da bi Unita mogla ubrati takšno taktiko, da bi si okrepila položaj na fronti, še zlasti, če bi se z juga Angole začeli umikati kubanski vojaki. Čeprav ni nobenega dvoma, da so Unita v vseh teh letih vojaško in finančno podpirale Južna Afrika in ZDA, ne gre spregledati dejstva, da se je gibanje razvilo v spoštovanja vredno vojaško silo. Po zahodnih ocenah ima Savimbi pod orožjem 30.000 dobro opremljenih in izurjenih gverilcev, poleg tega pa še 37.000 pripadnikov milice oziroma polvojaških enot. To pa je po številu približno tolikšna vojaška sila, s kakršno razpolaga vlada v Luandi.

Med zadržanimi ocenami o mirovnem procesu na jugozahodu Afrike, ki svarijo pred pretiranim optimizmom, je treba navesti dogodke izpred dobrih štirih let, ki so najprej zbuiali velike upe, kmalu pa so se pokazali s povsem druge plati. Ne gre namreč pozabiti, da sta Luanda in Pretoria skupaj s Swapom 31. januarja pred štirimi leti sklenili sporazum o prekinitvi ognja na osrednjem področju angolsko-namibijske meje, ki je že po nekaj mesecih ostal mrtva črka na papirju. O podobni usodi je mogoče govoriti tudi glede južnoafriško-mozambijskega sporazuma iz februarja pred štirimi leti (sporazum iz Nkomatija), v katerem so določila o nenapadanju in o odtegnitvi podpore gibanjem, ki bi bila uperjena proti drugi državi podpisnici. Vse to prejkone govori, da bodo morali diplomati in politiki še precej narediti, preden bo mogoče govoriti o rešitvi krize na jugozahodu Afrike.

AVGUST PUDGAR

AVGUST 88

BTP

Buoni del Tesoro Poliennali

● BTP se lahko podpišejo pri okencih zaveda Banca d'Italia ali pri drugih bankah po emisijski ceni, ne da bi plačali kakršnekoli provizije.

● Obveznice so dveletne in štiriletno in imajo enake pogoje kot tiste, izdane 1. avgusta. Občinstvu se nudijo v podpis proti gotovini; dveletne obveznice dajejo letno bruto obresti 11%, štiriletno obveznice pa 11,50% in se izplačujejo v dveh šestmesečnih obrokih.

● Obveznice se koristijo s 1. avgustom in je zato treba ob podpisu doplačati dozorele obresti.

● V primeru da se preseže znesek podpisanih efektov, bo povpraševanje porazdeljeno.

● BTP imajo široko tržišče in se po potrebi z lahkoto unovčijo.

V podpis 17. in 18. avgusta

Emisijska cena

Rok

Efektivni letni donos

bruto

neto

99,15%

2 leti

11,82%

10,31%

97,40%

4 leta

12,72%

11,11%

BTP

Po poročilu deželnega ravnatelja Pascolinija

Deželno kmetijstvo ima trdne temelje kljub splošni neugodni konjunkturi

TRST — V naši deželi je za kmetijske namene uporabljenih 308 tisoč hektarov; v sektorju je zaposlenih 31 tisoč oseb, po sintetičnih podatkih lahko navedemo, da se na teh površinah pridelava skoraj pet milijonov koruze, tri milijone in pol stotov sladkorne pese, 2,7 milijona soje; pridelava se nadalje en milijon in sedemdeset tisoč hektolitrov vina, dva milijona in 828 tisoč stotov mleka in 370 tisoč stotov mesa.

Te podatke, ki zgovorno nakazujejo težo in življenjskost kmetijskega sektorja v Furlaniji-Juljski krajini navaja deželni ravnatelj za kmetijstvo Giuseppe Pascolini v uvodnih besedah tretjega poročila o stanju kmetijstva v F-JK, ki se nanaša na obdobje 1986-1987. Predpostavke, na katerih se je deželno kmetijstvo razvilo v taki meri in ki napovedujejo nadaljnjo kvantitativno in kakovostno rast je treba iskati najprej v podjetniških zmoglostih deželnih kmetijskih operaterjev in v več kot dvajsetletni zakonodaji, ki je korak za korakom sledila spremembam tega sektorja in večkrat znala predvideti težnje, ki so se nato uveljavili.

Poročilo deželnega ravnatelja Pascolinija je razdeljeno na šest poglavij, ki zadevajo gospodarsko stanje in politične smernice v letu 1986, kmetijsko proizvodnjo (s posebnimi poglavji o kmetijskih dejavnostih in gozdarstvu), proizvodne faktorje, ekonomske aspekte (furlansko kmetijstvo v vsedržavnem kontekstu in deželnem gospodarstvu, razvoj proizvodnosti po sektorjih in po pokrajinah), kmetijsko politiko deželne uprave (z analizo zakonov in ukrepov v letu 1987 in oceno politike in dejavnosti Dežele ter finančnimi izdatki, ki jih je le-ta uporabila za kmetijstvo), in končno analize in prospekte o razvoju sektorja v petletju 1983-1987.

S svoje strani pa bivši deželni odbornik za kmetijstvo Silvano Antonini (v novi deželni vladi mu je nasledil Vinicio Turello, op. ur) ugotavlja, da minulih zadnjih pet let, nasplošno gledano in predvsem v naši deželi, ni bilo lahkih za kmetijski sektor. Proces liberalizacije tržišča z vzporednim problemom komunitarnega prerastka in težnjah po inovacijah in učinkovitosti — čemur je treba dodati tudi nekatere pojave onesnaževanja, ki so na primer sledili černobilski nesreči in pa škandal, ki se je zarvil okrog uporabe metanola — vsi ti problemi, dodaja bivši odbornik Antonini, so naložili težke naloge deželnemu kmetijstvu. Po njegovih besedah so ta sektor in z njim furlanski kmetijski operaterji

dobro reagirali na te razne pojave in znali pravočasno stopiti v korak s potrebami. Po odbornikovih besedah je treba velik del zaslug pripisati tudi deželnim kmetijskim politikom, ki je bila izhodišče za doseg pomembnih rezultatov kljub splošni neugodni konjunkturi, kar sicer kažejo že sami podatki, ki so zaobčeti v poročilu.

Deželno kmetijstvo — zaključuje bivši odbornik Antonini — je premostilo dolgoletne težave in se vključilo v primarne proizvodne sektorje.

Zaželeno bi bilo, da bi taka ocena veljala tudi za Tržaško, kar se pa ne dogaja, ker je na tem sicer majhnem področju ubralo prav nasprotno pot. Odgovorni bi zato morali skrbeti za spremembo takega stanja.

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Naše manjšinsko obzorje

Sodelovanje in sožitje ob jugoslovansko-madžarski meji

O Prekmurju in Porabju, točneje o narodnostnih razmerah na meji med Slovenijo in Madžarsko slišimo govoriti predvsem v zvezi s šolsko ureditvijo, ki jo Slovenija nudi svoji madžarski manjšini. In vendar se na obeh straneh meje odvija vrsta zanimivih družbenih procesov, ki so bili doslej razmeroma malo znani, predvsem zaradi razpršenosti v objavi raziskav. Lani je izšla knjiga, ki zapolnjuje to vrzel in se krepko oddoljuje za zamudo. Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani in ČZDO Komunist sta izdala zajeten zbornik (614 strani), ki vsebuje vrsto prispevkov o razmerah na obeh straneh meje. Šest avtorjev (S. Devetak, V. Klemenčič, N. Vilhar, R. Repolusk, P. Beltram in J. Dular) je v devetih esejih opisalo ustavnopravni, prostorski, družbeno-politični, urbanistični, demografski, jezikovni in kulturni položaj v Sloveniji; tretjino knjige pa zajema zrcalna slika stanja na drugi strani meje, katero je prispevalo pet drugih avtorjev (L. Arday, R. Joó, A. Zelenay, A. Bertalan Székely ter S. Györi-Nagy).

Tu bo podrobneje opisana vsebina le enega prispevka, najdljše, skoro 90 strani obsegajoče razprave: »Prikaz narodnostno mešanega ozemlja, kjer živi madžarska narodnost, in luči politike družbeno-gospodarskega razvoja SR Slovenije in regionalnih okoliščin«, ki so jo podpisali Nada Vilhar in Silvo Devetak z Inštituta za narodnostna vprašanja ter profesor geografije na univerzi Edvarda Kardelja, Vladimir Klemenčič.

Tromeja, kjer se stikajo ozemlja Jugoslavije, Avstrije in Madžarske je resnično narodnostno mešano področje.

je: v Avstriji žive manjšine Slovencev, Hrvatov in Madžarov, v Sloveniji Madžari, na Madžarskem pa Slovenci, Hrvati in Nemci. Vsaka od treh držav ima drugačno narodnostno usmeritev, različne družbene sisteme in vsako od omenjenih področij še drugačen družbeno-gospodarski položaj.

Navedeni avtorji so se seveda omejili na obravnavo območja znotraj SR Slovenije, na Pomurje, regijo, ki obsega štiri nižinske občine (Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer), na 1.337 kv. km, kjer je leta 1981 živelo 130.500 prebivalcev. Celotna pomurska regija spada med manj razvita območja Slovenije in zato ni čudno, če se je v zadnjem desetletju število prebivalcev povečalo le za en sam odstotek. Število pripadnikov madžarske narodnostne skupnosti pa je v istem obdobju padlo za osem odstotkov, v vrednosti 9.332 na 8.617.

Pravzaprav živi ogromna večina Madžarov (97 %) na ožjem pasu narodnostno mešanega ozemlja, ki obsega večino občine Lendava in majhen, obmejni del občine Murska Sobota. Mestece Lendava, z manj kot 4.000 prebivalci leži znotraj tega mešanega pasu, zato ima za Madžare pomembno vlogo čeprav manjšo od Murske Sobotice, ki leži zunaj pasu in šteje nad 12.000 prebivalcev. V celoti je nad 12.000 prebivalcev. V celoti je nad 12.000 prebivalcev. V celoti je nad 12.000 prebivalcev.

Območje je doživelo najrazvitejši razvoj po letu 1960. Takrat je kmetijstvo dajalo 59 % družbenega proizvoda, industrija pa komaj 13 %. Do leta 1980 je ta delež narasel na 40 %. Leta 1981 je bilo zaposlenih v kmetijstvu še 30 % prebivalcev. Ti podatki veljajo za občino Murska Sobota, občina Lendava pa je še bolj izrazito agrarna, saj je leta 1981 kmečko prebivalstvo predstavljalo še 42 % vseh aktivnih. Večina zemlje je v rokah zasebnikov, njih posestva pa so večinoma majhna, od 2 do 8 ha, kar vpliva neugodno na ekonomičnost proizvodnje.

Kljub tej skromni gospodarski moči in kljub skrajni periferičnosti, pa se je število prebivalcev narodnostno mešanega območja, med leti 1961 in 1981 zmanjšalo le za 43 oseb ali 0,33 %. Če pobledamo podrobneje obe polovici se slika izostrí: na narodnostno mešanem območju Murske Sobotice je v tej dobi znašal padec celih 25 %, kar pomeni, da je deagrarizacija neusmiljeno učinkovala, kljub nekaterim investicijam. Pravzaprav so mladi le na pol zapustili zemljo: zaposlili so se v mestih, a še naprej vlagali v zemljo, ki je še razmeroma dobro izkoriščena, čeprav je na njej ostalo predvsem ostarelo prebivalstvo.

Delež madžarskega prebivalstva na narodnostno mešanem območju, po letu 1961 stalno pada, opazno pa je priseljevanje Hrvatov iz sosednje republike. Razmeroma slaba je tudi izobrazbena struktura prebivalstva, ki se odraža na visokem številu brezposelnih.

Postopno usihanje torej, a vendar neprimerno počasneje in blažje, kot ga poznamo v nekaterih narodnostno mešanih območjih italijanskega alpskega loka. Lahko govorimo o krizi, a ne še o izumiranju. In dolker polja in hiše ni še prerasel plevel, tudi jezik še živi.

Na morski meji manj prometa

KOPER — V prvih sedmih mesecih letos je po morju na slovensko obalo pripotovalo okrog 60 tisoč tujcev; približno toliko kot lani, vendar z manj plovili. Promet z jahtami, jadnicami je po podatkih mejne milice v Kopru za okroglih 8 odstotkov manjši kot lani.

Letos je namreč po morju pripotovalo 7555 plovil, lani pa jih je bilo v tem času registriranih že več kot 8000. Turistični delavci upajo, da bo z lepim, morjeplovcem naklonjenim vremenom promet podoben lanskemu, torej da bo dosegel in presegel številko 15 tisoč prihodov jaht in drugih plovil. Dodajmo še, da na pomorski promet delno vplivajo tudi nove cene za plovna dovoljenja.

Ta so letos - v primerjavi z minulim letom - kar deset do petnajstkrat dražja in tako je za plovilo srednje velikosti (od 9 do 10 ali 11 metrov) treba za letno dovoljenje odšteti 300 in več tisočakov. Res ni poceni, je pa bilo pred leti "zastonj".

D. G.

Na Krasu še trije vodovodni odseki

KOMEN — V sežanski občini kljub pomanjkanju denarja nadaljujejo z gradnjo kraškega vodovoda. Tako z nekaj zamude letos urejajo nov 6,3 kilometra dolg odsek od Tomačevice preko Kobjeglave do odcepa proti Hruševici na kraku med Komnom in Štanjelom. Hkrati gradijo tudi 400-kubični rezervoar in raztežnik nad Kobjeglavo ter 5 kilometrov razdelilnega omrežja v Kobjeglavi in Tupelčah. Samo ta dela bodo vredna približno 1,8 milijarde dinarjev, ki so jih prispevali območna vodna skupnost, sežanski sis za oskrbo z vodo, Kraški vodovod, porabniki in sežansko združeno delo. Trenutno napeljujejo tudi 1,1 kilometra vodovodnih cevi med Matavunom in Naklem ter skupaj s telefonom dvokilometrski vodovodni odsek od Kravega potoka do Vrhpolja. Prva gradnja bo vredna 160, druga pa 300 milijonov dinarjev. V teh vsotah pa ni vračunan prispevek pripadnikov JLA, ki bodo na obeh trasah skupaj opravili za 180 milijonov dinarjev zemeljskih del. Seveda to poletje gradijo ali obnavljajo tudi več vaških vodovodov in zajetij. Ta dela bodo vredna približno 500 milijonov dinarjev in bodo precej pripomogla k uresničitvi načrta, po katerem naj bi bilo do leta 1990 namesto sedanjih 62 na vodovod priključenih že 80 odstotkov gospodinjstev te občine.

J. O.

Koroška: gradijo se zidovi ki ločujejo šolarje po jeziku

CELOVEC — Južnokoroške šole je pred zaključkom šolskega leta obiskala »pedagoška komisija deželne vlade« in občinam zaukazala, kako naj preuredijo šole, da bi lahko uresničili ločevanje otrok. Ker pa komisija očitno ni opravila svojega dela, kot so želele deželne politične in šolske oblasti, se je malo pozneje v istih krajih pojavila še druga, »gradbena komisija«. Ta je odločno nastopila pri županih in ravnateljih šol in od njih zahtevala, da morajo nekatere učilnice razdeliti z ločitvenimi stenami. V narodnostno mešanem delu Koroške in v šolski zgodovini prvič postavljajo zidove, da bi z njimi ločevali šolarje po učnem jeziku. Slovincem nenaklonjene sile so namreč izsilile, da bo imel del otrok in staršev v šoli »mir« pred slovenščino. Novi šolski zakon bo koroške davkoplačevalce stal letno okrog 50 milijonov šilingov; kaže, da ga za ta dela in dodatne učitelje ne bo zmanjkalo, medtem ko ga je bilo vedno premalo, ko je šlo za izboljšanje dvojezičnega pouka.

mimo. Tega se ni nikoli naveličal. Bil je nenasitno radoveden, kot večina zelo mladih ljudi, in isto stvar je lahko ponavljal v nedogled, ne da bi se je naveličal. Vsakokrat, ko sta potovala v Gosford, je bilo zanj kot prvič, pokrajina ga je enako presunila, užival je v življenju, ki je bežalo mimo in veselo opazoval hišice na koncu poti. Vedno znova se je razveselil, če je nekaj malo zraslo ali se razcvetelo ali pa ovenelo.

Ko je šel tisto noč Tim spat, je Mary storila nekaj, česar ni storila še nikoli. Prišla je v njegovo sobo, mu postavila odejo, potem pa ga je poljubila na čelo.

»Lahko noč, dragi Tim, sladko spi,« je rekla.

»Lahko noč, Mary, bom,« ji je zaspano odgovoril. Vedno je že napol spal, čim se je njegova glava dotaknila blazine.

Ko pa je tiho hotela zapreti vrata za seboj, je spet zaslišala njegov glas: »Mary?«

»Da, Tim, kaj je?« Obrnila se je in se vrnila k njegovi postelji.

»Mary, saj se ne boš nikoli poročila in odšla, tako kot se je moja Dawnie, kaj ne da ne?«

Vzdihnila je. »Ne, Tim, obljubljam ti, da se to ne bo nikoli zgodilo. Dokler ti bo v veselje, da sem tu, bom tu. Zdaj pa zaspi in ne skrbi več zaradi tega.«

ŠTIRINAJSTO POGlavJE

Zgodilo se je tako, da Mary ni mogla zapustiti svoje službe, da bi odšla s Timom na obljubljene počitnice. Družba Constable Steel and Mining je kupila zemljišče polno rudnin na daljnem severozahodu celine in Mary je, namesto da bi odšla s Timom na počitnice v Great Barrier Reef,

morala spremljati svojega šefa na potovanje in ogled tega zemljišča. Predvideno je bilo, da bo potovanje trajalo en teden, vendar se je stvar zavlekla na ves mesec.

Ponavadi je uživala v teh redkih potovanjih. Archie je bil dober družabnik in rad je potoval zelo razkošno. Tokrat pa sta se podala na območje, kjer je bilo malo cest, naselij in ljudi. Zadnji del potovanja sta morala opraviti s helikopterjem, ker do tistega območja ni vodila nobena pot. Skupina je taborila v dežju, ki ni bil običajen za ta letni čas. Ves čas so bili mokri, mučili so jih vročina, muhe, blato in izbruhi griže.

Mary pa je od vsega najbolj pogrešala Tima. Pisma mu ni mogla poslati, radijska zveza pa je bila namenjena le poslu in klicem v sili. Mary je sedela v svojem šotoru, po katerem je lilo in poskušala z nog in obleke odstraniti nekaj lepljivega blata, okrog petrolejke je plesal roj insektov, obraz pa je imela ves natečen od ducatov komarjevih pikov. Tožilo se je po domu in Timu. Težko je prenašala Archiejevo gostobesednost, ki je bila posledica ugodnih rezultatov iskanja rudnin, in potrebna je bila vsa njena običajna zbranost, da je bila videti vsaj spodobno navdušena.

»Dvanajst nas je bilo v skupini,« je Archie povedal Triciji, ko so bili spet na varnem v Sydneyu.

»Samo dvanajst?« je nejeverno vprašala Mary in pomežikala Archiejevi ženi. »Včasih bi lahko prisegla, da jih je bilo vsaj petdeset!«

Knjiga je pred kratkim izšla pri ZTT v zbirki »Prevodi«

TIM

Prevedla
Breda Konte

**COLLEEN
McCULLOUGH**

47.

»Čudovito se sliši. So bili vsi zadovoljni?«
»Mislim da,« je rekel nekoliko v dvomih, »toda mama je jokala in očka tudi. Rekel pa je, da se mu oči solzijo zaradi vetra, potem pa se je razjezil name, ker sem rekel, da v cerkvi ni nobenega vetra. Mama je rekla, da joče zato, ker je tako srečna zaradi Dawnie. Nisem vedel, da ljudje jočejo, kadar so srečni, Mary. Jaz ne jočem, kadar sem srečen, jočem le, kadar sem žalosten. Čemu bi jokala, kadar si srečen?«

Nenadoma se je nasmehnila. Tisti hip je bila tako srečna, da je skoraj tudi sama zajokala. »Ne vem, Tim, vendar se včasih res zgodi tako. Toda, kadar si tako srečen, da od sreče jočeš, je to drugače, lep občutek je to.«

»Oh, želim si, da bi bil tudi jaz tako srečen, da bi jokala od sreče, Mary!«

»No, zdi se mi, da moraš biti za to kar v letih. Nekega dne se bo morda tudi tebi to zgodilo, ko boš dovolj star za to.«

Zdaj, ko ga je pomirila in je bil popolnoma zadovoljen, se je naslonil nazaj in opazoval pokrajino, ki je bežala

Po nezaslišani gesti Staffierija Bazovci obsojajo napad na pravice slovenščine

Najnovejši napad tržaškega župana Giulia Staffierija na pravico do uporabljanja slovenščine v odnosih z oblastmi je posebno odjeknil v Bazovici. To je povsem razumljivo, saj je Staffieri zavrnil pripombe k podrobnostnim regulacijskim načrtom padriškega Centra za raziskave, ki jih je v slovenščini napisalo 17 lastnikov zemljišč pri Bazovici, na katerih naj bi zrasel sinhrotron. Ti lastniki in nekateri drugi krajani so o županovi nezaslišani gesti skupno razpravljali predsinotčnim na srečanju, ki ga je priredilo Koordinacijsko združenje kraških vasi.

Srečanju je predsedoval predsednik združenja Karlo Grgič, ki je uvodoma na kratko obnovil potek dogodkov. Kot znano, je 29. julija zapadel rok, v katerem je bilo mogoče vložiti pripombe k podrobnostnim načrtom za urbanistično ureditev Centra za raziskave, preden bi jih tržaški občinski svet dokončno odobril. Med več deset pripombami, ki so jih krajani v pred-

vidnem roku vložili na tržaško občinsko upravo, jih je nekaj bilo napisanih v slovenščini. Te — ali vsaj 17 izmed njih — pa je župan Staffieri 3. avgusta vrnil avtorjem, češ da »Občina Trst lahko sprejme akte in dokumente napisane v italijanski ali pa v tujem jeziku, če jih spremljajo zapriseženi prevodi«.

Udeleženci ponedeljkovega srečanja so ožigosali takšen napad na pravice slovenščine, ki je v nasprotju tako z veljavnimi pravnimi normami kot z ustaljeno prakso. Poleg tega so ugotovili, da je župan s svojim ravnanjem prizadetim pripominjevalcem praktično odvzel pravico, da vlagajo pripombe na načrte za urbanistično ureditev Centra za raziskave, kar bi utegnilo pomeniti kršenje službenih obveznosti. Udeleženci večera so sklenili, da bodo storili vse potrebne pravne in drugačne korake, da bi se zadeva pozitivno rešila v vseh ozirih.

Poletni pogovor z zgoniškim županom Milošem Budinom V ospredju skrb za ovrednotenje kulturnega in naravnega bogastva

V polmračnem, skorajda hladnem uradu (na asfaltno površino zgoniškega trga je namreč vztrajno pripekalo sonce) smo se tokrat pogovorili z Milošem Budinom, ki je bil pred kratkim izvoljen za deželnega svetovaleca, sicer pa je že tri leta župan Občine Zgonik.

V nekakšnem pregledu dogajanja v občini je seveda prišlo na dan več različnih in zanimivih vprašanj, vsako od njih pa bi najbrž zahtevalo veliko več razpoložljivega prostora. Vsekakor je lahko tudi krajši, mogoče nekoliko splošnejši zapis koristen za »poletni« pogled v občinsko stvarnost.

V zgoniški občini sta danes vsaj dve tretjini prebivalcev slovenske narodnosti. Kljub temu da je občanov skupno le nekaj več kot dva tisoč, je ta občina po površinskem obsegu dokaj velika. V njej delujeta dve društvi, športno in kulturno, z obema ima občinska uprava odlične odnose, ki se kažejo predvsem v sodelovanju ob najrazličnejših priložnostih.

Poleg številnih športno-kulturnih izmenjav z organizacijami krajevne skupnosti Komen, s katero vaša občina že vrsto let goji prijateljske odnose, je ena od pomembnejših kulturnih pobud nedvomno gradnja občinske knjižnice.

»Dela se sedaj bližajo koncu, računamo namreč, da bomo knjižnico lahko uradno odprli že jeseni. Istočasno bodo seveda urejeni tudi novi prostori kulturnega društva Rdeča zvezda, ki ima sicer sedež v Saležu, k svoji dejavnosti pa privablja v bistvu vse zgoniške občane. Za to javno delo smo dobili prispevek Dežele, Kraške gorske skupnosti in Sklada za Trst. Jeseni bo knjižnica tudi delno opremljena, tako da jo bo mogoče čim hitreje uporabiti za njeno osnovno funkcijo. Po začetni zamisli pa naj bi postala nekakšno kulturno središče, v katerem bo vsak lahko našel knjige, priročnike

in revije, ki jih doma običajno nima. Mislili smo tudi na to, da bi v občinski knjižnici začeli zbirati stare dokumente: mogoče bo to s časom postalo pomembna vzpodbuda za spoznavanje in preučevanje tako naše preteklosti kot sedanosti. Upamo tudi, da bomo lahko poleg knjig začeli v bodoče zbirati še video posnetke, kar bi sedanjim pojem knjižnice še bolj razširilo. Upravljanje teh prostorov bo po vsej verjetnosti šlo kulturnemu društvu Rdeča zvezda. Naš namen je torej vedno tesno sodelovanje s kulturno organizacijo v naši občini.«

Med kulturne pobude vaše Občine gotovo sodi tudi nedavni natečaj projektov.

»O tem je bilo sicer že ob tisti priložnosti veliko zapisanega. Vsekakor gre v prvi vrsti za ovrednotenje nečesa, kar nam je zelo blizu. Javnega natečaja, ki smo ga razpisali za preureditev stare hiše v Zgoniku št. 15 (z domačim imenom je poznana kot Županova domačija), se je udeležilo 16 arhitektov s Tržaškega in Goriškega. Trenutno smo v fazi odbiranja predstavljenih načrtov in občinska uprava bo morala izbrati najbolj ustreznega. Prav zato bo mogoče treba upoštevati tudi kombinacijo različnih arhitekturnih predlogov. Že jeseni mislimo razpisati natečaj za dodelitev del, nato pa dejansko začeti, seveda z upoštevanjem vseh možnih birokratskih zapletov. Center za izložbo in preprodajo kraških vin naj bi bil predvidoma dokončan prihodnjo pomlad. Predstavniška stavba bo v prvi vrsti namenjena vinskemu pridelku, v njej pa bo tudi kotiček za najrazličnejše pobude v zvezi z njim. Zamisel v celoti pa se vključuje v splošno načrtovanje turističnega vzpona Trsta in njegove okolice.«

V zgoniški občini sta izrazito razviti predvsem dve kmetijski panogi, in sicer vinogradništvo in cvetličarstvo.

»Skrb uprave je v prvi vrsti ta, da nudimo našim kmetom čim več potrebnih struktur. Prepričan sem, da je to lahko v večjo spodbudo za načrtno razvijanje kmetijstva. Ne smemo pozabiti, da so lahko v pojmu kmetijstva združene tri temeljne značilnosti, ki se v bistvu vzajemno dopolnjujejo. Po eni strani je to gospodarska funkcija te dejavnosti, po drugi strani pa ima tudi pomen tradicije, torej kulturne vezi s preteklostjo. Obenem pa odigrava veliko vlogo v ohranjanju naravnega bogastva. V tem pogledu smo uresničili že vrsto zamisli, trenutno pa smo inž. Settimu, ki je pred časom izdelal študijo o kmetijski izrabi tal v Zgoniku, poverili izdelavo načrta za vodni zbiralnik, ki naj bi nato z deževnico oskrboval Zgonik in okolico. Seveda je pobuda namenjena le kmetijskim potrebam, v prvi vrsti našim vinogradnikom in cvetličarjem.

Pomembno poglavje pa je tudi poseganje v okolje oz. urejanje okolja naspolh. Zdi se mi potrebno, da tudi v te namene vlagamo neka sredstva, čeprav se bo mnogim zdelo, da se mora občinska uprava prej ukvarjati z drugimi, nujnejšimi deli. V tem smislu že širimo in asfaltiramo občinsko cesto med repentabsko in zgoniško občino, načrtujemo izpopolnitev javne razsvetljave in čistimo občinske ceste v sodelovanju s padriško družgo Globajner, ki ima dela v zakupu in po dogovoru nudi zaposlitev skupini trenutno brezposelnih fantov. Ne smemo pa zanemarjati takih zamisli, s katerimi lahko bistveno ovrednotimo in ne nazadnje zaščitimo okolje, v katerem živimo. Prav zato bo predvidoma prihodnjo pomlad že nared naravoslovno-učna pot, ki smb jo poimenovali z ledinskim imenom po kraški vrtači Riselce. Načrti so že skoraj izdelani, pešpot bo povezovala botanični vrt Carsiana z gradiščem v Repniču in se nato spet vračala v Zgonik. Vsaka naravoslovna zanimivost bo posebej označena s tablico, na kateri bo tudi krajša obrazložitev. S tem pa bi radi opozorili na vrsto zanimivosti, ki so del preteklosti in sedanosti naših krajev in ki bi jih bilo treba tudi kulturno osvojiti. Nenazadnje pa tudi zato, da bi tudi ljudje, ki prihajo od drugod, spoznali kraj, v katerega so prišli.«

Med pobude za varstvo okolja sodi tudi namestitve zbiralnikov za odbiranje smeti. Mišljeni so ločeni zbiralniki za steklo, papir, baterije in zapadla zdravila. Nekateri od teh so že postavljeni, ostali pa bodo uporabni v najkrajšem času. Po županovem mnenju je sistem odpiranja eden od načinov za uspešen boj z odpadki, ki so nedvomno eden izmed problemov današnjega sveta. V zgoniški občini so pozorni tudi na zunanjo podobo svojih krajev. Dokaz je med drugim zamisel, da bi v bodoče uredili kraške zidove vzdolž cest. Največjo skrb za okolje pa Občina izkazuje z regulacijskim načrtom, ki je stopil v veljavo pred dobrim letom: to je namreč sredstvo, ki dejansko ureja poseg v kraška naseljena jedra.

DAMIANA OTA

Pittinijev načrt za železarno AIT baje zadovoljiv

Predlog za rešitev škedenjske železarne AIT iz krize na osnovi industrijskega načrta furlanskega podjetnika Andrea Pittinija je dovolj poglobljen in preverjen. Sprejeti pa ga bo mogoče le v okviru javnega natečaja, razpis katerega je po mnenju likvidatorjev družbe Finsider neobhodno potreben.

Tako zatrjuje v noti za tisk tržaški demokratski poslanec Sergio Coloni, ki se je o postopku za rešitev krize škedenjske železarne pozanimal bodisi pri družbi IRI bodisi pri vladi, točneje pri ministru za državne zadeve Fracanzaniju. Minister je tržaškemu parlamentarcu med drugim zagotovil, da bo posegel pri likvidatorjih škedenjske železarne, da bi javni natečaj čim prej izvedli.

Spomnimo naj, da je furlanski podjetnik Pittini svoj zadnji industrijski načrt za škedenjsko železarno predstavil družbi Finsider v prejšnjem mesecu. Kaj ta načrt natanko predvideva, ni javno znano. Z njim uradno niso bili seznanjeni niti sindikati.

Po sobotnem navalu tujih avtomobilov Tudi sredi tedna izreden promet

Čeprav je bil včeraj šele torek in je konec tedna že mimo, je gost turistični promet proti pričakovanjem spet preplaval ceste po vsej deželi. Tujih in italijanskih avtomobilov sicer res ni bilo toliko kot v soboto ali nedeljo, vendar so na mejnih prehodih imeli vseeno veliko dela. Zlasti v dopoldanskih urah so se na skoraj vseh mejnih prehodih ustvarile razmeroma dolge kolone vozil, kakršnih sredi tedna niso vajeni. V nasprotju s trendom zadnjih tednov, ko so bile vrste predvsem v smeri proti Jugoslaviji, pa so se v zadnjih dneh začele daljšati tudi vrste turistov, ki se vračajo domov, predvsem proti severni Evropi. Na mejnem prehodu pri Rabujezu sta bili zjutraj vrste v Italijo in iz nje dolgi približno štiri kilometre, nekoliko manj so turisti čakali na prehodu pri Pesku, kjer je bila vrsta dolga kilometer.

Na sliki (foto Križmančič): Agenti prometne policije pomagajo motoriziranim turistom, namenjenim proti mejnemu prehodu pri Pesku.

Ob hudo omejenem številu poklicnih reševalcev v Trstu

Dragoceno delo prostovoljcev Rdečega križa

Kdor misli, da so na tržaški obali v teh pasje vročih dneh samo ljudje, ki iščejo osvežitve in sprostitve, se hudo moti. Ob nedeljah in praznikih, ko na plažah mrgoli kopalcev, je na obalni cesti mogoče opaziti tudi rešilec Rdečega križa, ki bedi nad njihovo varnostjo in nudi pomoč ljudem, ki so morebiti v težavah. V rešilcu pa ne dežurajo poklicni bolničarji ali zdravniki med svojim rednim delovnim urnikom, pač pa prostovoljci, ki imajo prav tako kot ostali kopalci za sabo teden naporenega dela. Tržaški Rdeči križ je namreč pred kratkim za polet-

zadostnimi sredstvi. V Trstu delujejo na primer čez dan štiri rešilci, ponoči pa sta dežurna samo dva, medtem ko je eden na razpolago občanom miljske občine. Takšno število je seveda povsem nezadostno za pokrajino, ki ima več kot 250.000 prebivalcev. Poleg tega pa je koncentracija skoraj vseh rešilcev v mestu nesmotna, saj lahko postane v primeru, ko morajo reševalci priskočiti na pomoč ponesrečencem ali bolnikom na Krasu, njihov poseg vprašljiv, ker je pot iz Trsta predolga. Zaradi tega je pomoč prostovoljcev več kot dragocena. V večernih in nočnih urah (od 16. do 24. ure) ter ob nedeljah opravljajo prostovoljci dragoceno vlogo »mašila« zlasti za manj nujna opravila, kot je prevoz bolnikov v bolnišnice drugih bližnjih pokrajev (prav pred dvema nedeljama so prostovoljci prepeljali v videmsko bolnišnico 6-letnega dečka, ki se je opekel z vrelim oljem).

Sicer pa je prostovoljcev še vedno premalo, zato se je vodstvo Skupine odločilo, da sproži široko propagandno akcijo, s katero hočejo prikreniti čim več novih ljudi, ki si želijo pomagati svojemu bližnjemu in delno zaposlniti vrzeli javne uprave. Skupina prostovoljcev je le eno od takih stranskih teles, ki delujejo pod okriljem Rdečega križa (med njimi so ženski odbor, bolničarke, pionirji, darovalci krvi in drugi), v Trstu pa so se organizirali v začetku leta 1985. Kot nam je povedal zdravnik Monti, pa prostovoljci s svojim nesebičnim delom najboljše izražajo duh Rdečega križa, to je nudenje pomoči in solidarnosti ljudem brez vsake rasne, etnične, verske in politične diskriminacije. Edino vodilo Rdečega križa je namreč človečnost, tako da si RK prizadeva, da bi širil tudi načela o človekovih pravicah.

Prostovoljci RK se večkrat odrežejo zabavi in družabnosti, da bi podprli delovanje Rdečega križa. Večina od njih ima službo, del svojega prostega časa pa posveti temu humanitarnemu delu. Vendar njihove izmene niso tako trde kot izmene profesionalcev: vsak prostovoljec pride na vrsto povprečno enkrat tedensko za štiri ure, kdor ima družinske ali poklicne zadržke pa lahko pride na vrsto še bolj poredko. Ko smo jih povprašali, kateri so njihovi

poklici in kakaj so postali prostovoljci, smo ugotovili, da se v vsakdanjem življenju ukvarjajo z raznolikimi stvarmi. Med njimi je mnogo študentov, uradnikov, gospodinj, obrtnikov in trgovcev, mnogi pa so šoferji ali poklicni bolničarji, nekateri celo zdravniki, ki želijo »celodnevno« nuditi pomoč ljudem, ki jo potrebujejo. Vsi pa so se odločili, da stopijo v vrste prostovoljcev iz človekoljubja in iz preproste želje, da bi koristneje uporabili svoj prosti čas.

Zasedba rešilca, s katerim delajo prostovoljci, je podobna tisti pri običajnih rešilcih, le da nimajo s seboj zdravnika. Akcijo vodi zmeraj najstarejši prostovoljec, tisti, ki ima za seboj največ let prakse in ki je po navadi že tako izurjen, da bi lahko mirno vodil normalno reševalno akcijo. Sicer pa morajo prostovoljci, ki bi radi sodelovali z Rdečim križem, obiskovati kratek tečaj, kjer jim tako imenovani »monitorji« (oziroma učitelji) podajo najosnovnejše medicinske informacije ter navodila za uporabo zdravstvenih aparatov, s katerimi so opremljeni rešilci. Tečaj traja 20 ur (včasih tudi več), nato pa mora vsak prostovoljec prestati še trimesečno »vajeniško«

dobo na rešilcu. Šele nato začnejo sodelovati pri normalnem delu. Dejavnost prostovoljcev pa ni omejena le na prvo pomoč, saj imajo še tri različne dejavnosti: pomoč starostnikom (ki je lahko bolničarskega, a zlasti družabnega značaja), zdravstvena vzgoja za šole, podjetja in druge skupnosti (za to je treba opraviti zahtevnejše tečaje) in seznanjanje javnosti s človekovimi pravicami. Kmalu pa bi radi tudi v Trstu vpeljali novo dejavnost, to je zdravstveno pomoč v primerih naravnih in drugih nezdod, pri kateri bi tesno sodelovali s civilno zaščito.

Skupina prostovoljcev Rdečega križa v Trstu šteje danes približno 150 prostovoljcev, kar je res premalo za potrebe tržaškega prebivalstva. Predvsem pa je vse premalo slovenskih prostovoljcev in slovenskih učiteljev, ki bi lahko z ljudmi občevali v materinem jeziku in ki bi vodili tečaje v slovenščini (te bi lahko prirejali za slovenske šole in za slovenske delovne skupnosti). Zato voditelji Skupine vabijo k čim večji udeležbi na tečajih, ki se bodo pričeli konec oktobra (vpisovanja bodo stekla v začetku oktobra).

BARBARA GRUDEN

(Foto Križmančič)

Podaljššan vpis v šolo Ascoli

Na šoli za poklicne bolničarje »G. Ascoli« so podaljšali rok za vpis v triletni tečaj za poklicne bolničarje, in sicer do 31. avgusta. Na tečaj se lahko vpišejo mladi, ki so izdelali drugi razred katerekoli višje šole druge stopnje in ki bodo dopolnili šestnajsto leto starosti do 31. decembra. Tečaj se bo začel septembra.

Do 31. avgusta je odprto tudi vpisovanje v tečaj za specializacijo in rehabilitacijo za vodstvene funkcije bolničarske oskrbe.

Podrobne informacije nudi šolsko tajništvo v Ul. Stuparich 1, od 8. do 13. ure. Telefon 7762441/2.

no sezono uvedel dodatno službo za prvo pomoč na plažah, pri kateri pa sodelujejo samo prostovoljci Prosto-

voljne skupine Rdečega križa. Kot sta nam povedala izredni komisar Prostoovoljne skupine RK zdravnik Fabrizio Monti in vodja tečajev za prostovoljce Clara Marsi, je »uradnih« reševalcev Rdečega križa — tistih, ki so za svoje delo plačani — namreč vse premalo. Že več kot devet let ne sprejemajo v službo novega osebja in ne nadomeščajo niti tistih uslužbencev, ki odidejo v pokoj. Poleg tega pa tržaški Rdeči križ ne razpolaga niti z

Po podatkih Deželnega urada za delo

Brezposelnost: med moškimi sicer upada vendar se občutno povečuje med ženskami

V naši deželi je bilo maja letos vpisanih v uradne sezname brezposelnih 30.363 oseb, od katerih je bilo 8.897 moških, 21.466 pa žensk. V primerjavi z lanskimi podatki je zabeležiti rahel padec stopnje brezposelnosti, saj je v zadnjem lanskem polletju bilo uradno prijavljenih povprečno 30.609 brezposelnih, od katerih 19.535 žensk. Poglejmo še podatke, ki nam jih je Deželni urad za delo posredoval za tržaško pokrajino. Maja letos je bilo prijavljenih 8.363 brezposelnih, od katerih je bilo 5.155 žensk in 3.208 moških. Oktobra lani je bilo vpisanih 8.418 oseb, od teh 3.300 moških in 5.118 žensk. Pri tem moramo upoštevati še pomemben podatek o splošni zaposlitveni ravni, kajti le tako dobimo objektivno sliko o tržišču dela v deželi: leta 1987 je bilo v njej zaposlenih 491 tisoč oseb, januarja letos pa 488 tisoč, torej tri tisoč manj.

Kaj lahko ugotovimo iz teh števil? V prvi vrsti, da se stopnja brezposelnosti ne viša, nasprotno, opaziti je celo rahel padec. Vendar pa je treba ob tej pozitivni ugotovitvi v isti sapi spomniti na vsaj dve negativni plati: število aktivno zaposlenega prebivalstva se niža, in to predvsem zaradi negativnega demografskega gibanja, po drugi strani pa se število brezposelnih žensk veča. Prav o zadnjem pojavu smo se pogovorili z namestnico ravnatelja Deželne-

ga urada za delo Mario Antonietto Gemellaro. »Na splošno lahko res z zadovoljstvom ugotavljamo, da je zakonodaja iz let 1984 in 1987, s katero so vpeljali pogodbe za poklicno usposabljanje ob delu, dosegla zaželjeni cilj in vsaj pri nas zajela mladinsko brezposelnost. Toda to je šlo predvsem v korist moškega spola. V FJK so lani na tak način vpeljali v delo 18 tisoč mladih, od teh pa je bilo 11 tisoč moških in le 7 tisoč žensk. V drugih, gospodarsko in kulturno manj razvitih deželah pa so te razlike še večje. Naj spomnim na Sicilijo, kjer so zaposlili lani le 1.594 mladih, od teh kar 1.120 moških.«

Brezposelnim ženskam je torej veliko težje priti do dela kot moškim in to dejstvo bi morala resno upoštevati v prvi vrsti Deželna agencija za delo. Agencija je namreč glavni aktivni instrument, ki ga ima Dežela za pospeševanje zaposlovanja. Naj spomnimo, da je obseg finančnih posegov Agencije dosegel letos okrog 20 milijard lir. Da ne bi bila slika le pesimistična, pa moramo opozoriti na pozitivne pobude tako na vsedržavni kot na deželni ravni. Minister Formica je že predložil načrt, ki predvideva vrsto akcij v korist zaposlovanja žensk in njihove dejanske emancipacije (in torej spremembe kulturnih vrednot), naša Dežela pa je junija sprejela načrt,

ki predvideva finančne olajšave za zaposlitev žensk, še posebno tistih, ki so presegle 45. leto starosti. Dežela bo za vsako žensko in za dobo dveh let prispevala delodajalcu 400 tisoč lir mesečno v primeru, da se ženska zaposli s polnim delovnim urnikom, 250 tisoč pa v primeru delnega urnika. Sicer pa o tem sklepu zaenkrat ni mogoče pisati zmagoslavno, saj ga bodo začeli uresničevati šele potem, ko bodo ugodno rešili prošnje za delovno vključevanje emarginiranih oseb (torej porabnikov psihiatričnih služb, narkomanov, bivših zapornikov itd.).

Za konec še nekaj podatkov o pogodbah za poklicno usposabljanje ob delu. V zadnjih letih se je v tržaški pokrajini zaposlilo na tak način povprečno 200 oseb na mesec, predvsem mladih med 19. in 25. letom in z opravljeno obvezno šolo. To pa seveda ne pomeni, da so pri zaposlovanju privilegirani mladi brez višješolske diplome. Veliko je bilo namreč primerov, da so se mladi, kljub višji izobrazbi, zadovoljili z manj kvalificirano zaposlitvijo. V veliki večini primerov so se pogodbe spremenile v redno delovno razmerje. Sektorja, ki se najbolj odzivata na tak način zaposlovanja, sta industrijski (predvsem podjetja z manj kot 50 zaposlenimi) in terciarni.

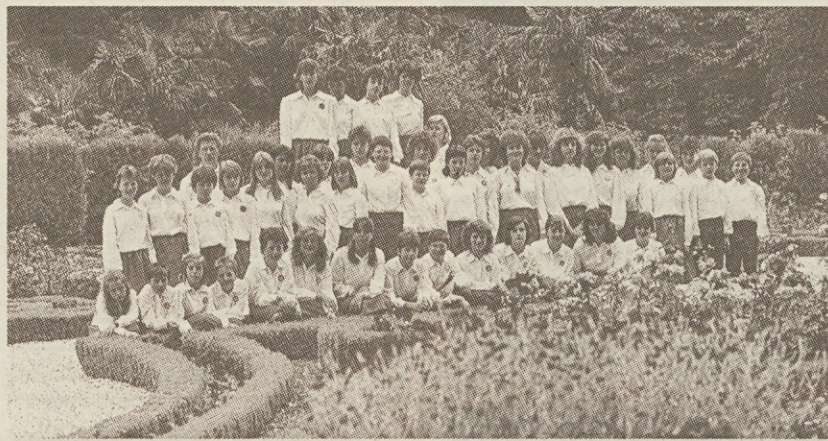
NADJA FILIPČIČ

Zanimiva turneja zbora Vesela pomlad

Mladi pevci z Opčin odleteli v Kanado

Včeraj popoldne so iz Benetk pleteli proti Kanadi mladi pevci mladinskega pevskega zbora in deklške skupine Vesela pomlad z Opčin in člani ansambla narodnozabavne glasbe Zvezde. V deželo na drugi strani oceana so jih povabila izseljeniška društva in slovenske župnije. Na potovanju bo pevec spremljal nepogrešljivi Franc Pohajač, ki vodi to mladinsko pevsko skupino že vrsto let in je obenem priznan tudi kot mentor ansambla. Na kanadskih tleh se bodo tržaški gostje zadržali do konca meseca. V svoje hiše jih bodo sprejle družine slovenskih izseljencev v Hamiltonu in Torontu. Šele 30. avgusta popoldne jih bo letalo spet pripeljalo na beneško letališče.

Mladinski zbor Vesela pomlad in ansambel Zvezde imata za seboj nekaj mesecev res trdega dela. Vsi člani so se vestno in zavzeto pripravljali na svoje dolgo gostovanje in oblikovali program, ki obsega kar 35 pesmi. Dirigent Franc Pohajač je povedal, da so vsi brez izjeme teden dni pred odhodom vadili vsak dan po 8 ur. V pogovoru z dirigentom smo še izvedeli, da poteka letos 10. obletnica ustanovitve mladinskega zbora Vesela pomlad. Za to priložnost so mladi pevci posneli spomlad v Kopru kaseto s pomenljivim naslovom »Leti pesem«. In včeraj je njihova pesem res »poletela« na drugo celino! Prvi bodo to kaseto lahko poslušali izseljenci v Kanadi. Pri nas jo bo namreč zbor Vesela pomlad predstavil šele oktobra.

Tržaški gostje imajo že do potankosti organiziran čas, ki ga bodo preživeli v Kanadi. Nastopali bodo v različnih slovenskih izseljenških društvih v Hamiltonu, Torontu in okolici. Za njihovo petje je pokazala zanimanje tudi televizija, ki bo snemala del njihovega nastopa. Kljub precej napornemu programu pa se mladi pevci ne bodo odpovedali nekaj uram turističnega užitka, saj imajo v načrtu tudi ogled največjih kanadskih znamenitosti.

Obširen spored, ki so ga pripravili pevci mladinskega zbora Vesela pomlad (stari so od 11 do 19 let), je povzetek desetletnega dela zbora. Njegov dirigent Pohajač je program, namenjen izseljencem v Kanadi, naslo-

vil: »Spleti pesmi in vedrih melodij«. Pretežno gre za slovenske ljudske pesmi. Tudi maš se bodo člani zbora udeležili s petjem; v ta namen so pripravili tudi nekaj sodobnih nabožnih pesmi.

Ansamblu Zvezde se bo na tem čezoceanskem potovanju pridružil še harmonikar Zoran Lupinc, pevec zbora pa bo spremljalo tudi devet članov odbora sodelavcev Vesele pomladi. Skupno se bo gostovanja udeležilo kar 58 oseb. Do 22. avgusta bodo v gosteh slovenskih družin v Hamiltonu, nato pa se bodo odpravili v Toronto, kjer bodo ostali do zadnjega dne svoje zanimive turnee, ki jim jo verjetno marsikdo na tihem zavida. (hj)

Predstava Est Est Est zaključila festival

Glasba, ples in igra luči: »Vzhod« Alfreda Lacosegliaza

(Foto Križmančič)

Z gledališko predstavo Est Est Est, zadnjim delom tržaškega glasbenika Alfreda Lacosegliaza, se je v ponedeljek zvečer na Tržaškem velesejmu zaključil Pokrajinski festival komunističnega tiska. Nedvomno bi bil učinek tega svojevrsnega gledališkega dogodka večji, ko bi bilo prizorišče drugačno. Oder na odprtem je sicer dobra rešitev za poletne večere, za tak nastop pa bi bilo verjetno primernejše vsaj nekoliko bolj scensko »omejeno« prizorišče.

Igra luči je eden izmed osnovnih elementov, s katerimi avtor izraža svoj umetniški navdih. Svetlobni efekti so bili sicer res natančno preštudirani (po zamisli Gabriela Amadorija jih je izdelal Pierluigi Rorato). Ker pa ni bilo običajnega scenškega ozadja, je dogajanje za odrom motilo. Plesalki, Flavia De Marco in Clara Pozzi (ki si je tudi zamislila koreografijo), pa sta bili dovolj učinkoviti in še posebej privlačni. Predvsem zato, ker je trebušni ples za nas neobičajen, kljub splošnemu zanimanju za folkloro je naše oko namreč navajeno na drugačne gibe, predvsem klasičnega in modernega izraznega plesa. Značilno haremski ples, ki izraža predvsem ženskost in čutnost plesalk, pa je neposredno ustvaril vzdušje Vzhoda.

Poleg plesa je najmočnejša sestavina predstave Est Est Est glasba, ki jo avtor ponuja tudi na istoimenski kaseti. V njej prihaja do izraza ustvarjalnost Alfreda Lacosegliaza, ki pa se gledaliških razsežnosti poslužuje tudi zato, da svojo glasbo preljuje v otipljivejšo podobo. Za to sta v veliki meri poskrbeli plesalki, ki sta v tradicionalne prvine trebušnega plesa (nenazadnje so na to spominjale razkošne tančice, v katere sta bili dekleti oviti) vnesli tudi gibe sodobnega plesa in občutek podobe ustvarili še s statičnimi figurami. Lacosegliaz povzema ritmične in osnovne melodične značilnosti iz glasbene zakladnice vzhodnih ljudstev, na tej osnovi pa sam gradi in ustvarja nekakšno avtorsko glasbo ljudskega izvora. (dam)

Pridržana prognoza za vespista

V Miramarskem drevoredu blizu železniške postaje se je včeraj popoldne hudo ponesrečil 43-letni vespist Maurizio De Lucia iz Ulice Martiri della Libertà 5. Zdravniki katinarske bolnišnice so zanj izrekli pridržano prognozo. Sprejeli so ga na oddelek za torakalno kirurgijo, ker je dobil močan udarec v prsni koš in si zlomil nekaj reber. Pri padcu z vespe se je tudi potolkel po vsem telesu.

Mestni redarji, ki so opravili izvide o nesreči, so povedali, da se je De Lucia vozil z vespo 125 proti središču mesta, ko je iz še nepojasnjenih razlogov izgubil nadzorstvo nad vozilom. Zaneslo ga je proti desnemu robu robu ceste, kjer se je najprej zaletel v reklamni panj, od koder ga je z silovito odbilo v drevo. Na kraj nesreče je prihitel rešilec Rdečega križa, ki je ranjenca odpeljal v katinarsko bolnišnico. Zaradi nesreče je včeraj popoldne v Miramarskem drevoredu prišlo do prometnih zastojev.

S plinom si je hotel vzeti življenje

Včeraj zjutraj si je 27-letni Alessandro Misson hotel vzeti življenje v svojem stanovanju v Ul. Grego 36. V kuhinji je odprl plin, si poveznil čez glavo veliko plastično vrečko in si potisnil v usta plinsko cev. Oster vonj po plinu pa je zavohal eden od sosedov, ki je poklical tehnično podjetje ACEGA. Kmalu so prispeli tudi gasilci, ki so našli napol mrtvega mladeniča v kuhinji. Rešilec RK je mladeniča odpeljal v glavno bolnico. Na oddelku za oživljanje so ga sprejeli za pridržano prognozo.

KPI zahteva preverjanje o Aquili

Deželni svetovalci KPI Ugo Poli, Perla Lusa, Miloš Budin, Roberto Vezzani in Gianni Padovan so naslovili na predsednika deželnega odbora Adriana Blasuttija interpelacijo, v kateri zahtevajo, naj nujno preveri, v kolikšni meri so bili doslej uresničeni sporazumi, ki so jih letošnjega januarja podpisale vse prizadete strani v Rimu in v Trstu za rešitev »zadeve Aquila«.

Komunistični svetovalci še posebej zahtevajo, naj deželni odbor po nujnostnem postopku skliče sestanek, da bi preverili, na kateri stopnji uresničevanja so načrti za preusmeritev dejavnosti žveljskega obrata, ki so jih napovedale vse zainteresirane strani, tako zasebne kot javne. Omenjeni svetovalci predlagajo, naj deželni odbor podeli svojemu predsedniku pooblastilo za koordinacijo vseh potrebnih korakov za rešitev »zadeve Aquila«.

KPI nadalje vprašuje deželni odbor, če odnosno komu namerava podeliti nalog za izdelavo načrtov za reindustrializacijo območja bivše rafinerije in kolikšna denarna sredstva deželna uprava namerava dati na razpolago za uresničitev ciljev, ki jih določajo sporazumi iz letošnjega januarja. KPI naposled postavlja deželnemu odboru tudi vprašanje, v kakšnih odnosih so sindikati z družbo Monteshell in ali novo lastništvo res diskriminira nekatere bivše delavce Aquile, kot so nedavno objavili sindikati.

Izplačevanje pokojnin INPS za mesec avgust

Zaradi velikošmarenjskih praznikov bodo pokojnine INPS v poštini uradih izplačevali po spremenjenem koledarju. Kot sporoča tržaško pošto ravnateljstvo, bodo v petek, 12. avgusta, izplačevali pokojnine, ki bi jih sicer v ponedeljek, 15.; v soboto, 13. avgusta, pa bodo izplačevali pokojnine, ki bi jih sicer v nedeljo, 14.

Zadnja uprizoritev Vesele vdove

Z nocojšnjo zadnjo uprizoritvijo Vesele vdove se bo za letos zaključil 19. festival opere v Verdijevem gledališču. Kdor ni imel sreče, da bi dobil vstopnico za to priljubljeno predstavo, si bo Leharjevo Veselo vdovo lahko ogledal šele, čez leto dni. V operi, ki je letos poželja najtoplejše aplavze, so v glavnih vlogah nastopili pevci Luciana Serra, Daniela Mazzucato, Roberto Frontali, Max Renè Cosotti, Elio Pandolfi, Graziano Polidori in drugi. Za izreden uspeh predstave imata veliko zaslugu tudi dirigent Rudolf Bibl in režiser Gino Landi.

■ Danes od 13. do 17. ure, bodo zaradi urejevalnih del občinske smetarske službe zaprte za promet naslednje ulice: Concordia (med Trgom sv. Jakoba in Ul. M. Polo), dell'Industria (vedno med Trgom sv. Jakoba in Ul. M. Polo), M. Polo (med Ul. S. Marco in Ul. dell'Industria), Vespucci (med Ul. dell'Industria in Ul. Concordia) in Colombo (samo del med Ul. dell'Industria in Ul. Concordia).

† Umrla je Marija Malalan (Žilca)

Pogreb bo danes, 10. t. m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnice v opensko cerkev.

Družini Malalan in Taučer
Opčine, 10. avgusta 1988

† Zapustil nas je naš dragi

Feliks Mikulus

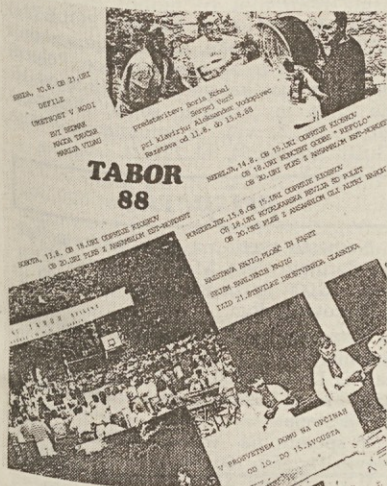
Žalostno vest sporočajo družine Mikulus, Kobol, Rudolf in Sancin.

Pogreb pokojnika bo jutri, 11. avgusta, ob 9.45 iz mrtvašnice tržaške glavne bolnišnice.

Trst, 10. avgusta 1988

Ravnateljica, učno in neučno osebje liceja F. Preseren izrekajo globoko sožalje Ani Mikulus-Sancin in družini ob smrti ljubega očeta.

Drevi na Opčinah slovesen začetek letošnjega Tabora

Danes zvečer ob 21. uri bo modna revija v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah obiskovalce slovesno vpeljala v sklop prireditev ob tradicionalnem openskem Taboru 88. Priložnostne manekenke Alda, Alja, Alma, Beti, Erika, Kristina, Melita in Mira bodo oblekle modele, ki so jih — kot smo že podrobno poročali — pripravile Marija Vidau, Evi Sedmak in Magda Tavčar ob sodelovanju Lučke Schillani, Marte Košute, Maje Morpurgo in draguljarne Malalan. Modne kreacije bosta na osnovi besedila Nadje Kriščak na svojevrsten način komentirala Sergij Verč in Boris Kobal. Ker pa gre za pravočasno modno revijo visoke mode, so prireditelji povabili tudi pianista Aleksandra Vodopivca, ki bo s svojim izvajanjem spemljal mimohod očarljivih openskih manekenk.

Marija Vidau, Evi Sedmak in Magda Tavčar so si zamislile tudi razstavo svojih modelov z naslovom Umetnost v modi. Njihove ekskluzivne obleke bodo na ogled od 11. do 15. avgusta v dvorani Prosvetnega doma.

Tabor 88 se bo nadaljeval v soboto, 13. avgusta, z odprtjem kioskov ob 18. uri. V večernih urah bo za ples igral ansambel Est-Nordest. V nedeljo bodo člani SKD Tabor odprli kioske ob 15. uri. Godba na pihala Refolo bo nastopila ob 18. uri, zvečer pa se bodo obiskovalci lahko ponovno zavrteli ob zvokih ansambla Est-Nordest. Na veliki smaren bodo na dvorišču Prosvetnega doma že ob 15. uri na voljo osvežilne pijače in druge dobrote ob 18. uri pa bodo s svojo Revijo nastopili kotalkarji ŠD Polet. V večernem hladu bo za prijetno vzdušje poskrbel ansambel »Gli altri baroni«.

Prireditve ob Taboru 88 so prireditelji kot že običajno obogatili z razstavo knjig, plošč in kaset ter s sejmom rabljenih knjig. Obenem pa so poskrbeli za izid 21. številke glasila SKD Tabor in knjižnice Pinko Tomažič in tovariši. Nova, bogata številka društvenega glasila prinaša polno zanimivega branja, in sicer: članka Stojana Spetiča »Glasnost tudi pri nas?« in »Med rojaki v Argentini«, razmišljanje Vojmira Tavčarja o zadevi Janša, prikaz kulturne dediščine PD Opčine, članka o jubilejih Godbe V. Parma iz Trebča in PD Slovan iz Padrič, razpravo rednega profesorja uporabne psihologije na Univerzi v Trstu R. Luccia o psiholoških vidikih jezikovnega sožitja in polno drugih novic o društvenem delovanju in domači stvarnosti nasploh.

Na sliki: vabilo na Tabor 88, kot ga je včeraj objavila nova številka glasila SKD Tabor in knjižnice Pinko Tomažič in tovariši.

Po podvigu štirih vrlih kolesarjev

Še dva značilna posnetka s poti v Skandinavijo

V včerajšnji številki smo končali z objavljanjem zanimivega potopisa, v katerem je Zdravko Skupek opisal pot štirih »junakov«, ki so se s kolesi odpravili v daljno Skandinavijo. Danes objavljamo še dva zanimiva utrinka s te dolge poti: zgoraj vidimo kolesarje v Markenu, enem izmed dveh tipičnih ribiških naselij, ki sta se ohranili na Nizozemskem in kjer se ženske še vedno oblačijo v tipično nošo, spodnji posnetek pa je s prve pokrite ulice na svetu, bruseljske Galerije.

Uspeh prve prebeneške šagre v parku »P'r gurnj'n pile«

Tudi letos so breskve z vinom doživele zaslužni uspeh, niso pa bile edine. Tradicionalna vaška šagra, ki se je predvčeršnjim zaključila v Prebenu, je v prijetno vasio vrh hriba nad Dolino privabila veliko število ljudi. Vsak večer je bilo poskrbljeno za ples in zabavo ob zvokih ansamblov Pomlad in Lojze Furlan. V nedeljo popoldan pa se je s samostojnim koncertom predstavil Pihalni orkester Breg iz Doline, ki ga vodi Renzo Mosconi. Letos je praznik prvič potekal na novem prireditvenem prostoru, ki so ga odborniki KD Jože Rapotec dokončali prav za to priložnost. O tem smo sicer že poročali, vsekakor pa je res treba še enkrat pohvaliti vse Prebenežane, ki so pri tej prostovoljni akciji sodelovali. V ureditev parka »P'r gurnj'n pile«, tako se glasi ledinsko ime tega vaškega predela, so vložili veliko truda, predvsem pa so za več kot poldrugi mesec žrtvovali ves svoj prosti čas. Njihova požrtvovalnost je bila torej z uspehom letošnje šagre obilno poplačana. Verjetno pa je bilo vsakemu Prebenežanu še v posebno zadoščenje, ko je med prisotnimi mimogrede ujel pohvalen komentar o novem prireditvenem prostoru, ki bo namenjen ne le vaškim šagram, temveč tudi drugim kulturnim prireditvam. (dam) (Foto Magajna)

Tudi KD Primorsko zadovoljno z dobrim uspehom svoje šagre

Že pred tednom pa se je končala prav tako zelo lepo uspela štiridnevna šagra KD Primorsko v Mačkollah. Več kot 70 članov in prijateljev društva je vsak večer pridno delalo v prijetnem borovem gozdičku, ki vsako leto privabi številne obiskovalce ne samo iz Brega, temveč tudi iz širše okolice. Na koncu so prostovoljci še z »likofoom« proslavili uspeh prireditve, predsednik društva David Stepančič pa se jim je zahvalil za dobro opravljeno delo. (Foto Magajna)

Visok jubilej Antona Štegla

Ko smo pred dnevi brali v Primorskem dnevniku, da so bivši borci, člani VZPI-ANPI čestitali Antonu Šteglu za njegov 80. rojstni dan, smo ga obiskali, da bi kaj več zvedeli o njegovem življenju. Anton Štegla, ki je po poklicu delavec in je sedaj seveda v pokoju, živi z ženo Marijo in s sinom na Božjem polju, ob pokrajinski cesti med Prosekom in Križem. Rodil se je v Trstu, kot drugi med štirimi otroki zavedne družine Josipine Kranjc in Antona Štegla.

Slovensko šolo je obiskoval pri Sv. Ivanu, kjer je njegova družina takrat stanovala. Leta 1936 so se preselili na Opčine, kjer so si poleg stanovanja uredili tudi prodajalno za premog in drva, v kateri je Anton pomagal pri delu. Za časa vojne je bil vpoklican v italijansko vojsko in — kot toliko drugih slovenskih fantov in mož — so ga poslali v Aquilo, v vrste tako imenovanega »Battaglione Speciale«. Ob razpadu fašizma se je Anton kot zaveden in napreden Slovenec vključil v partizansko vojsko, in sicer v 1. Prekomorsko brigado. Celi dve leti je bil v udarni diviziji te brigade. Do končne zmage se je boril na Visu, Braču in v drugih krajih Jugoslavije. V rodni Trst oziroma na Opčine se je vrnil oktobra leta 1945. Od leta 1968 živi na Božjem polju v zgornji občini. Ob 40-letnici ustanovitve 1. in 2. Prekomorske brigade je kot vsi njeni nekdanji borci prejel odličje, ki ga skupaj s titovko hrani kot relikvijo. Niti po osvoboditvi Anton ni miroval, poprijel je za delo in se zvesto udeleževal vsake naše prireditve, tako na Opčinah kot sedaj na Proseku in v drugih krajih.

Čestitkam svojcev in vseh tovarišev se pridružuje tudi naš dnevnik, ki ga slavljencev zvesto prebira od vsega začetka. Voščimo mu, da bi v krogu svoje družine preživel še mnogo zdravih in srečnih let. (mm)

gledališča

GRAD SV. JUSTA

V sredo, 24. t. m., ob 21.30 bo nastopil s svojim orkestrom kantavtor PAOLO CONTE. Predprodaja vstopnic pri UTAT v pasaži Protti.

MIRAMARSKI PARK

Luči in zvoki

Jutri ob 21.00 program v nemščini in ob 22.15 program v italijanščini.

koncerti

VERDI

Festival operete - Poletje 1988. Do 10. avgusta se bodo v Trstu, v organizaciji občinskega gledališča Verdi, izvrstile tri operete: Straussov NETOPIR, Dostalovala KLIVIA in Leharjeva VESELA VDOVA. Rezervacije in prodaja vstopnic pri blagajni Gledališča Verdi na Trgu Verdi 1.

Nocoj ob 20.30 je na sporedu zadnja predstava operete VESELA VDOVA v režiji Gina Landija. Dirigent Rudolf Bibl.

izleti

Sekcija VZPI-ANPI E. Antončič prireja 3. septembra izlet v goriška Brda in v Ajdovščino ob priliki proslav 30. divizije in udarne bazoviške brigade. Cena 10.000 lir. Vse informacije nudi Gigi Bogatec (tel. 220175).

kino

ARISTON - 21.15 Wall Street, ZDA 1988; r. Oliver Stone; i. Michael Douglas, Charlie Sheen.

EXCELSIOR II - Zaprt.

EXCELSIOR II - Zaprt do 10. avgusta. NAZIONALE I - 16.30, 22.00 Vestito per uccidere, krim., r. B. De Palma, i. A. Dickinson, □.

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 Mangia il ricco, kom., VB 1988; r. P. Richardson; i. F. Richmond, L. Pellay.

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 Giochi erotici di Vanessa, porn., □, □.

NAZIONALE IV - 17.30, 22.00 Arancia meccanica, fant., ZDA, 1971, 137; r. Stanley Kubrick; i. Malcolm McDowell, Patrick Mogel.

FENICE - Zaprt.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Le mille luci di New York, r. Sidney Pollack, i. M. J. Fox, K. Sutherland, □.

MIGNON - Zaprt.

LJUDSKI VRT - 21.15 Il tempio del fuoco, dram., ZDA 1986; r. Jack Lee Thompson; i. Chuk Norvis, Lou Gossett jr.

EDEN - 16.00, 22.10 Lady Godiva, una sfrenata donna in calore, porn., □, □.

VITTORIO VENETO - Zaprt.

CAPITOL - Zaprt.

LUMIERE FICE - Zaprt.

ALCIONE - Zaprt.

RADIO - 15.30, 21.30 Miele sulla bocca, porn., □, □.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □ □

razne prireditve

TABOR '88 - Prosvetni dom Opčine - od 10. do 15. avgusta. Danes, 10. 8., ob 21. uri otvoritev razstave Umetnost v modi: Evi Sedmak, Magda Tavčar, Marija Vidau z modnim defilejem. Sodelujejo: Boris Kobal, Sergej Verč, Aleksander Vodopivec, Nadja Kriščak; manekenke Alda, Alja, Alma, Beti, Erika, Kristina, Melita in Mira. Nakit: draguljarna Malalan-Opčine. Izid 21. številke društvenega glasnika. V soboto, 13. 8.: ob 18. uri odprtje kioskov, ob 20. uri ples z ansamblom Est Nordest; v nedeljo, 14. 8.: ob 15. uri odprtje kioskov, ob 18. uri koncert godbe Refolo, ob 20. uri ples z ansamblom Est Nordest; v ponedeljek, 15. 8.: ob 15. uri odprtje kioskov, ob 18. uri kotalkarska revija ŠD Polet, ob 20. uri ples z ansamblom Gli altri baroni. Vse dni odprta razstava knjig, plošč in kaset ter sejem rabljenih knjig.

Sekcija KPI E. Berlinguer Devin-Nabrežina prireja 13. in 15. t. m. PRAZNIK KOMUNISTIČNEGA TISKA na igrišču Sokola v Nabrežini.

ŠD Zarja prireja 14. in 15. avgusta tradicionalni ŠPORTNI PRAZNIK v prostori Gospodarske zadruge v Bazoviči.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je na ogled razstava grafik slovenskih mojstrov.

V konjušnici v Miramarskem parku je odprta razstava z naslovom NOVE MEJE V ARHITEKTURI, ki prikazuje stvaritve arhitekta Maksa FABIANIJA. Urnik: od 10.30 do 18.30.

V Kraškem muzeju v Repnu je odprta razstava ČLOVEK IN LES. Razstavo je pripravil Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v sodelovanju z odborništvom za kmetijstvo tržaške pokrajine.

V palači Costanzi je odprta fotografska razstava o življenju in delu Nobelovega nagajenca Alberta SCHWEITZERJA.

Na sedežu turistične ustanove v Sestlani št. 56/B bo do 19. t. m. odprta skupinska razstava.

šolske vesti

Sindikata slovenske šole, tajništvo Trst, sporoča, da je urad SSŠ zaprt od 7. do 20. avgusta.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 10. avgusta 1988
LOVRENC

Sonce vzide ob 5.59 in zatone ob 20.21 - Dolžina dneva 14.22 - Luna vzide ob 3.21 in zatone ob 19.42.

Jutri, ČETRTEK, 11. avgusta 1988
JASNA

PLIMOVANJE DANES: ob 3.33 najnižje -58 cm, ob 10.28 najvišje 35 cm, ob 15.47 najnižje -8 cm, ob 21.10 najvišje 37 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 29,5 stopinj, zračni tlak 1012,5 mb ustaljen, veter 4 kilometre na uro zahodnik, vlaga 56-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 24 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Vanni Cernecca, Martina Henke, Francesca Ricamo, Mara Sila, Francesca Bevilacqua, Lorenzo Clarich.

UMRLI SO: 78-letna Alma Cassani, 70-letni Giovanni Vechiet, 79-letni Alfredo Billia, 86-letna Maria Malalan, 81-letni Felice Mikulus, 74-letna Anna Mandich, 85-letna Maria Giovannini vd. Toffoletti, 78-letni Rocco Fumo, 80-letna Rosa Muhr por. Meneguzzi, eno leto star Mario Valentini.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 8., do sobote, 13. avgusta 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 14. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 20. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

9. 8. 1988

Ameriški dolar	1388.—	Japonski jen	9,50
Nemška marka	736.—	Švicarski frank	881.—
Francoski frank	217.—	Avstrijski šiling	104,50
Holandski florint	651.—	Norveška krona	200.—
Belgijski frank	34,80	Švedska krona	212.—
Funt šterling	2360.—	Portugalski eskudo	8,50
Irski šterling	1970.—	Španska peseta	10,50
Danska krona	191.—	Avstralski dolar	1070.—
Grška dramma	8,75	Debeli dinar	0,45
Kanadski dolar	1140.—	Drobní dinar	0,45

BCKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Danes slavita v Miljah srebrni jubilej

FABIA in BRANKO ŽERJAL.

4. avgusta sta slavila enako lepo obletnico tudi

LILIJANA in BRUNO COSSI.

Člani DSMO in pevci zbora Jadran želijo obema družinama še mnogo srečnih in veselih let.

čestitke

Danes praznujeta 30. obletnico poroke MARA in EVGEN DOBRILA. Še veliko sreče, zdravja in ljubezni polnih let jima od srca želijo Ksenija in Boris, Alenka in Jožko, predvsem pa mali Matej.

razna obvestila

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje sporoča, da bodo uradi zaprti do 22. avgusta.

Patronat INCA CGIL v Nabrežini sporoča, da urad deluje do 22. avgusta samo ob ponedeljkih od 9. do 12. ure ter ob četrkih od 15.30 do 18.30.

ZVI NOV obvešča, da bo pisarna zaprta od 12. do vključno 19. avgusta.

ZSKD vabi vse svoje člane na ogled predstave MIKLOVA ZALA, ki bo, kot najavljeno, v soboto, 27. avgusta, ob 20.30 na sugestivnem gradu v Štanjelu. V ta namen organizira ZSKD avtobusni prevoz. Uro in kraj odhoda bomo javili naknadno. Prijave sprejemamo še ta teden v uradih ZSKD v Trstu, tel. 767303 od 9. do 14. ure. Od 16. do 20. avgusta pa se lahko interesi zgledajo v Tržaški knjižnici, kjer bodo lahko rezervirali tudi vstopnico za predstavo. Prosimo, da se interesi čimprej prijavijo, kajti avtobusni prevoz bo mogoče organizirati samo če bo do 20. avgusta zadostno število vpisanih.

KD Kraški dom prireja POLETNI CENTER za otroke, ki obiskujejo zadnji letnik vrta in za osnovnošolce. Poletni center bo potoval od 9.00 do 12.30 od 16. do 27. t. m. vključno soboti. Vpisnina 20.000 lir. Za vpis in informacije Vesna Guštin, Repen 54, tel. 227124.

prispevki

Namesto cvetja na grob Andreja Ražma darujejo Vera, Maja in Martin (Grgičev) 15.000 lir za ŠD Zarja in 15.000 lir za Bazoviški dom.

V spomin na Andreja Ražma darujejo sosedje 50.000 lir za ŠD Zarja, 50.000 lir za KD Lipa, 50.000 lir za Sklad M. Čuk, 25.000 lir za bazovsko cerkev in 25.000 lir za SZ Sloga.

V spomin na Andreja Ražma daruje Nevio Tedesco 100.000 lir za ŠD Zarja.

V spomin na Andreja Ražma darujeta Nives in Jožko 30.000 lir za ŠD Zarja.

V spomin na Danila Pilata darujeta Lucia in Anamaria Baša 30.000 lir za MPZ Barkovlje.

V spomin na Romana Šferco daruje Vanja 30.000 lir za knjižnico P. Tomažič in tovariši.

V spomin na Bruno Sedmak darujejo letniki 1920 25.000 lir za ŠD Vesna.

mali oglasi

OSMICO ima odprto Lupinc v Praprotnu. Toči sortirana vina.

OSMICO je odprl Alojz Milič v Velikem Repnu.

OSMICO je odprl Marko Kovac pri Mihečevih v Sovodnjah. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Rado Milič v Saležu št. 68. Toči belo in črno vino.

PRODAM hišo v Tržiču, Vicolo Romano 6. Tel. 0481/78001.

PRODAM Hlavitjev akvarel. Tel. 413142 od 19. do 21. ure.

PRODAM kozo molznico staro 2 leti. Tel. 200760.

TRGOVINA ANTONI na Proseku vam nudi ne samo jestvine, ampak tudi sadje in zelenjavo za vaše družine.

KUPIM hišo na Krasu, tudi potrebno popravil. Tel. 226445 ob uri kosila.

IZKUŠENA PRODAJALKA išče resno zaposlitev. Telefonirati v jutranjih urah na št. 53961.

MLAD PAR išče v najem stanovanje na področju zahodnega Krasa. Tel. 200491 v večernih urah.

LEPA DEKLETA za mažoretke ob priliki otvoritve športne manifestacije išče društvo. Telefonirati zjutraj na št. 7796633.

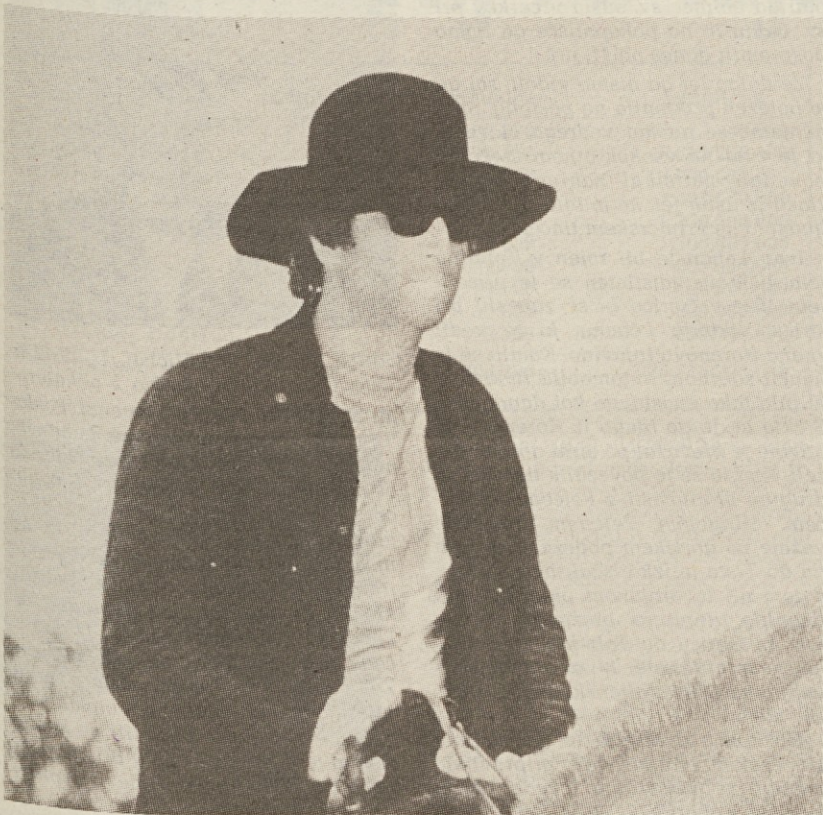
IŠČEM V NAJEM hišo ali stanovanje. Tel. 228390.

V NAJEM nudimo počitniško hišo z 8 ležišči v škofjeloških hribih. Informacije Tušek, Cankarjeva 30, Radovljica, tel. 003864/74921 ali 75209.

V DOLINI nova trgovina gostilniške opreme in hladilno-točilnih sistemov za vino, pivo in sokove pre-mix in post-mix Celli - leader te vrste v Italiji. Tel. 040/228190.

Res neidilični portret slavnega Johna Lennona

V Ameriki je te dni izšla zadnja biografija o Johnu Lennonu. Napisal jo je Albert Goldman, ki je za to delo potreboval celih šest let in je intervjuval preko 1.200 prijateljev in znancev umrlega Beatla.

Začetek biografije se nanaša na zadnje obdobje Lennonovega življenja. Pevec je zadnja tri leta pred smrtjo preživel v svoji sobi v palači Dakota nasproti Central Parka popolnoma odtujen od sveta in od družine. Jedel je izredno malo, da so se mu mišice popolnoma atrofizirale. Vse se je začelo leta 1965, ko so ga imenovali za debelega Beatla, tako da zadnje čase še kitare ni mogel dolgo obdržati v rokah, saj se mu je po kratkem času zdela pretežka. Če se mu je zdelo, da je preveč jedel, si je utaknil prste v usta, da je zaužito hrano kar najhitreje izbruhal. Terorizirale so ga okužbe, ki bi jih lahko dobil ob dotiku z drugimi, tako da še malega sina ni jemal v naročje. Če je kdaj to storil, je vedno pazil, da ga sinček slučajno ni poljubil. Zaradi tega se je tudi izredno pogosto umival. Užival je najrazličnejša mamila. Sam je pravil, da mu je LSD odprl nove poglede na svet. Značilno je psihedelično obdobje albuma Sergeant Pepper, v katerem je tudi pesem Lucy in the sky with diamonds z akrostihom LSD. Dneve je presegel v sobi v lotusovi poziciji v oblaku dima marijuhuane, bral knjige ali poslušal glasbene posnetke.

Goldmanova biografija ne postavlja v najlepšo luč niti njegove žene Yoko Ono. Opisuje jo kot zelo grobo in ukazovalno žensko, ki je Johna popolnoma nadvladovala in mu zjutraj podtikala mačje odpadke, da jih je pohodil in si tako umazal stopala.

ženska in njena stvarnost

Moška privlačnost v kopalkah

V teh sončnih poletnih dneh se naše misli kar rade vrtijo okrog počitnic, plaž, morja. Če smo na počitnicah, v takih lagodnih premlevaljih najlaže pozablamo na delo in obveznosti, s katerimi smo se ubadali vse leto. Če so počitnice že za nami, si skušamo s takim sanjarjenem podaljšati veselje, če pa še nismo uspeli ubežati asfaltni soparici, si tako lajšamo pričakovanje in zavist do vseh tistih, ki so odšli in nas zapustili v uradih, trgovinah (in redakcijah) med praznimi mizami srečnejših kolegov.

Pogosto se v tako fantaziranje vrine tudi kakšna moška postava. Prav vsi smo verjetno že doživeli julijske ali avgustovske ljubezni, če že ne ljubezni pa vsaj simpatijo, ki se je naglo rodila in prav tako hitro izumrla na pesku sončne plaže. In skoraj gotovo smo včasih pomislili, kako smo se ušeli na račun novega znanca (ali znanke), kako napačno sliko smo si ustvarili o njem. V dobi tehnologije in znanosti nam izvedenci skušajo priskočiti na pomoč tudi na področju poletnih radovednosti. Raznorazni testi in modne revije dokazujejo, da tudi kopalke, tisti neznan delček blaga, izdajajo našo osebnost. Kdor obvlada govorico kopalke, se torej lahko izogne neprijetnim presenečenjem ali celo razočaranju.

Morda je res, morda pa tudi ne. Kljub temu si lahko dovolimo kanček igrivosti in se podamo - lahko tudi za šalo - v kraljestvo moških kopalke.

Moške kopalke moramo najprej razdeliti v štiri osnovne skupine: športne, casual, dandy in normalne. Športne kopalke so tiste najobičajnejše, "olimpijske", iz tankega blaga, hitro se osušijo in nikoli ne ovirajo gibov. Moški, ki jih nosijo, želijo prednjačiti, pri tem uporabljajo mišice, pa tudi prirojeno inteligenco. Sicer so vztrajni, preprosti, emotivni.

Kopalke casual so v bistvu hlačke, take, ki jih nosijo deskarji. Njihovi lastniki ljubijo zabavo, igre, kot so beach volley ali tenis, športe, kot so deskanje ali vodno smučanje, niso pa agonistično nastrojeni. Navadno spadajo med bolj nervozne in raztresene tipe, znajo pa biti zelo prijetni in duhoviti.

Zanimivejše so kopalke - in lastniki - tipa dandy. Sicer si teh vsi ne morejo

dovoliti, ne zaradi cene, temveč zaradi zares skope uporabe blaga, ki komaj zakrije kočljive dele moškega telesa. Take kopalke oblačijo le tisti predstavniki moškega sveta, ki izredno zapajajo vase in v svojo očarljivost, saj radi osvajajo. Sicer razpolagajo z izredno inteligenco. Prav gotovo se nikoli ne odrečejo nobenemu užitku. Plaža je zanje oder ali izložba, na kateri se nemoteno gibljejo razkazujejo.

Najteže je opredeliti normalne kopalke, katerih edina funkcija je "oblačilo za plažo". Na te kopalke ne uspe vplivati niti moda, lastniki pa so navadno precej navezani na materialne dobrine: odklikuje jih praktični čut, zaradi katerega posvečajo največ pozornosti trajnosti in moči.

Poleg oblike in velikosti igra precejšnjo vlogo tudi barva kopalke. Rumene kopalke izdajajo sproščen značaj, lahкотnost, vedrino, pa tudi neutrudljivega človeka. Nosijo jih ambiciozne osebe, ki jih kar precej zanima mnenje drugih.

Modre kopalke izberejo navadno mirni in umirjeni, sladki in romantični ljudje, ki ljubijo mir in mehko. Včasih so le preveč naivni.

Črne kopalke so od vedno bile najbolj seksi, tako za ženske kot za moške. Ljubijo jih uporniki, ki vse kritizirajo in vsemu oporekajo, razuzdanci, ki iščejo vedno skrajne meje, saj onstran črne barve je samo še odpoved.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Portomatto (vodi Maria Teresa Ruta) 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - tri minute... 14.00 Portomatto (2. del) 14.15 Film: Spiaggia libera (kom., It. 1966, r. Marino Girolami, i. Riccardo Garrone, Aldo Giuffrè) 16.00 Variete: Tanti varietà di ricordi 17.00 Dokumentarec: Viaggio nella natura 17.30 Risanka: L'ispettore Gadget 17.45 Rubrika iz parlamenta 17.55 Film: Quattro ragazze all'abbordaggio (glas., ZDA 1952, r. James V. Kern, i. Tony Martin, Janet Leigh) 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Nanizanka: La signora in giallo 21.20 Variete: Cucina Gambartotta 22.10 Dnevnik 22.20 Športna sredi: atletika (prenos iz Grosseta), plavanje - italijansko prvenstvo (prenos iz Milana) 24.00 Dnevnik - zadnje vesti 0.15 Nadaljevanka: Malombra (4. del)	RAI 2 11.50 Nadaljevanka: Il signore di Balantrae (3. del) 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.30 Nanizanka: Saranno famosi - Una bottiglia piena di tristezza 14.30 Dnevnik 14.40 Variete: Il piacere dell'estate (vodi Patrizia Pellegrino in Luca Raffaelli) 16.55 Film: L'edera (dram., It. 1950, r. Augusto Genina, i. Columba Dominiguez, Roldano Lupi, Jean De Landa) 18.20 Dnevnik - športne vesti 18.35 Nanizanka: Un caso per due - Una donna troppo sola 19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport 20.30 Variete: Mare contro mare (vodi Ramona Dell' Abate) 22.35 Dnevnik - večerne vesti 22.50 Variete: Aperto per ferie (pripravila Michele Mirabella in Tony Garrani) 23.45 Dnevnik - zadnje vesti 23.55 Film: Progetto micidiale (krim., VB 1973, r. Ken Hughes, i. James Coburn, Lee Grant)	RAI 3 12.30 Nadaljevanka: Ombre su Dublino (4. in zadnji del) 14.00 Deželne vesti 14.10 Glasba: Mstislav Rostropovič igra Dvorakov Koncert v h-molu op. 104 za violončelo in orkester 15.00 Glasbena oddaja: Concertone - Ian Dury and the Blockheads 15.50 Šport: beach volley (iz Pescara), kolesarstvo (iz Capagattija) 17.00 Dokumentarec: Afrika 17.55 Nanizanka: Spazio 1999 18.45 Športna oddaja: Derby 19.00 Vreme in dnevnik 19.45 Dok.: 20 let prej - Drobci 20.00 Glas. oddaja: Bachove skladbe za orgle - La Passacaglia 20.30 Film: Mister Mamma (kom., ZDA 1983, r. Stan Dragoti, i. Michael Keaton, Teri Carr) 22.00 Dnevnik - večerne vesti 22.15 Nogomet: Roma-Köln (prenos 2. polčasa iz Pescara) 23.00 Kult. odd.: Una sera, un libro 23.15 Dnevnik - zadnje vesti 23.30 Dokumentarni film: Unser Nazi (r. R. Kramer-T. Harlan)	RTV Ljubljana 17.25 Video strani 17.40 Poletna noč, vmes nadaljevanka Sužnja Isaura (pon. 16. dela) in nanizanka Nenavadne zgodbe (pon. 10. dela) 18.40 Spored za otroke in mlade: Zmajčkov rojstni dan (1. del) 18.55 Pravljica: Miškolini - Sole je konec 19.05 Risanka 19.18 Vreme in Tv okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Film: Na Rivieri (kom., ZDA 1951, r. Walter Lang, i. Danny Kaye, Corinne Calvet, Gene Tierney, Marcel Dalio, Jean Murat. Danny Kaye, mojster v dvojnih vlogah, igra tokrat hkrati zabavljača v nočnem lokalni in letalskega finančnika.) 21.40 Dnevnik 21.55 Poletna noč, vmes brazilska nadaljevanka Sužnja Isaura (17. del), informativna oddaja za tujce in nanizanka Knjiga šal (5. del) 1.00 Video strani	TV Koper 13.30 TVD Novice 13.40 Športna oddaja: Juke box - zgodovina športa po želji 14.00 Avtomobilizem: Formula Indy - prvenstvo Cart (posnetki iz New Jersey, pon.) 15.00 Odbojka: turnir Savim, ZDA-Francija (neposredni prenos iz Rige, SZ) 17.00 Odbojka: turnir Savim, Italija-SZ (neposredni prenos iz Rige, SZ) 19.00 Odprta meja Današnja Odprta meja bo v celoti posvečena turizmu v Črni gori, posebno pozornost pa bo seveda poklonila čudovitemu črnogorske-mu Primorju, biseru jadranske obale. 19.30 TVD Stičišče 20.00 Nanizanka 20.30 Odbojka: turnir Savim, ZDA-Francija (pon.) 22.30 TVD Vsedane 22.40 Odbojka: turnir Savim, Italija-SZ (pon.)	
CANALE 5 8.15 Nanizanke: Arcibaldo, 8.40 Alice, 9.10 Storie di vita, 9.30 Il segno del Toro, 10.30 Strega per amore 11.00 Kvizi: Fantasia, 11.30 C'est la vie, 12.00 Doppio Slalom 12.30 Nanizanka: Hotel 13.30 Nadaljevanka: Sentieri 14.30 Nanizanka: Dottor Kildare 15.00 Film: Chiamatemi Einstein (kom., ZDA 1982, r. Roger Young, i. George Burns, Robby Benson) 17.00 Nanizanke: Il mio amico Ricky, 17.30 L'albero delle mele, 18.00 I cinque del quinto piano 18.30 Kvizi: Tuttinfamiglia, 19.10 Cantando cantando, 19.50 Tra moglie e marito 20.30 Glasbena oddaja: Festivalbar '88 22.30 Kvizi: Passiamo la notte insieme 23.15 Film: Mercanti di uomini (krim., ZDA 1949, r. Anthony Mann, i. Riccardo Montalban)	RETEQUATTRO 1.05 Nanizanka: Spy Force 8.30 Nanizanka: Il santo 9.15 Film: Noi ci difenderemo (pust., ZDA 1981, r. Lou Antonio, i. Kevin Mahon, Joe Morton) 11.00 Nanizanke: Giorno per giorno, 11.30 Lucy show, 12.00 Vicini troppo vicini, 12.30 In casa Lawrence, 13.30 Detective per amore, 14.30 Bonanza, 15.30 La grande vallata 16.30 Nad.: Tutta una vita 18.30 Nanizanki: Ironside, 19.30 Arsenio Lupin 20.30 Film: La parmigiana (kom., It. 1963, r. Antonio Pietrangeli, i. Nino Manfredi, Catherine Spaak) 22.40 Film: La lupa (dram. It., 1953, r. Alberto Lattuada, i. May Britt, Kerima) 0.25 Nanizanki: Petrocelli, 1.20 Vegas	TELEPADOVA xieroe, 12.00 Movin' On 13.00 Otroška oddaja Ciao Ciao, vmes risanke Lo specchio magico, C'era una volta Pollon, Snorky 14.00 Glasbena oddaja: Dee-jay Beach 15.00 Nanizanka: Hardcastle & McCormick 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Alice, Fiorellino, Kolby, Il tulipano nero 18.00 Nanizanki: L'uomo da 6 milioni di dollari, 19.00 Chips 20.00 Risanka: Una per tutte, tutte per una 20.30 Nogomet: Atalanta-Milan (prenos prijateljske tekme) 22.30 Nanizanke: Sulle strade della California, 23.30 Star Trek, 0.30 Ai confini della realtà, 1.00 Taxi, 1.30 Giudice di notte	TELEFRIULI 13.30 Nadaljevanka: Leonella 14.30 Nanizanka: Si è giovani solo due volte 15.30 Risanke 16.30 Glasbena oddaja: Music box 18.15 Nadaljevanka: Giallo cronaca 19.00 Dnevnik 19.30 Nanizanka: Si è giovani solo due volte 20.00 Dnevnik v nemškem jeziku 20.30 Variete: Hamburger serenade 22.00 Nanizanka: La vita comincia a 40 anni 22.30 Dnevnik 23.00 Nanizanka: Il perduto amore 23.30 Družba 24.00 Aktualnosti	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček; 8.10 Zbornik: Problemi sodobne družbe, (9.00) Kuharska potovnica; 10.00 Pregled dnevnega deželnega tiska; 10.10 Koncert v Mali dvorani gledališča Verdi v Trstu: sopranistka Jo Soo Kyong in pianist Corrado Gulini; 12.40 V prostem času; 13.20 Tržaški oktet v Kulturnem domu v Trstu; 13.40 Glasbeni listi; 14.00 Deželna kronika; 14.30 Glasbene diagonale; 16.00 V obujemu gora; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Slovensko slovstvo v filmu; 18.20 Glasbeni listi.	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjki; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled dnevnega tiska; 13.00 Na valu Radia Koper; 14.40 Teme v živo: razne zanimivosti, reportaže in pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Informativna oddaja: Primorski dnevnik; 17.00 Glasbeni ki-osk; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Glasbena oddaja: V ritmu; 18.35 Popevke po telefonu; 19.00 Prenos Radia Lj.
ITALIA 1 8.30 Nanizanke: Rin Tin Tin, 8.55 Flipper, 9.25 La terra dei giganti, 10.15 Chopper Squad, 11.05 Ralph Superma-	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.25 Koleadarček; 7.35 Pristrčno vaši; 7.45 Pošiljam ti razglednico; 8.20 Pesem tedna; 8.40 Glasba; 9.32 Feeling v glasbi; 9.45 Ansambel Casadei; 10.00 Na prvi strani; 10.10 Srečanja; 10.40 Vstop prost; 11.00 Superpass; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Srečanje s Kompasom; 14.45 Edig Galletti; 16.00 Popevka tedna; 16.05 Glasba; 17.00 Bubbling; 17.33 Hot 20; 18.30 Music business.	LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Počitniško popotovanje; 8.30 Instrumenti; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Turistični napotki; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Danes smo izbrali; 12.10 Pod domačo marelo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pojemo in godemo; 13.30 Melodije; 14.05 Mehurčki; 14.20 Mladi mladim; 14.45 Mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Minute z ansamblom Miha Dovžana; 18.15 Naš gost; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Zbori; 20.25 Naši interpreti; 21.05 Operna glasba; 22.30 Lahka glasba; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Jazz.	RADIO OPČINE 10.00 Za vsakogar nekaj; 12.00 Glasbeni mozaik; 19.00 Glasba po željah; 20.40 Aktualna oddaja: Pogovor z odvetnikom; 21.00 Ostali Trst, nato Nočni glasbeni spored.		
		TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi			

Na 34. mednarodnem vinskem sejmu v Ljubljani Priznanja goriškim vinogradnikom Nagrade za dvanajst vzorcev vin

Briška vina iz goriške pokrajine, pa tudi tista, ki jih pridelujejo v nižinskem predelu so si v približno dveh desetletjih priborila odlične slovese tako doma kot po svetu. Stalna prizadevanja za nadaljnje izboljšanje kakovosti pa so deležna zmeraj novih priznanj. Vinogradniški okoliš Goriške, ki ni velik, pa tudi pridelek ne dosega astronomskih količin, je postal sinonim za kakovost. O tem pričajo številna priznanja na sejmi, domačih in mednarodnih. Tako so goriški vinogradniki tudi na letošnjem mednarodnem vinskem sejmu — odprli ga bodo 29. avgusta v Ljubljani — osvojili lepo število priznanj, malih zlatih in srebrnih medalj ter celo eno veliko zlato medaljo.

Tolikšna bera nagrad, ob upoštevanju zelo ostre konkurence, saj je ocenjevalna komisija preučila nad tisoč vzorcev vin iz devetnajstih držav in pa dejstvo, da je bila ocenjevalna komisija (sestavljali so jo strokovnjaki iz petnajstih držav) strožja, je novo potrdilo da naši vinogradniki sodijo v svetovni vrh pridelovalcev dobre kapljice.

Sodelovanje na 34. mednarodnem vinskem sejmu za vinogradnike z Goriškega sta organizirali Trgovinska zbornica in Briška gorska skupnost. Škoda le, da odziv ni bil večji. Nagrade je prejelo pet zasebnih vinogradnikov, oziroma vinogradniških podjetij, med katerimi sta kmetijsko posestvo

iz Villanove pri Fari in Krminska zadružna klet.

Slednja je v Ljubljano poslala le vzorce dveh vrst penečih se vin in sicer cormorano rose in cormorano beli lanske proizvodnje. Obe vini sta bili nagrajeni s srebrno medaljo.

Veliko zlato medaljo je ocenjevalna komisija podelila Silvanu Gallu iz Mariana in sicer za beli pinot. Z malo srebrno kolajno sta bila nagrajena sivi pinot in kabernet frank istega proizvajalca.

Kmetijsko posestvo iz Villanove pri Fari je prejelo dve nagradi in sicer malo zlato medaljo za malvazijo (vrste isonzo) in malo srebrno medaljo za briški savinjon.

Med slovenskimi vinogradniki so bili nagrad deležni Boris Pintar in

kmetijsko podjetje Cibini in Sošol. Pintar prihaja iz Ljubljane s tremi medaljami: malo srebrno za renski rizling, malo zlato za beli pinot in malo srebrno za kabernet frank. Dve nagradi za vinogradniško podjetje Cibini in Sošol: mala zlata medalja za traminer in mala srebrna medalja za sivi pinot.

Vinogradniki z Goriškega so v oceno poslali skupno štirinajst vzorcev vin. Kar dvanajst jih je bilo nagrajenih, kar je nedvomno odličen uspeh in priznanje sposobnosti in stalnih prizadevanj tukajšnjih vinogradnikov za izboljšanje kakovosti pridelka, ki edino lahko pomaga pri premoščanju težav, ki nastajajo zaradi prevelike proizvodnje vina v svetu: Ob tem našim vinogradnikom seveda čestitamo.

»Dobri« belci M. Ferrerija

Filmski spored na gradu se nadaljuje nocoj z drugim od serije filmov "V pričakovanju Scole". Predsinočnjim so se zaključila predvajanja filmov pregleda Amidei, sinoči pa je bil na vrsti film Ettore Scola "Ballando Ballando".

Nocoj bodo predvajali najnovejši film Marca Ferrerija »Come sono buoni i bianchi«. Groteskna zgodba o ekspediciji, ki naj bi s pašto in konzervami nasitila otroke v Saheli, se zaključuje s svojevrstnim razpletom: nekaj črncev se res nasiti, toda tako da požrejo "okusne" belce. Ferreri je poskrbel za ponoven izziv, ki mu je sledil val polemik, pa tudi razmišljanj in koristnih dvomov. Pustimo Afriko pri miru, ne bremenimo je še z našo samovšečno "dobroto", ki bolj kot lačnim otrokom koristi raznim sponzorjem in organizatorjem te razvpite miloščine, trdi režiser. Trditve je ostra, najbrž pa skriva v sebi precej resnice.

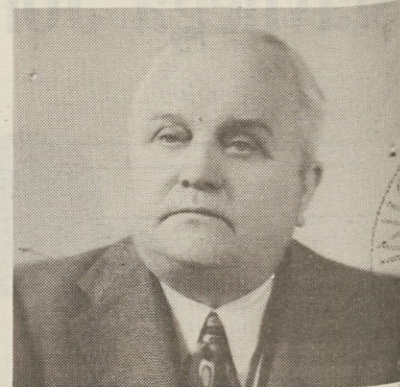
Umrl je Ivan Leban

Ivana Lebanu ni več. Umrl je po dolgi bolezni v ponedeljek. Na zadnji poti od bolnice sv. Justa v cerkev pri sv. Ivanu in na pokopališče ga bomo pospremili danes ob 11. uri.

Ze dolgo let ga nismo videli, saj ga je bolezen priklenila na posteljo. Spominjamo se ga kot vedrega človeka, ki je znal na vsakokratnem srečanju povedati marsikaj zanimivega, še zlasti iz tistih let, ko je bilo slovensko ljudstvo na Primorskem tlačeno.

Ivan Leban je bil rojen v Tolminu leta 1909. Petnajstleten se je priselil leta 1924 v Gorico in se zaposlil pri stricu Viktorju Lebanu, ki je vodil znano šofirano trgovino. Kmalu se je naučil šofiranja avtomobila (takrat to ni bilo tako enostavno kot dandanes). Steklo in drugo blago iz Korenovke trgovine je prevažal po širni goriški deželi. Kmalu se je povezal s tigrovcami in drugimi protifašisti, z Rejcem, Jelinčičem, Sfiligijem, Zelenom. Poslovne vožnje po goriškem podeželju in tudi tja do Trsta je izkoriščal tako, da je z avtom ali tovornjakom prevažal tudi ilegalno literaturo, orožje in velikokrat iz Gorice do Tolmina tudi italijanske protifašiste, ki so zatem skrivaj prekravali italijansko-jugoslovansko mejo.

Ob koncu dvajsetih let je skupina slovenskih protifašistov pripravljala atentat na Mussolinija. Izvedel naj bi ga neki Kobarič, ki je tedaj služil vojaški rok v Rimu. Ivan Leban je imel nalogo pripraviti orožje. Imel ga je skritega na nekem podstrešju sredi

Gorice. Pa so ga policisti, iz drugih razlogov, aretirali skupno z nekaterimi drugimi goriškimi Slovenci. Poslali so jih v internacijo. Ivan Leban je najprej moral na otok Ponza, kjer je ostal več let. Tam je bilo več Slovencev. Tam pa je bilo tudi veliko italijanskih protifašistov. Najbolj znan med njimi je bil kasnejši predsednik italijanske republike Sandro Pertini, ki se je spoprijateljil z Lebanom. Ivan Leban se je na Ponzi poročil. Iz domačega kraja je k njemu prišla Cirila Zakrajšek, ki je z njim delila prisilno internacijo na oddaljenem otoku. Kasneje so ga s Ponze preselili na kopno. Romal je iz enega kraja v drugega, do razpada Badogliove vlade v septembru leta 1943.

Potem ko se je vrnil v Gorico se je Ivan Leban takoj vključil v narodno-osvobodilno gibanje. Še naprej je živel v Gorici, s tovornjakom prevažal blago in literaturo za partizane, skrbel za obveščevalno službo. Za njim so prežali fašisti, nacisti in domobranci. Med drugim je izvedel, da Nemci nameravajo aretirati člane goriškega CLN. Takoj je obvestil inž. Ribija. Vendar pa je bilo že prepozno, saj so člane aretirali, inž. Ribi pa se je rešil in bežal. Po vojni je Ivanu Lebanu pomagal, da je spet dobil trgovsko obrtnico, ki mu je goriške oblasti niso hotele dati.

Po vojni je Ivan Leban več let imel slaščičarno in sladoledarno na Korzu, upravljal je dvorano pri Zlatem pajku, potem pa spet pomagal v Korenovem steklarskem podjetju.

Vdovi Cirili, sinu Borutu, hčerama Anki in Miryam z družinami, naj gre naše sožalje.

Z Ivanom Lebanom je odšel še eden od protagonistov naše polpretekle zgodovine, ki so se sicer, po tistih junaških podvigih, umaknili v zasebno življenje. (mw)

kino

Gorica

GRAD 21.00 »Come sono buoni i bianchi«. R. M. Ferreri.

VERDI 19.30-22.00 »Il nome della rosa«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Orgasmi interminabili«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 18.30-20.30 »Moderna dekleta«. DESKLE 19.30 »Od tarče do smrti«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Marzini — Korzo Italia 89 — tel. 84443.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Alla Salute — Ul. C. Cosulich 117 — tel. 711315.

Kolektiv Globtrade izreka Borutu Lebanu iskreno sožalje ob izgubi dragega očeta.

Ob izgubi dragega očeta izrekajo iskreno in občuteno sožalje direktorju Kmečke banke Borutu Lebanu ter družini

upravni svet
nadzorni odbor
ter direkcija
Tržaške kreditne banke
- Trst

Upravni svet, nadzorni odbor in uslužbenci Posojilnice v Sovodnjah izrekajo dr. Lučki Tomsč iskreno sožalje ob izgubi očeta.

Ob izgubi dragega očeta izrekajo upravni svet, vodstvo in uslužbenci podjetja Iret dr. Lučki Tomsč iskreno sožalje.

Doslej malo zanimanja na šoli Trinko Samo še danes vpisovanje v slovenski tečaj 150 ur

Danes, 10. avgusta, zapade rok za prijave k tečaju 150 ur. Na slovenski nižji srednji šoli Ivan Trinko v Gorici, kjer zbira prijave k tečaju v slovenskem jeziku, smo se včeraj pozanimali, kako je z vpisi. V prejšnjih letih je namreč za tovrstno obliko dopolnilnega izobraževanja bilo dovolj zanimanja in se je med raznimi tečaji 150 ur odvijal tudi slovenski, potem pa se je zanimanje zmanjšalo in niso več mogli doseči zadostnega števila prijav za odprtje tečaja. V lanskem šolskem letu tako slovenskega tečaja ni bilo, pod vprašanjem pa je tudi njegovo odprtje v prihodnjem.

Kot nam je povedala ravnateljica Simčič-Lojkova, je po zakonu določeno kot minimalno število 16 tečajnikov. Zakon pa obenem dopušča šolskemu skrbniku, da upoštevač posebne potrebe in okoliščine dovoli odprtje tečaja tudi z manjšim številom vpisov. Te možnosti so se v prejšnjih letih poslužili prav za odprtje slovenskih tečajev. Vsekakor pa mora tudi v tem primeru obstajati določeno zanimanje, kar pomeni, da število prijav-

ljenih ne sme biti dosti manjše od predvidenega.

Zaenkrat so v tajništvu šole Trinko sprejeli prijave le majhnega števila interesentov. Pričujejo, da se danes, prav zadnji dan pred potekom roka, prijavi še kdo. V vsakem primeru se zdi število 16 tečajnikov nedosegljivo, morda pa bi še s kako prijavo dosegli zadostno število za odprtje tečaja upoštevač posebnost slovenskih šol. Kdor je še neodločen, naj se zato prijavi takoj: čeprav namreč zakon dopušča še vpis v prvih 15 dneh po začetku tečaja, je pač zadosten vpis v predvidenem roku pogoj, da se tečaj lahko sploh odpre.

Tečaj dopolnilnega izobraževanja (150 ur) so namenjeni vsem odraslim, ki iz kateregakoli razloga doslej niso pridobili diplome nižje srednje šole. Redno obiskovanje tečaja omogoča pridobitev diplome o dokončanem obveznem šolanju v enem samem šolskem letu. Zanimati se lahko še danes zgledajo v tajništvu šole v Ul. Alviano (tel. 530325), kjer jim bodo nudili vse potrebne informacije.

Počitniška pavza v političnem življenju

V ponedeljek srečanje PSI-KPI Sestanek s KD odložen do 22. t. m.

Napovedi da bo sestava odbora na Deželi avtomatično primogla k hitri sestavi koalicije tudi v drugih krajevnih ustanovah, kjer so bile konec junija volitve, se niso uresničile. Vse kaže, da novih odborov na Pokrajini, na Občini v Trzinu in Ronkah še ne bo tako kmalu. Dosedanji pogovori, zlasti med predstavniki KD in PSI so pokazali, da so vprašanja precej bolj zapletena, kakor se je sprva zdelo. Ža včeraj napovedano srečanje med predstavniki omenjenih dveh strank je bilo odloženo, predvidoma do 22. avgusta. Politički odhajajo pač na zaslužen dopust.

V ponedeljek popoldne sta se sestali delegaciji socialistične in komunistične stranke (na pokrajinski ravni) ter pojasnili svoja stališča v odnosu do najbolj aktualnih problemov na področju gospodarstva, socialnega skrbstva, storitev, varstva okolja itd. Kakor izhaja iz skupnega tiskovnega sporočila, se stališča glede načina reševanja omenjenih vprašanj v glavnem ujemajo. Predvsem je treba odpraviti razdvojenost (med Tržičem in Gorico), odpraviti nepravilnosti glede izkoriščanja ugodnosti in olajšav. Treba je narediti kakovosten korak naprej, saj

bo goriška pokrajina samo tako lahko pripravljena dočakala novosti, ki jih prinaša leto 1992. Tak korak pa ne bo mogoče narediti, če bodo prevladale, tudi v bodoče, hegemonistične težnje, tistih sil, ki so imele nož in škarje v rokah štiri desetletja, navaja tiskovno poročilo.

Predstavniki socialistične in komunistične stranke so poudarili potrebo po nadaljnjem soočenju o vseh vprašanjih in iskanju najbolj primernih rešitev. Govor je bil tudi o sestavi upravnih koalicij v raznih ustanovah, kjer so bile junija volitve ter v tistih ustanovah, kjer so že nekaj mesecev prisotne krizne situacije (Gradež, Štarančan).

Predstavniki PSI in KPI ugotavljajo, da je v nekaterih ustanovah mogoča sestava takih večin, ki bi vključevale obe stranki.

Delegacijo PSI so sestavljali pokrajinski tajnik Luigi Blasig, Sergio Medot in Franco Lupi, komunisti pa se zastopali pokrajinski tajnik Enzo Bucovini, Maurizio Salomoni, Gianna Pirella in Renzo Redivo.

Delegacija PSI se je v ponedeljek sestala tudi z liberalci.

Morda jutri preklic prepovedi pitja

Voda je nekoliko bolj čista

Stanje v zvezi z dobavo pitne vode na območju občin Sovodnje, Doberdob in deloma Zagorja, se na osnovi v teh dneh opravljenih analiz postopoma izboljšuje. Za dokončne rezultate analiz, ki jih opravlja KZE, bo sicer treba še počakati, vendar neuradni podatki o analizah številnih vzorcev, ki so jih opravili v teh dneh, dajejo upati, da se bo stanje normaliziralo že čez kak dan. To je mogoče sklepati na osnovi vesti, da so v nekaterih vzorcih, ki so jih v ponedeljek vzeli iz vodnih pip vseh zaselkov, ki jim dobavljajo vodo iz zajema pri Petovljah, včeraj ugotovili precej nižjo koncentracijo bakterij. V nekaterih primerih je okuženost vode v normi, torej pod mejo, ki jo zakon določa kot največjo sprejemljivo. V drugih primerih okuženost še presega to mejo, vendar dosega nižje vrednosti kot ob koncu prejšnjega tedna, ko so analize sprožile alarm in prepoved pitja vode.

Včeraj so ponovno vzeli vzorce vode tako iz izvira pri Petovljah kot iz rezervoarja vodovoda konzorcija CAFO. Obstaja upanje, da bodo rezultati analiz na teh vzorcih pokazali, da je večja okuženost že mimo in da bodo torej lahko župani preklicali odlok o prepovedi pitja vode iz omrežja. Pomoč v tem smislu bi utegnil dati tudi morebitni dež, ki ga zlasti kmetje tudi iz drugačnih razlogov že težko pričakujejo.

Najbrž bo - seveda v primeru pozitivnih izsledkov analiz - do tega prišlo že jutri ali kvečjemu pojutrišnjem, ko naj bi se sestali predsednik vodovodnega konzorcija CAFO, predstavniki Krajevne zdravstvene enote in župani treh zainteresiranih občin, da skupno ocenijo stanje in sprejmejo ustrezne ukrepe.

Vse dotlej ostaja seveda prepoved pitja vode v veljavi na vsem ozemlju doberdobske in sovodenske občine in z njo vse težave za uporabnike, ki si pač skušajo pomagati z vretjem vode ali z nabavo zabojev mineralne vode.

Tatovi zbežali iz gorečega avta

Tatovi, ki so izmaknili lastniku Antoniu Goriju iz Gorice, Ul. Garzarolli 109, star fiat 125 z evidenčno tablico GO 48770, očitno niso imeli sreče ali pa, kar je še bolj verjetno, niso bili bogve kako spretni vozniki. Njihovo potovanje z ukradenim avtomobilom se je včeraj ob zori zaključilo na poljski poti, ki pelje k jezercem pri Fari. Zavozili so s ceste, avto se je prevrnil na streho in začel goreti. Najbrž potolčeni so jo tatovi urnih nog odkurili, avto pa so v kratkem času ovili visoki ognjeni zublji. Gasilce je poklical kmet, ki je okrog 6. ure zagledal gorečo vozilo sredi polja, vendar je bilo za kak učinkovit poseg že prepozno. O zadevi se sedaj zanimajo karabinjerji operativne enote v Gorici, ki jim je Gori prijavil krajo avta.

Lesen tram zadel zidarja v glavo

V Ul. Don Bosco, kjer podirajo staro poslopje Alojzijevejške, se je včeraj popoldne pripetila nezgoda na delu, ki se je sprva zdela dokaj težka, kasneje pa se je na srečo izkazalo, da so njene posledice nekoliko lažje. Okrog 10. ure se je pri odstranjevanju ruševin starega poslopja težak lesen tram zrušil na 50-letnega Elisea De Marchija iz Sovodnj, Bevkova 4. Moža je tram zadel v glavo, tako da se je nezavesten zgrudil na tla. Nemudoma je prihitel rešilec Zelenega križa in ga prepeljal v splošno bolnišnico, kjer pa so zdravniki lahko ugotovili, da si je De Marchi že nekoliko opomogel in počasi prišel spet k sebi. Ugotovili so mu pretres možganov ter udarce in rane po glavi in obrazu. Sprejeli so ga na 15-dnevno zdravljenje v nevrološki oddelek.

Zvonik v Števerjanu bo odslej trdnjši

Na sliki (foto Marinčič) vidimo zidarsko ogrodje, ki je nekaj tednov oklepalo zvonik cerkve v Števerjanu. Ogrodje so prav te dni zidarji podrli, potem ko so zaključili z zunanjimi deli pri utrjevanju strukture zvonika. V celoti so obnovili omet, poleg tega pa postavili trdnjše železobetonske podstavke za zvonove. Obnova števerjanskega zvonika, ki je sedaj začasno prekinjena zaradi dopustov, se bo nadaljevala v septembru, saj imajo v programu še izvedbo nekaterih notranjih del.

Pink Floyd, Sting in tovariši iztržili nad 25 milijard lir

Italija - raj za tuje rockerje

pevec ali skupina	št. koncertov	gledalcev	izkupček
1. Pink Floyd	5	203.870	6.465.360.000
2. Sting	11	178.457	5.613.255.000
3. Michael Jackson	3	125.000	3.990.000.000
4. Bruce Springsteen	3	102.962	3.603.670.000
5. George Michael	4	50.000	1.250.000.000
6. Prince	4	33.000	1.300.000.000
7. Supertramp	5	32.000	800.000.000
8. Terence T. D'Arby	3	31.500	694.000.000
9. Frank Zappa	8	30.000	800.000.000
10. Whitney Houston	2	19.500	800.000.000
SKUPNO	48	806.289	25.316.285.000

Dave Gilmour (Pink Floyd)

Bruce »the boss« Springsteen

Imel sem prijatelja (zdaj je spremljal spol in postal prijateljica), ki je trdil, da razvite države ne izvažajo nerazvitim samo umazanih tehnologij, aida in smrtonosnih odpadkov, ampak še eno zlo našega časa — namreč rock glasbo. Razpredelnica letošnjih gostovanj tujih rockerjev po Italiji mu daje skoraj prav, če seveda odštejemo dejstvo, da bi to deželo zelo težko uvrstili med nerazvite. Pink Floyd, prvi na seznamu ne le po dobičku, pač pa predvsem po ostarelosti (Tina Turner je še vedno videti vsaj za generacijo mlajša od Davea Gilmoura, a tudi lepša je), so letos s pičlimi petimi koncerti izželi Italijane za kakih šest milijard in pol lir. Lepi denarci. Kdor poje, ne misli nič slabega, bi lahko v zboru zapeli Sting, Michael Jackson in Bruce »the boss« Springsteen, ki so naslednji na seznamu najbolje plačanih gostov italijanskih pevskih aren. Občinstvo pa bi jim odvrnilo v ekstazi: Kruha in iger!

Kruha je, kot vemo, dovolj za vse (čeprav za ene bolj dovolj kot za dru-

ge). Zato je zdaj vsa pozornost usmerjena na igre. Točneje, na stadione, kjer smo priča dvema najbolj množičnima igram vseh časov, nogometu in rock koncertom. Kaj je obema pojavoma skupno? Najprej seveda bajeslovni dobički. Zatem načini distribuiranja (tako rock kot nogomet potekata na stadionih, oba prenašata radio in televizija, o obeh izhajajo specializirani časniki...). Nato poklicne značilnosti: nogometaši delajo z nogami (odtod jim ime), rockerji z rokami (odtod jim ime). In na koncu — Italija kot prizorišče. Glede na blaginjo, socialno strukturo, dediščino preteklosti in druge zunanje razmere bi namreč težko našli še kako deželo, ki je tako Meka za rock in žogobrc kot Italija.

Vse torej kaže, da so nekateri bistri možje že dojeli, da se da največ zaslužiti ne z delom, pač pa s prostim časom. Eno, česar sodobni človek (poleg pleše in celulita) ne prenese, je dolgčas. Zato so najbolj bogateli prav tisti, ki preganjajo dolgčas, plešavost in celulit. Ljubljanska televizija tega še zdaj ni odkrila pa nam noč za nočjo vztrajno priporoča »Poletni nič« (nekateri mu pravijo na kratko *poletni kič*).

In kaj pravijo Italijani sami? Neki organizator rock koncertov se pritožuje, da mu vsaj 50 odstotkov izkupička pobere izvajalec, 9 odstotkov IVA (če se piše Zanocchi, pa še več), 10 odstotkov SIAE, enako najem prostorov in 5 odstotkov davek na prireditve. Revežu ostane le še njegov priimek. Piše se namreč Mamone. *Nomen omen.*

ALEKSA ŠUŠULIČ

Mednarodno priznanje za jugoslovanskega grafika

Vladimiru Veličkoviću beneška nagrada Do Forni

Vladimir Veličković je prejel pred dnevi v Benetkah letošnjo nagrado Do Forni za grafiko. Jugoslovanski slikar, ki sicer živi in predava v Parizu, je izrazil veselje, da prihaja nagrada (v višini petih milijonov lir) ravno iz Benetk, mesta, ki ga ljubi in kamor prihaja vsako leto. Umetnik je namreč prav v Benetkah požel prvo mednarodno potrditev na Bienalu 1972.

Nagrada Do Forni, ki jo podeljujejo že tretje leto, nosi ime po restavraciji, v kateri se odvija. S svojim obstojem in rastočim upoštevanjem, ki ga je deležna, potrjuje zgodovinsko vlogo »umetniških restavracij« v mestu na pilotih. Prestižno žirijo so letos sestavljali predsednik Bienala Paolo Portoghesi, Philip Rylands iz Peggy Guggenheim Collection, direktor mestnih muzejev Giandomenico Romanelli in tajnik prireditve Do Forni, umetnostni kritik Enzo Di Martino.

Na sliki: nagrajena grafika Vladimira Veličkovića.

V Radovljici in na Bledu festivala stare glasbe

Društvo ljubiteljev stare glasbe iz Radovljice prireja tudi letos vrsto zanimivih poletnih prireditev, ki bodo gotovo pritegnile pozornost ljubiteljev stare glasbe. V nedeljo, 14. avgusta, se bo v Radovljici začel Festival Radovljica 1988, ki bo trajal do 21. avgusta. Od 15. do 19. avgusta bo na Bledu prireditel Bled Antiqua 1988, v Radovljici pa bo od 14. do 20. avgusta potekala 6. mednarodna poletna akademija za staro glasbo.

Obeh glasbenih prireditev in poletne akademije se bo udeležila vrsta priznanih glasbenikov, komornih skupin in pedagogov. Festival v Radovljici bo v nedeljo odprla tržaška komorna skupina Gallus Consort, ki jo sestavljajo Dina Slama (glas), Irena

Pahor (viola da gamba) in Miloš Pahor (prečna flauta in viola da gamba). Skupina bo izvajala glasbo od 12. do 18. stoletja z avtentičnimi instrumenti. Na sporedu bodo dela Perotina, Ganassija, Orlanda di Lassa, Bassana, Gorzanisa, Humea, Byrda, Morleya, Telemanna in drugih skladateljev.

Gallus Consort bo nastopil z istim sporedom tudi na blejski prireditvi, in sicer v četrtek, 18. avgusta, v muzeju na blejskem Gradu.

V Radovljici se bodo predstavili trio, ki ga sestavljajo Michael Steinkühler (baročni violončelo in viola da gamba), Lucy Hallman Russell (čembalo) in Marcy Tean-Pöly (viola da gamba), organist Milko Bizjak, Klemen Ramovš (kljunasta flauta) in kvartet

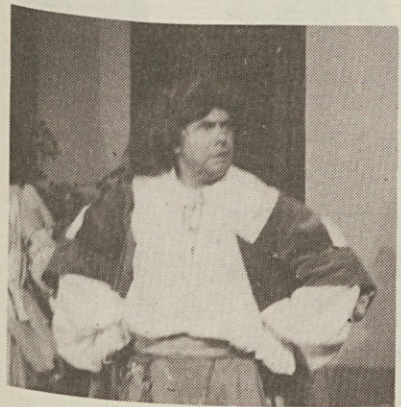
tub iz Ljubljane v sestavi Miha Likar (altovska tuba), Peter Dragar (tenorska tuba), Peter Širca (kontrabasovska tuba) in Igor Krivokapić (kontrabasovska tuba).

V soboto, 20. avgusta, bo na sporedu koncert študentov 6. mednarodne poletne akademije za staro glasbo, dan kasneje pa koncert gojencev orgelskega razreda te akademije.

V okviru poletne akademije bodo delovali razredi za kljunasto flauto, baročni violončelo, čembalo in orgle. Udeleženci bodo sledili tudi seminarju za baročni ples in delavnici eksperimentalne viole da gamba za renesančno glasbo (izdelavo lastne viole da gamba), ki jo bo vodil Miloš Pahor.

Kronika gledališkega poletja

Dandinov dnevnik

... dragi dnevnik tebi tožim svoj na svetu revni stan. Tebi tožim, srce prožim, iščem leka svojih ran...

Ponedeljek, 4. julija 1988.
Po enomesečnem premoru danes prva obnovitvena vaja. Sonce kar dobro pripeka. Potim se, da je kaj, čeprav je na odru Kulturnega doma še kar sveže.

Torek, 5. julija
Rekviziti, pohištvo in kostumi potujejo na Repentabor. Ob 19. uri se prva orjentacijska vaja na prostem spremeni v pravo prvo aranžirko. Koliko korektur!

Sreda, 6. julija
Vaja na prostem. Po zagotovilih tehnik naj bi sonce ne posijalo na igralški prostor ob repentaborski cerkvi pred 11. uro. Ob 9.30 se prostor že kopije v jutranjem soncu! Prične vaja in z njo potenje. Vztrajati je treba! Za srečo vadimo v civilnih oblekah.

Četrtek, 7. julija
Vaja je določena za 18. uro. Hripav sem. Da bi ne utrujal glasilk, uporabljam radio mikrofona. Kljub moderni tehniki vse skupaj tako škripa in pisaka, da si ob dveh zaporednih vajah le malo lahko pomagam s to šaro.

Petek, 8. julija
Prišel je dan, tako pričakovane premiere. Zastavice SSG kažejo pot k prizorišču. V zasilnih garderobah vlada popoln mir (ali ne) ne vem! Imam dru-

gačne skrbi! Obisk, dober! Verjetno uspeh! Čestitam!

Sobota, 9. julija
Zjutraj sem popolnoma brez glasu! Zatečem se k zdravniku za prvo pomoč katarisne bolnišnice. Da mi razna zdravila. Dan prebijem z aerosoli in grgranjem. Do večera sem še kar dober. Pred predstavo hočemo narediti propagandni krog s kočijo po openških ulicah. Na žalost zgrešimo kočjaža in se vrnemo praznih rok. Na predstavi je veliko gledalcev. Vse je zasedeno, tudi stojišča. Za 30 ljudi ni več prostora in morajo stran. (Pravijo, da se je to zgodilo tudi včeraj. Škoda!)

Nedelja, 10. julija
Tistega, ki dvakrat spodiš s predstave, se v tretje ne vrne! Na repentaborski tribuni zija nekaj praznih mest. Na srečo jih ni veliko! Gledalci so sproščeni. Očitno jih igra privlači. Veliko je prijaznih komentarjev kar med odrskimi dogajanjem. Veseli me, da so vsi na moji strani, tudi ženske!

Torek, 12. julija
Že od ponedeljka se je dvignil naprijeten veter. Ozračje se je nekoliko ohladilo. Mačkovljanski borov gozdiček je kot nalašč za poltene pasje dni. Na predstavi pa so gledalci ognjeni z majkami in šali. Kulise škripljejo pod sunki vetra. Tehnika je morala dodobra privezati kuliserijo.

Sreda, 13. julija
Borjač pri Šarnikovih je imenitna naravna scena. Večer je prijeten, kot vzdušje pred, med in po predstavi, ko je gospodar gostil igralce in povablence z domačo kapljico.

Četrtek, 14. julija
Predstava v Hribenci bo šla v zgodovino našega gledališča. Veter, ki je pred predstavo le majal kuliserijo, je med predstavo kar dvigal s tal. Največja skrb tehnike je bila kljubovati vetrovnim sunkom. Kljub vetru in oblakom so Zatrežci, zaviti kot v zimskih dneh, zdržali do konca. Prav težko mi je šla z jezika fraza »Naj me strela udari!...« ko se je tam z Razklana hriba vedno močneje bliskalo.

A. R.

Igor Škamperle

Opombe pod črto

O pajčevinah in kruhu

Naslov bo slehernega bralca takoj spomnil na knjigo prof. Pavleta Merkuja, ki jo je v začetku tega leta izdalo Založništvo tržaškega tiska. Ker si je večina bralcev v tem času prav gotovo že našla tudi čas, da je knjigo prebrala, sicer pa lahko to postori v vročih poletnih dnevih, ne bom razpravljaj o neposredni vsebini Merkujeve knjige, ki je prav gotovo za slehernega Slovenca vzpodbudno in zanimivo branje. Rad pa bi se zaustavil ob nekaterih problemih, ki jih knjiga implicitno zastavlja, včasih pa tudi povsem čutno nazorno odpira v skorajda mučni resničnosti. Ob branju sem se večkrat spomnil neke misli Edvarda Kocbeka, ki pravi, če se prav spominjam, nekako takole: Slovenci se nimamo napisane svoje celovite zgodovine. Kdor bo to storil, tako kot je treba, bo napisal strašno, grozljivo knjigo.

Ko sem se bil prvič srečal s to Kocbekovo mislijo, me je globoko prevzela in zamislil sem se nad majhnim narodom, ki ga je komajda za predmestje Pariza in nad vsemi njegovimi, skozi stoletja zgodovine, velikimi dejanji, med katerimi so se vrstile tudi številne »velike narodnosti«. Tudi v zadnjem času nam ni manjkalo predznih, eshatoloških in pravih apokaliptičnih mislecev Kardeljevega tipa. Mislim sem si — da, napisati tako zgodovino, to bi pa res bilo mogočno, presunljivo delo. To je nekaj, kar bo potrebno še storiti. Toda bolj ko sem sledil Merkujevi knjigi, njegovim zapisom o narodu in še posebej Beneškemu dnevniku, bolj se mi je porajal občutek, ali bo kaj takega, napisati celovito zgodovino Slovenskega naroda, sploh še mogoče storiti? Koliko je pri odgovorih ljudje volje in pripravljenosti po sproščnem, ideološko neobremenjenem obravnavanju naroda in njegovega celovitega življenja?

Poglejmo v obliki kratkih orisov nazaj v zgodovino. Zdi se, da je uradna slovenska politika prvič padla na izpitu že leta 1848 na Dunaju, v tistem že precej odmaknjenem obdobju, ki mu pravimo tudi »pomlad narodov«. Tedaj je resnično šlo za nekakšno prebujanje narodov Evrope, v zraku so bile ljudske, meščanske revolucije in obdobje romantike. Pesniki in umetniki vseh vrst so pričeli odkrivati ljudska izročila svojih narodov, brata Grimm sta začela zbirati stare pravljice in narodi so se ozavedli sebe, prišli so do svoje zavesti. Slovenci so tedaj, s Francetom Prešernom, Matijo Čopom, programom Zedinjene Slovenije itd. suvereno stopali v evropska dogajanja. Polomila ga je politika, ki ni znala ustrezno postavljati svojih zahtev, tako da so morali še tja do 20. stoletja in tako rekoč do današnjega dne narodno politično vlogo opravljati literati. Društvo slovenskih pisateljev še danes opravlja odločilno vlogo v procesih demokratizacije družbe v Sloveniji, še pomembneje pa je to, da se je velik in pomemben del zgodovinskega izročila

in narodovega spomina ohranil v romanopisju in literaturi.

Ob ključnih dogodkih koncem prve svetovne vojne in propada Habsburške monarhije se je v slovenski prostor vključevalo več kulturno bogatih in dinamičnih centrov: Trst, Gorica, Celovec, Ljubljana, Maribor... toda nova uradna Ljubljana je ob propadu cesarstva uvidela možnost, da se vzpostavi kot edini center slovenstva. Izgubljen je bil Trst, zaradi malomarnega odnosa politike in brutalnega, primitivnega obnašanja srbske vojske na koroskem, tudi Celovec. Maribor je sicer pristopil k novi državi SHS, toda le po zaslugi generala Majstra in lokalnega prebivalstva. Vrli Slovenci v novi, današnji Jugoslaviji so spomenik Majstru postavili šele lansko leto.

Z drugo svetovno vojno so se šli z ničemer zadovoljni Slovenci spet nove preizkuse. Zeleni so pridobiti nazaj izgubljeno ozemlje, še posebno krivično odvzeti Primorsko, toda hkrati so se šli hude nove preizkuse, preizkušali so komunizem. Na žalost so veliki idealisti in vizionarji pozabili, da se uvoz iz ruskih step med pretežno katoliškimi Slovenci najbrž ne bo obnesel. In res se ni, že zato, ker so Slovenci zrasli v senci Cankarja in njegovega Hlapca Jerneja; ker nočejo nasilja. Osvobodjena Slovenija je stopala v rdečo zarjo z novo čarobno formulo, teh čarobnih formul se je do danes nabralo že za celo košaro, toda hkrati so pozabili vzpostaviti in uveljaviti nekatere temeljne družbeno civilizacijske pridobitve: delovanje pravne države, svoboda misli in govora, pozabili so tudi na politično kulturo in pluralizem. Kdo je bil kriv? Težko je reči, a večinoma je bila to sama politika s svojo v svoj prav zaverovano ideologijo.

Iz narodove zavesti pa so medtem izginjali spomini, izginjal je občutek za ljudi istega naroda, ki je ostal zunaj meja nove Slovenije. Danes se stvari skušajo spremeniti, a kot je mogoče to opaziti, potekajo stvari v dramatičnih okoliščinah. V ljubljanskem dnevnem časopisju je bilo zadnje čase opaziti številne članke - govore, ne malokrat grozilne, raznih generalov, polkovnikov, vice-admiralov itd. jugoslovanske vojske. S tem je oblastniška garnitura pokazala popolno nerazumevanje, kaj se v Sloveniji dogaja, ni razumela, da si ljudje želijo zadnjič zrak suverene državljanke varnosti in svobode, miroljubne in civilne, ne pa v duhu stalnih groženj in partijskih spominov.

Kako je v tem ozračju z narodovim spominom? Še vedno žalostno kopica, a zdi se, da se sredi zamrle tišine gozdov prebujajo nekatere ptice. S pomislekom ob Merkujevi knjigi bi dejal le še to, da moramo Slovenci z onstran meje (ali to stran) paziti, da ne zapademo v disidentski diskurz, da ne pretrgamo vezi s celoto naroda in izgubimo občutek, kaj se dogaja. V kolikor ne bo Minervina sova spet poletela prepozno.

Nogomet: vrsta poletnih turnirjev

Sampdorii prestižna zmaga

Sampdoria trenerja Boškova nadaljuje s serijo prestižnih zmag. Že res, da je poletni nogomet povsem drugačen od prvenstvenega, vseeno pa nekaj pomeni, da so Vialli, Mancini in tovariši gladko premagali kar po vrsti Benfico, Ajax in sinoči še moskovski Torpedo. Včeraj se je namreč v belgijskem mestu Charleroi začel četvermeč, na katerem nastopajo še kar solidne ekipe.

Zmaga Sampdorije, ki je v presegnetljivi formi, ni bila nikoli v dvomu, saj so igralci iz Genove nadigrali nasprotnike. Prvi zadetek dneva je v 35. min. dosegel Mancini, v drugem polčasu pa je končni izid zapečatil Dosena, ki pri Sampdoriji igra kot prerojen. Na drugi tekmi turnirja je domači Sporting pregazil Grke Arisa iz Soluna s 3:0 (0:0).

Danes pa se bo v Pescari začel turnir, katerega se udeležujejo poleg domače ekipe, ki jo med drugimi se-

stavljajo tudi trije brazilski igralci (Tita, Junior in Edmar), še Roma, Köln in Nottingham Forest. Prva tekma bo drevi ob 20.30 med Romo in Kölnom, sodil pa jo bo Tržančan Baldas, druga pa jutri med Pescaro in angleško enajsterico.

Na sinočni prijateljski tekmi je v Rimu Lazio z 2:0 z goloma Mura in Dezottija iz enajstmetrovke premagal španskega prvotiga iz Zaragoza. Verona pa je sinoči prispela v Buenos Aires, kjer bo v nekaj dneh odigrala dve prijateljski tekmi z domačo ekipo River Plateja. Italijansko ekipo je na letališču sprejela velika množica ljudi, saj v Veroni sedaj igra bivaš argentinska nogometna idola Troglio in Caniggia.

Posebno disciplinsko sodišče za nogometne prekrške je sinoči opustilo Torinovega nogometaša Mullerja obsodbe, da je brez dovoljenja zapus-

til svojo nogometno reprezentanco, ko je bila na turneji v skandinavskih državah.

Norveška je sinoči v Oslu v prijateljski tekmi izenačila proti Bolgariji z 1:1 (1:0). Domačine je povedel v vodstvo že v 2. minuti Srolth, za Bolgare pa je v 57. min. izenačil Hristo Stojčev.

Za veliki šmaren bodo v Forni di Sopra odigrali nogometno tekmo v spomin na trenerja Nerea Rocca. Nastopili bodo bivši nogometaši Triestine in Udineseja, trenerja Buffoni in Giacomini ter bivši boksar Nino Benvenuti.

Tenis: Goleševa v 2. kolu

SOFIJA — Jugoslovanska teniška igralka Sabrina Goleš je v 1. kolu mednarodnega turnirja v Sofiji premagala Bolgarko Doro Rangelovo v dveh setih z izidom 6:4, 6:2.

skozi olimpijsko stoletje

Nezadržna moč ideje

Baron Pierre de Coubertin

Športni svet se bliža olimpijskim igram v Seulu, celotno gibanje pa nekako že žari od zadoščenja, da se moderno olimpijsko gibanje že bliža 100-letnici.

Današnji ritem življenja je v glavnem tak, da z vrtoglavo naglico požira in prebavlja vesti, olimpijske zgodbe in anekdote pa so le take, da se jih z romantično otožnostjo prebira in pregleduje. Slike z iger v Rimu ali še prej iz Helsinkov so po kakovosti take, da se na njih postavljeni junaki skoraj smilijo. Da ne govorimo o še starejših izvedbah, ki so zaradi pomanjkljive dokumentacije v marsičem zavite v meglico in izpostavljene fantastičnemu opisovanju dogodkov. Rezultati mnogih olimpijskih tekmovanj bi se danes komaj kosali z dosežki prireditelj regionalnih omejenosti.

Bistvo iger pa ne glede na kakovost sporočila vedno enako. Ob vsej obrobni koreografiji je človek še vedno glavna osebnost. Olimpijska zmaga je utopističen ali konkreten cilj športnika in razlog, da se kakovost rezultatov viša. Gibanje je tako široko, da se ob razvitem svetu še vedno najde nekaj prostora za tretji svet, ki preko olimpijskih iger nabere nekaj tistega materiala, preko katerega opozarja ostale, da obstaja.

Udeležba bo v Seulu skoraj popolna. Zaradi težav v notranjem ustroju Južne Koreje in njenih odnosov s severnim delom dežele bo nekaj odsotnosti. Med temi bo najbolj boleča kubanska, ker karibski otok predstavlja kakovostni šport vse Latinske Amerike.

Za varnost iger se menda ni bati. V zadnjih mesecih so nas agencijske vesti zalagale s prizori prej vojaških kot policijskih vaj. Ozračje je v Južni Koreji pre-

cej razgreto. Že dejstvo, da je vlada te države z veliko odločnostjo odbila razne olimpijske zahteve Severne Koreje pa dokazuje, da je politični aparat dovolj močan in se mu ni treba posebno bati za usodo iger.

Južna Koreja je v polnem pomenu besede kolonija gospodarskih velikanov Japonske, ZDA in delno drugih držav razvitega sveta. Kot taka je usmerjena v potrošništvo, ki se je žal izkazalo močnejše od marsikatero ideologije. Ob času iger bo zato tudi v Koreji skoraj vse tičalo pred televizorji. Kdor bo imel dovolj razlogov za protestiranje, bo ostal zelo osamljen in že zaradi športnih dogodkov povsem brez odmeva v sredstvih javnega obveščanja.

xxx

Ob koncu prejšnjega stoletja je bila športna dejavnost sila omejena na skoraj zgolj bogate sloje. Vsaj organizirana dejavnost. Tudi kmetje in delavstvo so imeli svoje igre, v glavnem pa je bil njihov edini šport delo.

Arheološka odkritja v Grčiji so bila v polnem razmahu in to dejstvo je brez dvoma vplivalo na francoskega barona de Coubertina, da je leta 1892 predlagal uvedbo športnih tekmovanj po zgledu starih Grkov.

Iz grške dobe smo dobili leto 776 pred Kristusom kot prvo olimpijsko. Olimpiad, oziroma 4-letnih obdobij, je bilo kar 293 in igre je leta 393 nekako uradno ukinil cesar Teodozij z motivacijo, da so predstavljale za mir nevaren manifestacijo. V resnici je cesar ugodil pritiskom milanskega škofa Ambroža, ki je imel olimpijske igre za obujanje poganstva.

Grška Olimpija, središče na Peloponezu, je v kratkem času propadla. Olimpijske igre, ki so v teku 11 stoletij doživele športne in tudi cirkuške vrhunce, so morale počakati kar 15 stoletij, da so jih ponovno priklicali k življenju.

De Coubertin, ne še 30-letnik, je bil pravi športni menežer, kateremu je premoženjsko stanje omogočalo, da se je dela lotil »full-time«. Prepotoval je vso Evropo in tudi ZDA v iskanju pomoči.

Politična kasta za dogodek ni bila še zrela in tudi gospodarstvo ni v zadevi videlo koristi. De Coubertin pa je v Atenah le našel bančnika, ki je preskrbel glavino sredstvo za gradnjo olimpijskega stadiona. Mihael Averof je postal prvi sponzor in baje odštel milijon drahov za stadion, ki je zelo spominjal na starogrški iz Delfov. Rezultat te pomoči je še danes razviden v Atenah, kjer se v vsej marmornati mogočnosti blešči dolga in ozka struktura stadiona. Za današnja atletska tekmovanja stadion ni več primeren, brez dvoma pa bodo na njem važni športni dogodki čez 8 let, ko bodo v Atenah skoraj gotovo olimpijske igre 100-letnice.

BRUNO KRIZMAN

Zasedanje olimpijskega odbora leta 1896

Kolesarstvo: po Belgiji De Wilde vodi Fondriest šesti

GEEL (Belgija) — Na predetapi kolesarske dirke po Belgiji (posamezno na kronometer) je bil najhitrejši domačin De Wilde, ki je 7,8 km dolgo progo prevozil v 9'44".

2. Maassen (Niz.) po 2'; 3. Van Itterbeek (Bel.) 6'; 4. Van Lancker (Bel.) 12'; 5. Peiper (Avn.) 14'; 6. Fondriest (It.) 19'; 7. Golz (ZRN) 20'; 8. Sergeant (Bel.) 22'; 9. Emonds (Bel.) 22'; 10. Kersten (Niz.) 23'.

Pinney v vodstvu

AMERIKANCI — V predetapi ameriške kolesarske dirke "Coors Classic", ki se bo odvijala po Kaliforniji, Nevadi in Koloradu in se zaključila 21. t. m. v Denverju, se je uveljavil Američan Pinney, ki je 1,680 km prevozil v 2'35". Sledijo: 2. Kiefel (ZDA) po 2'26"; 3. Grewal (ZDA) 4'18"; 4. Stieda (Kan.) 4'33"; 5. Hampsten (ZDA) 6'39"; 6. Gunther (ZRN) 6'55"; 7. Sanders (ZDA) 6'78"; 8. Tilford (ZDA) 7'22"; 9. Tomac (ZDA) 7'55"; 10. Engleman (ZDA) 9'.

Na regati okrog Avstralije Tragičen začetek

SYDNEY — Organizatorji so si drugače zamišljali jadrnalno tekmovanje, s katerim naj bi proslavili avstralsko 200-letnico. Šlo naj bi namreč za epsko dejanje najbolj prekaljenih jadrancev, ki bi morali v treh mesecih prepluti 7.500 morskih milj okrog Avstralije, končalo pa se je s tragedijo, ki je morda terjala tudi človeško življenje. Kljub skrbno izbranemu datumu (8. 8. 88) in uri (8. 8'), namreč niso imeli sreče: že nekaj ur po startu je začel pihati veter z jakostjo 40 vozlov, morje je bilo razburkano do skrajnosti, saj so se valovi dvigali kar 15 metrov visoko. Tako sta se samo nekaj ur po odhodu dve plovili prevrnili, ista usoda pa je doletela dva colna varnostnih sil, ki sta jima prišla na pomoč. V ledenih vodah Tihega oceana še vedno iščejo enega od članov posadke. Več sreče pa je imela posadka neke druge jadrnice, ki se je prav tako prevrnila: dva zdravnika iz Melbourneja so po 12 urah napol zmrznjena le rešili.

Regato so začeli načrtovati pred štirimi leti. Tedaj se je vpisalo okrog 30 tekmovalcev, zaradi visokih stroškov in težav s posadkami (na vsaki jadrnici bi moralo biti do 20 izkušenih mornarjev) pa so na koncu ostali le v štirih. Regato so rešili s tem, da so jo priključili »Two-sail Australia '88«, na kateri so lahko nastopile tudi jadrnice z dvema možema posadke. Tako se je število vpisanih povečalo na 15. Očitno pa se je regata rodila pod nesrečno zvezdo.

Odbojka: Italija začela s porazom

MOSKVA — Na mednarodnem odbojarskem turnirju za »Memorial Vladimira Savina« v Rigi je Japonska s 3:0 (15:5, 15:10, 15:10) premagala Italijo. V drugi tekmi dneva so ZDA prav tako s 3:0 (15:3, 15:4, 15:11) odpravile Češkoslovaško, Kuba pa je s 3:2 (15:10, 15:9, 12:15, 13:15, 15:10) premagala Francijo.

Alpinizem: novica po radijski zvezi

Jugoslovani na K2 niso uspeli

LJUBLJANA — Jugoslovanska alpinistična odprava na drugi najvišji vrh sveta, 8611 m visoki K2, je po radijski zvezi sporočila v domovino, da je zaradi slabega vremena opustila vse poskuse, da bi se povzpela na vrh. Posebej so poudarili, da vrha niso mogli doseči niti po Italijanski smeri, ki vodi po Abruzzijevem grebenu. Za to smer so se odločili, ko so spoznali, da nimajo več nobene možnosti splezati na vrh po načrtovanem jugozahodnem grebenu, kjer je zapadlo preveč snega.

Te dni pa se je izkazalo, da vrh K2 v takih razmerah ni dosegljiv niti po normalnem pristopu, saj je na višini osem tisoč metrov zapadlo kar tri metre snega, zato so se vsi člani vrnili v bazo, danes pa se bodo podali proti domu. Nosači so z večino opreme zapustili bazo že v nedeljo.

K2 je splošno znan kot izredno težek osemtisočak. Po katastrofalni sezoni leta 1986, ko je na gori izgubilo življenje trinajst alpinistov, ni K2 osvojil nihče. Lani se je več odprav trudilo, da bi prišlo na vrh, pa ni nikomur uspelo, prav tako pa ni niti letos na vrhu tega karakorumskega očaka stal nihče. Poskušale so namreč še tri odprave poleg jugoslovanske, vendar pa jim je vreme pokazalo hrbet.

Jugoslovansko odpravo je vodil izkušen himalajec Tomaž Jamnik - Mišo, udeležili pa so se je še zdravnik Damjan Meško ter alpinisti Filip Bence, Stane Belak, Rado Fabjan, Pavle Kozjek, Milan Romih, Slavko Svetičič, Andrej Štremfelj in Danilo Tič.

kratke vesti - kratke vesti

Košarka: SZ tesno premagala Avstralijo

BRISBANE — V prvi tekmi na turneji po Avstraliji je sovjetska košarkarska reprezentanca s 87:86 (40:41) premagala domačine. V avstralski ekipi so bili najboljši Carroll s 24 koši, Smith z 21 in Gaze z 22. V odsotnosti Marčule-nisa so se v sovjetskem moštvu najbolj izkazali Kurtinaitis (16), Volkov (17) in Goborov (12). »Zbornaja«, ki se pripravlja na olimpijske igre, bo v Avstraliji odigrala skupno 6 srečanj.

Vaterpolo: italijanska reprezentanca v Jugoslaviji

RIM — Italijanska reprezentanca v vaterpolu je včeraj odpotovala v Jugoslavijo, kjer se bo od 11. do 14. t. m. udeležila mednarodnega turnirja, na katerem bodo nastopile še Avstralija, Madžarska, Zahodna Nemčija, ZDA, Francija, Kuba in seveda Jugoslavija. Zatem bo Italija krenila v Grčijo, kjer bo od 18. do 21. t. m. turnir z udeležbo Francije, Avstralije, Španije, Kube in Grčije. Od 25. do 18. t. m. pa bodo »azzurri« zaposleni v Palermu, kjer bodo nastopile še SZ, Španija, Jugoslavija, ZRN in Grčija.

Jadranje: jugoslovanski tekmovalci odlični

KOPER — Na drugi regati svetovnega jadrlnega prvenstva v razredu evropa v Belgiji so se imenito izkazali jugoslovanski predstavniki, ki so pripravili prvorazredno presenečenje. Zmagal je mladi jadrlec koprškega Jadr Branko Brčin, na 5. mesto pa se je uvrstil Samo Potokar iz Portoroža, sicer letošnji prvak Sredozemlja. Tudi ostala dva jugoslovanska jadrca iz Portoroža sta se uvrstila v prvo polovico nastopajočih: Deržek je bil 21., Iglič pa 31. (Kreft)

Vse bolj se bliža športni dogodek leta

J. Koreja si od olimpiade mnogo obeta

SEUL — V daljšem intervjuju z novinarjem italijanske tiskovne agencije ANSA je eden najožjih sodelavcev južnokorejskega ministra za informacije Kim Yong Moon obrazložil marsikatero aspekte bližnje olimpiade v Seulu in pojasnil, kaj si država od nje obeta.

»S XXIV. olimpiado modernega časa se za našo majhno državo odpira novo zgodovinsko obdobje. Z organizacijo slednje bomo dokazali, da smo povsem zreli država, ki ne potrebuje nikakršnega pokroviteljstva. Ta olimpiada«, je nadaljeval Kim Yong Moon, »je revanš proti zgodovini. Že na začetku stoletja smo doživeli japonsko okupacijo, pred štiridesetimi leti je vojna, ki je terjala deset milijonov žrtev, umetno razdelila državo na dva dela. Po vsem tem pa smo med prvimi petnajstimi državami na svetu, po olimpiadi pa bomo začeli s plodnimi gospodarskimi izmenjavami z državami socialističnega bloka«, je svoje izvajanje zaključil Moon.

Na sliki (foto AP): vodilni južnokorejski atlet Koan Doo Tae nosi olimpijsko baklo.

Jutri uradna otvoritev v Sestrieru

Atletski stadion v osrčju Alp

V znanem zimsko-športnem središču Sestriere bodo jutri otvorili edinstveno športno napravo: popoln atletski stadion z osmimi progami na nadmorski višini skoraj 2.100 m. Delo je last finančne družbe, ki izkorišča Sestriere in ki spada v okrilje Fiata. Cena objekta seveda presega tiste, ki jih terjajo podobne naprave v nižjih legah, jasno pa je, da bo atletski stadion v Sestrieru lahko služil samo občasno, kajti pod snegom bo gotovo kakih sedem mesecev na leto.

Stadion so zgradili z namenom, da bi Sestriere postal center za višinsko treniranje, katerega se občasno športniki poslužujejo pred važnimi trenutki športnih sezon. Ni zato slučajno, da bodo na priložnostnem tekmovanju sodelovali tudi olimpijski kandidati iz NDR, ki so v ponedeljek prišli v ta kraj za dopolnjevanje svoje forme v pričakovanju olimpijskih iger. Na startu, čeprav v različnih tehnikah, bosta tudi slovita Ben Johnson in Karl Lewis.

Podobne naprave so za sedaj v Evropi na razpolago samo na francoskih Pirenejih in na sovjetskem Kavkazu. Živ pa je še spomin na fantastične rekorde, katere so dosegali pred dvajsetimi leti v Ciudad Mexicu. Ni izključeno, da so bili prav novi rekordi vzmet, ki je botrovala zamisli za gradnjo.

no, da so bili prav novi rekordi vzmet, ki je botrovala zamisli za gradnjo.

Sestriere je do sedaj zamišljen le kot prostor za treninge, zaradi njegove bližine in številnih tekmovanj v srednji Evropi pa bo v kratkem v njem po verjetno razvil pravi lov na prestižne rekorde. Zimsko-športno središče za sedaj že ima veliko telovadnico, ki služi raznim športnim zvezam, v načrtu pa je tudi gradnja večjega objekta, v katerem bi med drugim tudi atletsko in kolesarsko pokrito dirkališče. Atletske naprave so prekrile z umetno maso sportflex podjetja Mondo Rubber, ki je vodilno v tej stroki na svetu.

Graditelj je poskrbel za varianto te mase, ki upošteva nenavadne vremenske pogoje na taki nadmorski legi in v osrčju Alp. Zanimivost je tudi ožje tekališče znotraj glavnega, ki je prekrto z novo maso stiflex, ki je samo poskusne narave. Gre za zmes, ki je znatno mehkejša od navadnih in je namenjena predvsem tekačem na dolge proge, ki naj bi bili največji koristniki novega stadiona. Mehkejša steza znatno zmanjšuje možnost poškodb na tetivah. (B. K.)

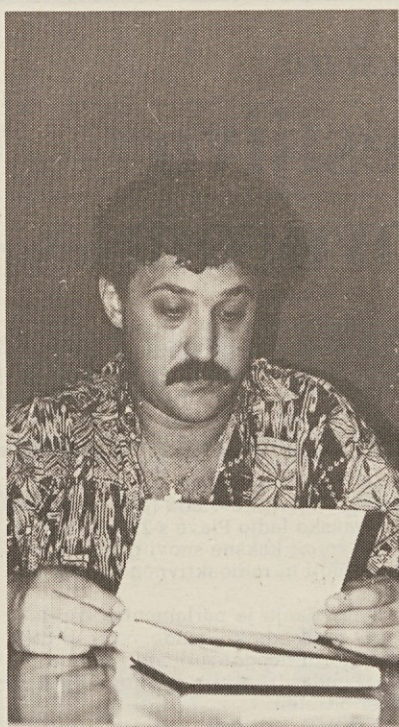

Nogomet: pred bližnjim pričetkom nastopov v višji ligi Okrepitev ekipe prvi cilj Juventine

Lanska sezona je bila za nogometaše Juventine iz Štandreža še posebej uspešna. Po več letih nastopanja v tretji amaterski ligi si je v lanskem prvenstvu članska postava zasluženo priborila pravico do igranja v višji kategoriji. Napredovanje v drugo amatersko ligo ni bilo lepo priznanje samo za igralce, temveč predvsem za mlade odbornike, ki so v samih dveh letih delovanja, potem ko je bilo društvo že na robu propada, uspeli ponovno obuditi zanimanje za nogometno dejavnost v okviru vaše skupnosti.

Navdušenje za nastope belordečih, ki jim je sledila vedno lepa skupina navijačev, ni poznalo nihanja, kljub temu da je morala Juventina odigrati domače tekme na Rojcah, ker je štandresko igrišče še neuporabno. Nadaljuje se tako romanje štandrežcev, ki so že pred dvema letoma igrali v Podgori, letos pa bodo nastopali na prenovljenem igrišču v Ul. Bajamonti v središču mesta. Zasilno nastopanje izven domače vasi pa ne bi smelo predstavljati večjih problemov, saj smo prepričani, da bodo navijači vseeno v velikem številu sledili tekmam Juventine. Tako je tudi želja predsednika društva, Ladota Marchija, s katerim smo imeli kratek razgovor o naslednji sezoni, ki se bliža z naglimi koraki.

»Veselje za zmago v prejšnji sezoni je bilo zares nepopisno, letos pa nas čaka zelo naporno prvenstvo. Naša želja je zato, da bi se čimbolj okrepili in bi bili tako kos zahtevnejši nalogi. V tem poletnem premoru smo skušali ojačiti sicer že solidno strukturo ekipe, čeprav ni, vsaj do danes, prišlo še do večjih novosti. Od Pro Gorizie, s katero smo v zadnjih dveh letih vz-

Lado Marchi

postavili zelo dobre odnose, smo odkupili Kausa in Trevisana, ki sta že lani branila društvene barve. Ponovno pa smo si tudi zagotovili usluge odličnega vratarja Molinarija, k nam pa je pristopil še njegov mlajši brat, ki je baje zelo perspektiven igralec. Upam,

da nam bo v prihodnjih dneh uspelo še okrepiti naše vrste.«

Prav s tem v zvezi se v zadnjem času v nogometnih krogih mnogo sušlja, da bi v štandreske vrste prišli nekateri slovenski nogometaši, ki so že nastopali v višjih kategorijah. So te vesti resnične?

»Res je, da smo pozorni na marsikateriga izkušenega igralca, tako da bi potrjeni trener Grion lahko razpolagal z res dobro garnituro igralcev. Z nekaterimi nogometaši smo sicer še vedno v kontaktu, konkretno pa nismo še nič sklenili. Zato ne bi hotel, da bi se o tem preveč govorilo, bolj izčrpno pa se bomo lahko pogovarjali šele tedaj, ko bo ekipa sestavljena.«

Marchi nam ni hotel kaj več razodeti o načrtih odbornikov. Prepričani pa smo, da bo 22. avgusta, ko se bodo začele priprave štandreske enajsterice, na seznamu sklicanih nogometašev tudi kakšno novo ime. S prihodom dveh ali več kvalitetnih igralcev pa bo Juventina lahko odigrala vidno vlogo tudi v drugi amaterski ligi.

(MAL)

obvestili

SPDT obvešča, da je na razpolago še nekaj prostih mest za »dolgi pohod« **SPDT**, ki bo od 20. do 27. t. m. v okolici Monvissa. Informacije in vpisovanje pri Ervinu Gombaču (tel. 754742) in na sedežu SPDT (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nadstr., tel. 767304).

ŠD SOKOL obvešča, da bo prvi odbojarski trening za letnike 1972 in mlajše na igrišču Sokola 18. t. m. ob 19.30.

Dušan Jelinčič

ZVEZDNATE NOČI

Utrinki iz Karakoruma

Mrak

Ob mraku se dogodki zgostijo, kot da bi nanje legla nevidna plast sonca in teme obenem, kot da bi se le takrat zavedali, koliko si imamo povedati, kot da bi le takrat čutili potrebo po bližnjem. Takrat je najlepše, ko se človek razodene sočloveku. Takrat človek od sočloveka doživi razodetje ali razočaranje. In to je edino, kar je na naši poti resnično vredno: besede. Besede tiste, ki hodi pred teboj, utrinki tiste, katerega začutiš, da si želi pogovor.

Ob mraku se dogodki zgostijo. Ko hodim po razbitem ledeniku, kjer zevajo vse večja in hinavska brezna, se domislim na večer, ki sem ga pred dnevi doživel v Liligu, eni zadnjih zelenih oaz v Karakorumu. Bili smo Primorci: Bogdan, Matevž, Rado in jaz. Komaj pridobljeni, a že veliki prijatelji. Nič posebnega ni bil tisti večer, toda... Sedeli smo na kamenju in čakali mrak, med nami so se pletli vsakdanji pogovori. Toda... sedaj se zavem, da sem jih takrat prvič resnično spoznal. Toda ne v besedah, ki so jih izrekli, ne, spoznal sem jih preko besed, v nenapisanih vrsticah njihovih stavkov, v intonaciji njihovega glasu, v pogledih, ki so spremljali njihove besede.

Prijatelj je tisti, ki te spozna mimo besed, tisti, ki vsaj začuti, kako ti je takrat pri duši. Spominjam se, da smo, ko smo zrl v oddaljene granitne pakistanske špice, govorili o vsem mogočem, le o hribih ne. Pogovori o mogočnih osemstisočakah, o velikih minulih odpravah, o mrtvih tovariših, o Bergantu, o Nejcu, o Bregarju so se pletli med nami, ko smo bili zbrani vsi, vendar pa ni bilo nič čustvenosti v teh pogovorih. Tisto smo takrat ohranili zase. Ni vsak trenutek primeren za to.

Ob mraku pa je čas za to. Vendar ni potreba, da govorimo o prijateljih, ki so za vedno ostali v objemu snega in ledu, ali ki so omahnili v sončnih domačih stenah. O njih nam je takrat vse jasno, imamo jih v srcu, kjer je tudi njihov prostor. Ob mraku pa so se pletli drugačni pogovori, so se razodevale drugačne skrivnosti. Kako živimo v dolini, v vsakdanjem življenju. Ali sploh znamo živeti v dolini. In zakaj nas hrepenenje vedno izžene iz nje. In nenadejano sem se zavedal, da se je takrat nekaj v odnosu do njih, do mojih Primorcev, premaknilo. Prvič sem jih sprejel kot ljudi, ki so mi resnično blizu, prvič kot prijatelje. Morda so odpadle maske, ki smo jih vsi nezavedno imeli, morda je le končno nastopil čas za to.

Bledikasto sonce

Jutri bomo že v bazi, mi kljuje v možganih. Približujemo se zadnji etapi, zadnjemu postanku, zaključku prvega dela naše poti. Ledenik

se spreminja, vreme se spreminja, vse se spreminja. Morda se tudi mi spreminjamo. Ko pridemo v Gore, nas preseneči predvsem rezkost, strogost tega kraja. Smo na neskončni ledeniški moreni, na neskončnem razbitem in tu že črnkastem ledeniku, v neskončnem Karakorumu. Kar zazebe me. In prvo, kar storimo, je, da gremo iskat vodo. Ker je ni. Ker izpod leda odteka le v neskončno počasnih kapljicah. In nad nami je neko stalno bledikasto sonce. Koprena oblakov je prekrila celotno nebo, nam pa je strahotno toplo, saj nas žarki divje božajo kar skozi belkasti pajčolan nad nami. Zvečer, ponoči pa bo mráz. Sedaj hodimo okoli z dežniki, ker je sonce na višini preko štiri tisoč metrov neusmiljeno, prav tako pa bo neusmiljeno mráz v temni dimenziji našega dne.

Morda sta nas hotela sonce in ledenik opozoriti, da je nastopil čas streznitve. Čas, ko gre zares. Do se-

Postanek v Goreju: z dežnikom proti soncu...

daj je bilo vse to, kar se nam je dogajalo, le priprava na veliki dogodek. Ta hoja, ti nosači, ti pogovori. Sedaj pa so pogovori različni. Vnašo ogrado, ki smo jo Primorci pripravili iz kamenja in kjer nameravamo spat, pride Viki in govori o Makaluju. Stvarno in natančno govori o tem himalajskem osemstisočaku, nato pa nakaže, da bomo na Broad Peak odšli čim prej. Če bo treba, še predno bomo popolnoma postavili bazo.

Viki odide in se zagriže v več desetmeterske ledene odlome v bližini. Vztrajno pleza in preizkuša svojo formo. Silvo in Pavle komaj čakata, kdaj se bo plezarija začela. Pravita, da že naslednji dan, ko bomo prišli v bazo. Tomo pa pravi, da ne potrebujemo poštarja, ki ga pravzaprav niti nimamo. »Na Jalung Kangu je bilo še slabše, ko smo imeli sela, ki nam je prinašal novice iz doline. Komaj so nam sporočili, da nas čaka v bazi pismo, smo naravnost zleteli iz gornjih taborov, da bi čim prej prebrali tiste vrstice, ki so nam jih poslali od doma. Kar hlastali smo po njih in čakali na pošto in ob tem čakanju bili nestrpni. Tukaj pa smo za dva meseca popolnoma odmaknjeni od sveta. Saj ne moremo zganjati kompromisov: ali smo na odpravi ali pa smo doma. Vmesne možnosti nil!«

Lokostrelstvo: na tekmovanje za turnir Alpe-Adria

Predstavniki naše dežele najboljši

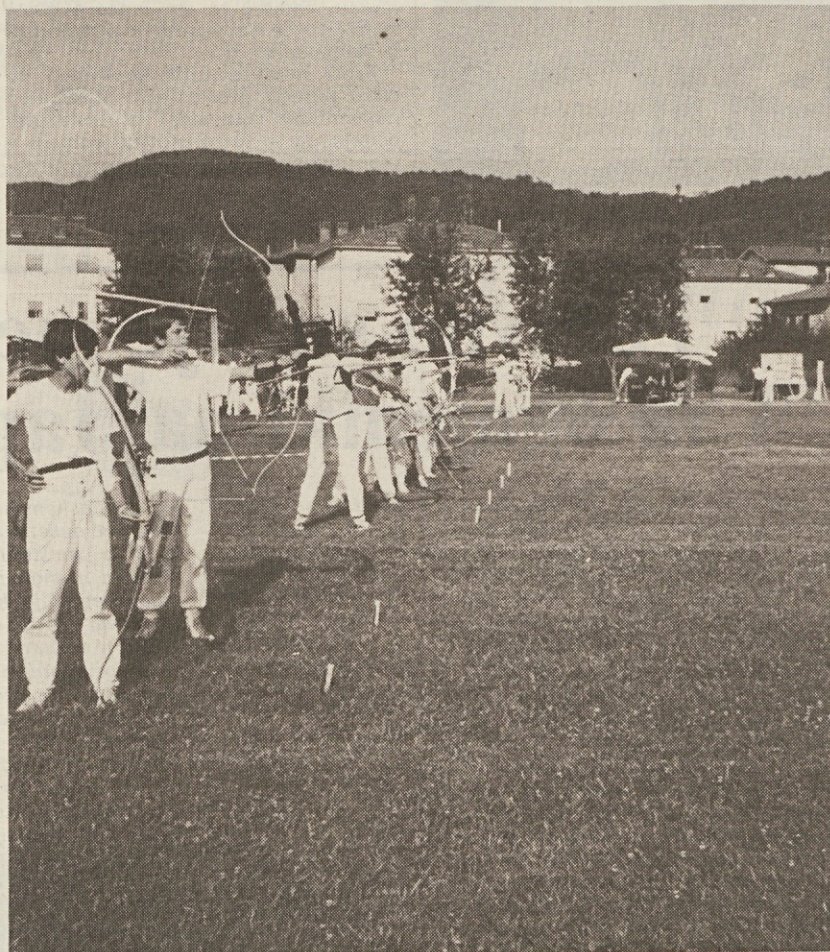
V soboto in nedeljo se je na nogometnem igrišču na Stražicah odvijalo mednarodno tekmovanje v lokostrelstvu, veljavno za turnir Alpe-Adria. Na strelišču so se zvrstili lokostrelci treh obmejnih dežel, Furlanije-Juljske krajine, Slovenije in Koroške, ki so se pomerili že drugi v letošnji sezoni. Prvo tovrstno srečanje je bilo julija v Lipici, zaključno tekmovanje pa bo v Portschahu blizu Celovca.

Kot na prvem tekmovanju, so se tudi tokrat najbolje odrezali lokostrelci iz naše dežele, ki so zbrali 39.461 točk, drugo mesto je pripadlo predstavnikom Slovenije z 32.345 točkami, Korošci pa so zbrali le 25.669 točk. V vsaki kategoriji sta posamezno deželo predstavljala dva tekmovalca, edino F-JK pa je nastopala v popolni zasedbi, medtem ko sta ostali dve ekipi v Gorico dopotovali dokaj okrnjeni.

V zastopstvu naše dežele so tekmovali tudi trije predstavniki Našega prapora Sirion, ki so dobro opravili svojo nalogo. Z 2.087 točkami je Zdenka Ferlat zmagala v kategoriji under 18, Denis Bensa pa je pristal na drugem mestu med dečki (skupno je zbral 2.476 točk). Manj sreče pa je imel Aleksander Coceani, ki je zbral 2.696 točk v konkurenci under 18, ni pa posegel po višjih mestih skupne razpredelnice.

Izven konkurence za tekmovanje Alpe-Adria so nastopili še drugi briški lokostrelci. Med dečki je Boris Lutman zbral 2.417 točk, Franko Baradel 2.114, Ivan Zotti pa 1.878.

Na sliki: postrojena vrsta lokostrelcev na nogometnem igrišču na Stražicah. (foto Marko Lutman)

ALDO RUPEL

Novo v zamejski
telesni
kulturi

Pogledi, popis dejavnosti in društev

31.

Avgustovska desetdnevna tura je naslednje leto vodila v makedonske gore. Najvažnejša akcija pa je bila odprava Anapurna 83, ki sta jo priredili komisija za odpravo v tuja gorstva pri Planinski zvezi Slovenije in Alpinistični odsek SPDT. Med drugim je šlo za proslavljanje 80. obletnice SPDT in 90-letnice Planinske zveze Slovenije. Leto 1983 je tudi zelo važen mejnik za dom Mangart v Žabnicah. Po desetih letih težavne gradnje so ga takrat otvorili.

Podčrtati je treba pomoč društvenih odbornikov in članov pri organizaciji večjih prireditvev, kot so deželna šolska smučarska prvenstva za slovenske šole vseh stopenj ali npr. izlet na Montaž, namenjen večji skupini otrok iz Benečije, ki so bili na letovanju »Mlada brijeza« v domu Mangart v Žabnicah.

V okviru 80. obletnice ustanovitve društva se je konec julija 1984 podalo 51 članov na devetdnevno ekskurzijo v Dolino Aoste.

Tudi v tem desetletju so v okviru društva priredili vrsto tradicionalnih akcij, kot je »Dan planincev SPDT«, ki je vsako leto jeseni (Samatorca, Repnič, Žabnice), leta 1983

je priredilo Srečanje zamejskih in obmejnih planincev v Nabrežini; vsako leto prireja društvo Zimske športne igre ali na Zoncolanu ali v Ravasclettu.

BRDA, BRIŠKI GRIČ

Vsa društva, ki sem jih doslej omenil ali široko opisal, so bila z levega brega Soče. Na desnem bregu Soče sta telesna kultura in zlasti njen tekmovalni del imela precejšnje težave do pred nekaj leti. Do oprijemljivejšega premika je prišlo v tem desetletju. Naj omenim nekaj podatkov. Dolgo let — vendar le enkrat letno in torej brez neke stalne prisotnosti — so skrbeli za športna tekmovanja in za sestavo moštev iz Brd za razne druge prilike pri športnem društvu Brda. Višek so Števerjanski športni tedni dosegli še v prejšnjem desetletju, medtem ko so v tem desetletju nekoliko manj odmevni. Nekaj malega pobud in vedno samo enkrat letno so si privoščili tudi pri prosvetnem društvu Briški grič.

Ko smo že na desnem bregu Soče, ne morem mimo najmožnejše manifestacije s področja telesne kulture, ki se je razvila v tem desetletju in je v organizaciji naših društev, posebej društva Briški grič. Gre za množični pohod iz Števerjana v Gonjače in nazaj ob priliki prvomajskih praznikov. Briški pohod se je razvil in dosegel največjo prisotnost osemsto udeležencev, vendar je ostal edini od vseh podobnih pobud, ki so se odvijale v Štandrežu, na Peči in na Vrhu. Otroci z Brd, mladina iz Nove Gorice, planinci in športniki iz Gorice in okolice, vaščani iz Števerjana štartajo vsako prvo nedeljo v maju pod geslom delavskega praznika, s spominom na osvoboditev, za utrjevanje zdravja in preseganje meje: skladje med telesno kulturo, politiko in ljudskim praznikom.

NAŠ PRAPOR

V Pevmi pa je uspevala tako imenovana otroška telovadba oziroma strokovno povedano splošna telesna vzgoja za otroke. Tudi ta je pred nekaj leti zamrla. Vzoredno je raslo in se utrjevalo pravo športno društvo z uradnim sedanjem v Pevmi. To je prava novost, dejanska drugačnost tega desetletja na desnem bregu Soče. V okviru kulturnega društva Naš prapor je stalno deloval športni odsek z namiznim tenisom, kot rečeno s splošno telesno vzgojo in občasnimi odbojki ob raznih priložnostnih turnirjih in praznikih. Ravno odbojka se je izkazala za najbolj perspektivno. Pod vplivom in pritiskom hotenja in želja ostalih odbojarskih okolišev in središč pri ostalih društvih so se odločili tudi v Pevmi za pot redne vadbe in vključitve v vsedržavno zvezo. Danes je Naš prapor skupaj z Valom, Domom in Olympio eden od stebrov goriške odbojke. Poleg tega pa ustvarja pozitivno vzdušje v svojem delokrogu, kar recimo povzroča, da so Pevmci prisotni kot skupnost tudi ob rekreacijskih prilikah, ki ne sovpadajo z odbojko.

Tudi pri Našem praporu so se vključili v proces povezovanja in združevanja odbojarskih moštev; pomanjkanje naraščajnikov v Pevmi, na Oslavju in v Podgori pa je povzročilo še drug pozitiven premik. Delokrog se je razširil na števerjansko ozemlje, od koder je generacija otrok, ki je nekaj let hodila k splošni telesni vzgoji v Gorico, prešla vsaj deloma k odbojki. Primer obrestujoče se naložbe, ki je bila opravljena v začetku osemdesetih let. Ni šla sicer v smer, ki smo jo takrat načrtovali, toda to niti ni važno: važno je, da ni bila storjena zama.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 500 - din, naročnina za zasebnike mesečno 6.000 - din, trimesečno 17.000 - din, letno 60.000 - din, upokojenci in študenti mesečno 4.500 - din, trimesečno 12.000 - din, letno 45.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000 - din, letno 75.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

10. avgusta 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796-600 - Tix 460270

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 83382 - 85723

CEDAD - Stretta De Rubens 20

Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Po včerajšnjem sestanku z ministrom za civilno zaščito

Ravensko pristanišče ni zanesljivo za privez ladje s strupenim tovorom

RIM — Predstavniki dežele Emilije Romagne, ravenske pokrajine, raznih krajevnih ustanov in predstavniki trgovinske mornarice ter naravovarstvenikov so se včeraj sestali z ministrom za civilno zaščito Vitom Lattanzio. Od njega so želeli izvedeti, kam bodo zasidrali ladjo, ki je s tovorom strupenih odpadkov odplula iz nigerijskega pristanišča Koko proti Ravenni. Minister je povedal, da bo o tem danes odločil ministrski svet.

Po dveurnem sestanku je deželna odbornica Alessandra Zagatti seznanila javnost z vsebino pogovora. Uvodoma je srečanje označila kot »zelo negativno«. Sestanek so zahtevali, ker so »vse podatke dobivali le preko tiska«. Ministra so vprašali, kdaj bo ladja priplula v Italijo, kakšne snovi prevažajo in v kolikšni meri ter kako jih nameravajo uničiti. Lattanzio pa jim je odvrnil, da »je o tem seznanjen, kolikor so oni«. Podpredsednik ravenske pokrajine Albonetti je časnikarjem povedal, da bodo v teku

dneva poslali predsedstvu vlade tehnično poročilo o stanju ravenskega pristanišča. »Če pa se ne bo nič spremenilo, bodo oklicali splošno stavko, uprava pa ne bo sodelovala,« je povedal Albonetti. V glavnem so ministru predložili dva problema. Prvi zadeva nezanesljivost ravenske luke (lani je v nesreči umrlo 13 oseb), drugi pa potrebo regulacijskega načrta na državni ravni, kar zadeva uničevanje strupenih odpadkov oziroma snovi.

Na tiskovni konferenci je Lattanzio povedal, da je odločitev o zasidranju ladje v ravensko pristanišče padla že pred njenim odhodom iz Nigerije na treh srečanjih, ki jih je sam imel z drugimi ministri, ki se ukvarjajo s tem problemom. »Mednarodna določila pač pravijo, da treba pred odhodom ladji nakazati kraj pristanka,« pravi minister. Pojasnil je, da je šlo za izjemno stanje, zaradi česar niso o tem obvestili krajevnih oblasti. Lattanzio je o celotni za-

devi obvestil predsednika vlade Ciriaca De Mito. »Sedaj pa iščem ministra za okolje in ministra za trgovsko mornarico, da ju seznanim s potekom dogodkov,« je še dejal, »vsekakor bo moral predsednik vlade odločiti, če sklicati ministrski svet ali ubrati druge postopke.« O izbiri ravenske luke je pojasnil, da so jo izbrali »iz varnostnih razlogov« in ker tam deluje ENI, ki je državi pomagala, ko je prekinila diplomatske stike z nigerijsko vlado (slednja je dalj časa zadržala italijansko ladjo Piave s 23 mornarji na krovu). Čeprav ne ve, za kakšne snovi gre, je minister povedal, da na ladji ni radioaktivnega ne eksplozivnega materiala.

Po končanem zasedanju je parlamentarna zelena skupina naslovila predsedniku vlade oster protest zaradi »neverjetnega in neodgovornega vedenja ministra Lattanzia«. Poudarili so še, da je kot v primeru Zanoobie minister odsoten.

Na delo v spremstvu karabinjerjev

STILO (REGGIO CALABRIA) — Delavci obrata Mangiatorella so predvčerajšnjim ostali doma, ker so jim mafiji že nekaj tednov grozili, včeraj pa so šli ponovno na delo, vendar tokrat v spremstvu karabinjerjev. Tako se je vsaj začasno rešil hud položaj, v katerem so se znašli uslužbenci podjetja za ustekleničenje mineralne vode in brezalkoholnih pijač, vprašanje njihove varnosti pa ostaja še vedno odprto.

Neznanci so namreč »toplo svetovali« (na mafijski način, seveda) delavcem, naj nikar ne hodijo v službo in tako oškodujejo lastnika podjetja, ki se je vztrajno upiral vsakršnemu izsiljevanju in ni nikoli pristal na plačevanje mafijskih uslug.

Upokojenec ubil soseda

TAURIANOVA — Nedaleč od mesta Reggio Calabria se je včeraj tragično zaključilo prijateljstvo med sosedoma. Priletni upokojenec Carmelo Sabatino je namreč vzel v roke lovsko puško in jo - iz še ne pojasnenih razlogov - naperil proti 69-letnemu sosedu Giuseppeju Andreacchiu. Sabatino je ustrelil prijatelja, nato pa se je zabarikadiriral v stanovanje in streljal na vse, ki so se mu skušali približati. Šele kasneje se je 78-letni morilec pomiril in se predal policiji.

Sabatino ni bil povsem uravnotežen. Že pred leti se je zdravil zaradi hudih psihičnih motenj, poleg tega pa ga je često dajala božjast. Kljub težavam, ki jih je očitno imel, pa ni nihče zasluhlil, da bi se lahko njegovo stanje tako zaostriilo in iz upokojenca naredilo morilca.

Šampanjec za kronano dete

V veliko veselje Londončanov je Sarah Yorška rodila prav 8. 8. 1988. Mamici in Elizabetini vnukinji so seveda nazdravili s šampanjcem... (Telefoto AP)

Ustanove hitijo s prodajo stanovanj v večjih mestih

RIM — Kot strela z jasnega je mnoge najemnike stanovanj v velikih mestih presenetila novica, da lastniki, ki so javne ustanove in velike zavarovalniške družbe, prodajajo stanovanja, v katerih že dolga leta prebivajo. Pri nakupu teh stanovanj imajo sicer stanovalci predkupno pravico, toda pogoji so izredno težki, predvsem pa je rok za odločitev zelo kratek. Najemniki morajo namreč že do konca avgusta sporočiti, če so pripravljeni odkupiti ta stanovanja.

Proti nameravanim prodajam so ostro posegli predstavniki sindikatov najemnikov stanovanj, ki lastnikom očitajo, da so se za prodajo odločili v času dopustov, poleg tega pa so predlagali posojila z odušnimi obrestmi, ki najemnikom ne dajejo nikakršnih možnosti za odkup stanovanja.

Glavni razlog za prodajanje stanovanj mnogi vidijo v tem, da bo kmalu odoben zakonski osnutek, ki predvideva reformo stanovanjskih najemnin, v pripravi pa je tudi zakonski ukrep ministra za delo Formice, ki naj bi urejal problematiko stanovanjskega premoženja zavarovalnic in zavodov za socialno skrbstvo. Oba ukrepa naj bi zmanjšala zanimanje za vlaganje v stanovanja.

Najbrž pa ne bomo daleč od resnice, če zapišemo, da ustanove in zavarovalnice stanovanja prodajajo tudi zaradi visokih cen, ki vladajo na tržišču. Cene stanovanj naraščajo namreč že od lanskega leta; pri tem pa še posebej raste vrednost stanovanj v središču ali neposredni bližini središč v velikih italijanskih mestih. In prav v velikih mestih ustanove in zavarovalnice tokrat ponujajo največ svojih stanovanj...

Za Carrerasa triumf v Veroni

Slavni operni pevec José Carreras, ki je srečno prebolel levkemijo, je bil predsinočnjim deležen triumfalnega sprejema na gala večeru v veronski areni. Večera so se udeležile najvidnejše operne zvezde, ki so dale tako svoj doprinos k razvoju Carrerasove pobude za boj proti levkemiji (Telefoto AP)

Težavno sožitje med ljudmi in ognjeniki na Japonskem

TOKIO — Na celem svetu posveča svoje življenje nadzorstvu vulkanov, ki bi lahko izbruhnili, le 250 znanstvenikov. Večina od njih pa opravlja svoj posel v bogatih državah, tako da je rizik nesreče zaradi vulkanskega izbruha skrajno neenakomerno porazdeljen, kar je v škodo državam v razvoju. Poleg tega samo 17 držav opazuje vulkane. To je glavno sporočilo mednarodne konference o vulkanih, ki je bila pred kratkim v Kagošimi, na njej pa je sodelovalo približno 400 vulkanologov iz 30 držav.

Iz raziskav izhaja, da je na Zemlji 82 ognjenikov, označenih kot izjemno nevarnih. Ta klasifikacija pa ne pomaga mnogo, saj npr. vulkan El Chicon, ki je v Mehiki leta 1982 povzročil 2.000 smrtnih žrtev, in vulkan Nevado Del Ruiz, katerega izbruh je terjal 2.500 žrtev, nista bila na seznamu »izjemno nevarnih«. Vzrok za to tiči v dejstvu, da vulkanologi niso še v stanju točno predvidevati izbruhe.

Na Japonskem je 77 vulkanov, od katerih je 17 »izjemno nevarnih«, eden pa dnevno bruha. Vulkanologi si ne morejo razložiti, zakaj Japonci stanujejo prav na vznožjih aktivnih vulkanov. Dejstvo je, da so obronki vulkanov polni vasi in naselij in da so vulkani v tej državi turistična atrakcija. Ljudi pravzaprav pretirano ne skrbi dejstvo, da bi hrib lahko vsakčas eksplodiral. Po njih se sprehajajo, zahajajo v krater, kopajo se v njihovih toplih izvirih itd.

Na Japonskem se je zadnja vulkanska nesreča pripetila pred več desetletji, tako da ljudje pozabljajo na nevarnost, ki so ji izpostavljeni. Poleg tega so prepričani, da znanstveniki in moderna tehnika lahko natančno predvidijo in tako preprečijo katastrofo. Vulkanologi pravijo, da je to »nevarna pomota«.

Usu je eden od najbolj aktivnih ognjenikov, pod njim pa so tri prikupna naselja. V večjem izbruhu so pred 11 leti umrle 3 osebe, znanstveniki pa se še sprašujejo, zakaj ljudje naprej živijo na tako nevarnem območju.

Japonska je v opazovanju vulkanov in predvidevanju izbruhov prva država na svetu. Vulkanologi pa pravijo, da bi imeli roke vezane, četudi bi lahko točno napovedali izbruh. Lahko bi namreč edinole posredovali svoje slutnje krajevnim oblastem v upanju, da jih bodo poslušali. Oblasti pa celotni zadevi bolj malo sledijo. Na Japonskem npr. na ognjeniških področjih ni oznak, ki bi opozarjale na nevarnost, kar sploh ni dobro za turizem. Poleg tega ni javnih navodil, katere poti ubrati v primeru izbruha. Toplji izvirki vulkanskih mineralnih voda privabijo na kopanje mnogo ljudi, ki se očitno ravna po načelu »znanstveniki lahko dandanes vse predvidijo«. Znanstveniki pa ponavljajo, da ni tako, a jih nihče ne posluša...

Preiskava o nesreči pri Liparih še teče

LIPARI — Komendant pristaniškega poveljstva na Liparih Quinzio je včeraj zasljal pet članov posadke hidrogliserja, ki je v soboto ponoči trčil v motorni čoln in povzročil smrt treh in izginitev ene osebe. Quinzio vodi preiskavo vzporedno z namestnikom državnega pravdnika Serraino iz Messine.

Vseh pet članov posadke je potrdilo, da je bil motorni čoln neosvetljen. Izjavili so tudi, da sta oba preživela potnika na čolnu takoj po nesreči povedala, da je luč na krovu čolna pregorela. Pristaniško poveljstvo je tudi že obtožilo lastnika nesrečnega čolna Giuseppea Zaio, ker je izplul brez svetlobnih naprav.

Se naprej pa iščejo truplo Luigi Scoglija, ki je najbrž umrl pod propelerjem hidrogliserja. To domnevo potrjujejo tudi nekateri kopalci, ki so včeraj v bližini kraja nesreče v morju opazili del lasišča, ki naj bi pripadalo Scogliu.

Iz Rima v Salsomaggiore

Brhka dekleta se pripravljajo na tekmovanje mis Italija. Letos jim bo prvit sodila žirija televizijskih gledalcev (Telefoto AP)